

GRIJA PENTRU PLANETA NOASTRĂ: GHIDUL **ECOALITY** PENTRU TINERI

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Acest material a fost realizat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acestui material este responsabilitatea Asociației "Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă – Agenda 21" și nu reflectă în niciun mod opiniile Uniunii Europene

Acest Ghid este realizat în cadrul proiectului Ecoality, care are o durată de trei ani și este finanțat de Comisia Europeană (CE). Scopul acestuia este ca mai mulți tineri să câștige încredere că acțiunile lor contează și să devină activi pentru a lupta pentru provocările globale și să își consolideze cooperarea cu autoritățile locale pentru a transmite urgența și responsabilitatea comună de a întreprinde acțiuni colective pentru a sprijini justiția climatică și de gen.

Ecoality este coordonat de Regiunea Toscana și implementat în parteneriat cu 4 autorități locale, 5 autorități locale asociate și 10 organizații ale societății civile din 10 țări europene.

CREDITE

EDITORI Areta Sobieraj - Oxfam Italia și Lucy Avranas - ActionAid Hellas

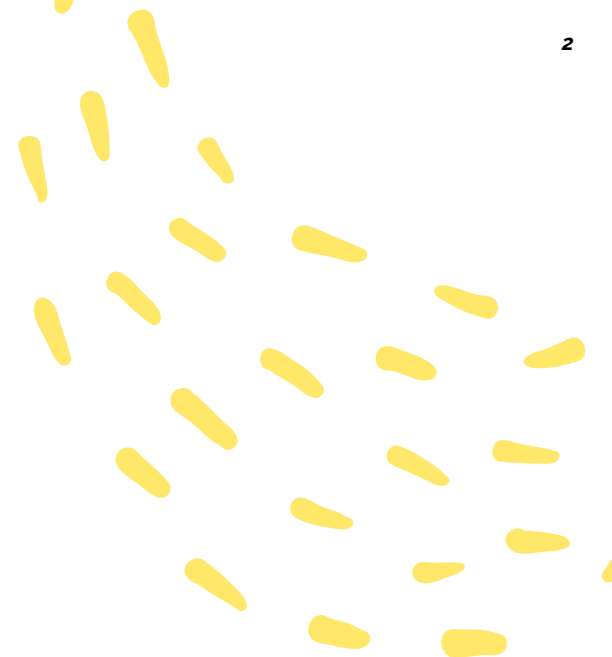
AUTORI Alexandra Frontali, Anna Rita De Bellis, Angela Pinna, Anu Railasto-Moran, Areta Sobieraj, Balázs Nagy, Despoina Kardogerou, Georgia Palantza, Juliette Joyeux, Justyna Zamojda, Katarina Ivče Farnell, Katrin von Hagke, Lena Gruber, Lucy Avranas, Mario Bajkuša, Ozten Kivilcim, Patricia São José, Paula Mihai, Sofia Lopes, Zuzanna Krzysztofik.

CONCEPT, DESIGN VIZUAL & GRAFIC FILARETE | Digital Agency

MULȚUMIRI

Ghidul Ecoality este rezultatul unei colaborări intense a organizațiilor societății civile din 10 țări europene - Austria, Croația, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Italia, Polonia, Portugalia și România.

Mulțumim în mod special tuturor acelor oameni care au contribuit la Ghidul Ecoality și care au participat la Comitetul Profesorilor, Educatorilor și Voluntarilor (TEV), oferind feedback esențial: Michela Farsetti, Ilaria Ghaleb, Maria Scheuer, Jussi Tomberg, Irena Ihas Jurić, Zsuzsanna Kray, Liliana Zaszchivici, Ana Maria Paladus, Patricia Lourenço, Helena Vilaça, Eva Savvidou, Marianna Chatzigeorgiou, Aurélie Henry, Magali Ferry, Katarzyna Dzięciotowska, Julia Nowaczewska.

INDEX

SECȚIUNEA 1

O abordare diferită pentru lucrul cu tinerii

1. Introducere

- Contextul și scopul ghidului
- Structura ghidului
- Înțelegerea importanței schimbărilor climatice, a inegalității de gen și a legăturii dintre acestea

2. Abordare pedagogică

- Educația globală - definiție și domeniu de aplicare
- Pedagogia transformativă și aplicarea acesteia
- Angajament critic și perspective multidimensionale
- Examinarea strategiilor de încurajare a participării active și a creării de impact

3. Cadru KUVAS

- Strategii pentru încorporarea KUVAS în practicile educaționale
- KUVAS (Knowledge, Understanding, Values, Attitudes, and Skills): cunoștințe, înțelegere, valori, atitudini și competențe

SECȚIUNEA 2

Intersecționalitatea temelor

1. Interdependențe globale

- Prezentare generală a problemelor globale interconectate
- Înțelegerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD)

2. Schimbările climatice și justiția climatică

- Cauzele profunde și efectele crizelor climatice
- Impactul disproporționat al schimbărilor climatice asupra femeilor
- Importanța acțiunii colective pentru justiția climatică

3. Justiția de gen

- Explorarea stereotipurilor și a rolurilor de gen
- Intersectarea inegalității de gen cu alte probleme sociale
- Abordări educaționale care promovează egalitatea de gen

4. Intersecționalitatea

- Înțelegerea modului în care se intersectează diferitele forme de inegalitate
- Context istoric și implicații actuale
- Intersecționalitatea în justiția climatică și de gen
- Înțelegerea discriminării și a privilegiilor

5. Abordarea ecofeministă ca soluție

- Principiile ecofeminismului
- Aplicarea teoriei ecofeministe la practicile educaționale
- Rolul bărbaților în ecofeminism
- Studii de caz ecofeministe
- Economii alternative

6. Glosar

- Definiții ale termenilor și conceptelor cheie utilizate în ghid

SECȚIUNEA 3

Activități pas cu pas pentru profesori, educatori și tineri care explorează interdependențele globale, schimbările climatice și justiția climatică, justiția de gen, intersecționalitatea și ecofeminismul

1. Activități de bază

- **Unirea punctelor** - Interdependențele și intersecționalitatea crizelor ecologice și a inegalităților de gen
- **Dominoul global** - Interdependențele globale cu accent pe crizele ecologice și inegalitățile de gen
- **EXISTĂ o planetă B** - Justiție climatică și justiție de gen, relații de putere
- **Inegalitatea și schimbările climatice** - Intersecționalitate, justiție climatică și justiție de gen
- **O lume cu susul în jos** - Ecofeminism

2. Activități suplimentare

- **Ce este egalitatea și ce este justiția?** - Justiție socială, emancipare, inegalități
- **Linia climatică** - Inegalități, justiție de gen, crize ecologice și intersecționalitate
- **Combaterea schimbărilor climatice** - Justiție climatică și de gen
- **Liber să fiu eu** - Justiția de gen
- **Explorarea ecofeminismului** - Ecofeminismul

SECȚIUNEA 1

O abordare diferită pentru lucrul cu tinerii

1. Introducere

Bine ați venit în această călătorie educațională, co-proiectată de un grup divers de specialiști și practicieni din domeniul educației din întreaga Europă, dedicați **transformării educației la nivel global.**

Invităm atât educatorii formali și non-formali precum și tinerii să ni se alăture în explorarea acestor resurse extinse disponibile. **Împreună, credem că ne putem transforma comunitățile și le putem oferi tinerilor posibilitatea de a deveni cetățeni activi.**

Înainte de a intra în conținutul educațional, este esențial să înțelegem contextul din spatele acestui ghid și al proiectului la care se referă. Această resursă a fost dezvoltată ca parte a **proiectului Ecoality: Tinerii și autoritățile locale împreună pentru justiție climatică și de gen.**

Această inițiativă urmărește să sporească gradul de conștientizare și sentimentul de responsabilitate al cetățenilor europeni în ceea ce privește interdependența și intersecționalitatea crizelor ecologice. Tinerii se află în centrul Ecoality și căutăm să le îmbunătățim înțelegerea problemelor globale complexe, susținând în același timp școala și comunitățile în general. **Scopul nostru este de a oferi tuturor tinerilor posibilitatea de a face față provocărilor globale și de a consolida cooperarea acestora cu autoritățile locale europene (AL) active sau interesate de educația globală, în transmiterea urgenței și a responsabilității comune de a lua măsuri colective pentru a sprijini justiția climatică și de gen.**

Pentru cine este acest ghid?

Grija pentru planeta noastră: Ghidul ECOALITY pentru tineri este un ghid inovator și interactiv conceput pentru a sprijini cadrele didactice, educatorii și tinerii din grupurile și asociațiile de voluntari. Prin intermediul ghidului, ne propunem să promovăm **cunoștințe, înțelegere, valori, atitudini și competențe (KUVAS - Knowledge, Understanding, Values, Attitudes, and Skills)** legate de intersecționalitatea și interconectarea inegalităților globale și a crizelor ecologice. Aceasta include explorarea dezechilibrelor de putere dintre oameni, examinarea relațiilor dintre oameni și planetă și împărtășirea metodologiilor de învățare adecvate și eficiente. Se va vorbi mult despre KUVAS în acest ghid.

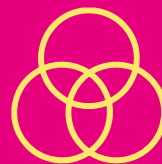
În acest context, ghidul urmărește să responsabilizeze, să promoveze solidaritatea și empatia și să inspire tinerii să devină cetățeni activi și să instige la schimbare, să încurajeze tinerii să se implice activ în comunitate și să fie promotori ai schimbării. Încurajăm dezvoltarea de activități în școli și asociații sau grupuri pentru a stimula implicarea în comunitate. Ghidul este încadrat în cadrul Educației Globale (GE) și este centrat pe cursant și pe tânăr, cu o abordare bazată pe drepturile omului, incluzivă și transformativă. Bazat pe principiile Educației Globale (EG), ghidul adoptă o pedagogie inovatoare, incluzivă și orientată spre dezvoltarea competențelor necesare pentru a face față complexității lumii contemporane.

Structura “Grija pentru Planetă: Ghidul ECOALITY pentru Tineri”

SECȚIUNEA 1

O abordare diferită pentru lucrul cu tinerii

SECȚIUNEA 2

Intersecționalitatea subiectelor

SECȚIUNEA 3

Activități pas cu pas pentru profesori, educatori și tineri care explorează interdependențele globale, schimbările climatice și justiția climatică, justiția de gen, intersecționalitatea și eco-feminismul

Introducere în educația globală (EG) și în pedagogia transformativă:

- **Centrarea** pe experiența și interesele personale ale cursantului.
- **Abilitarea** gândirii meta-critice prin procese de învățare colaborative.
- **Explorarea** interconexiunii problemelor globale, cum ar fi justiția de mediu, echitatea și drepturile omului.
- **Înțelegerea** modului în care cele cinci aspecte centrale ale cadrului KUVAS pot facilita o mai bună recunoaștere a intersecționalității dintre schimbările climatice și inegalitatea de gen.

Intersecționalitatea dintre climă și gen:

- **Reflectarea** asupra interdependențelor dintre climă și gen.
- **Oferirea** sprijinului necesar pentru planificarea sesiunilor pentru tineri pe aceste teme.
- **Înțelegerea** cauzelor profunde, a efectelor crizelor ecologice și a inegalităților, precum și a impactului disproporționat pe care acestea îl pot avea în funcție de cine sunt oamenii și unde trăiesc.

Activități pentru educatori și tineri:

- **Oferirea** de activități, materiale și resurse de educație globală diverse pe temele menționate în secțiunea 2.
- **Aplicarea în practică** a cadrului KUVAS prin activități referitoare la intersecționalitatea și interconectarea dintre gen și justiția climatică.
- **Promovarea** sustenabilității și a valorilor care inspiră cetățenia activă și grija pentru mediu și pentru toți oamenii.

Aceste secțiuni vor contribui la **înțelegerea** problemelor globale și îți vor permite să **planifici cel puțin patru ore de sesiuni sau activități participative și antrenante pentru educatori și tineri.**

De ce sunt importante schimbările climatice și inegalitatea de gen?

Cu siguranță, schimbările climatice și inegalitatea de gen sunt unele dintre provocările definitorii ale timpului nostru, cu o dinamică complexă și în continuă evoluție. Crizele ecologice, sărăcia și inegalitatea sunt strâns legate între ele. Cauzele profunde ale acestor probleme globale (cum ar fi colonialitatea, patriarhatul și modelul economic actual) au un impact major asupra planetei și asupra oamenilor, dar afectează oamenii în mod diferit în funcție de cine sunt și unde trăiesc.

Inegalitatea de gen și schimbările climatice (și, în sens mai larg, crizele ecologice) sunt interconectate și se exacerbează reciproc. Prin urmare, este esențial să ne unim forțele pentru a împărți responsabilitatea și pentru a participa la formarea unor noi mentalități transformativă care să țină seama atât de egalitatea de gen, cât și de cea ecologică. Pentru a realiza acest lucru, este esențial să îmbrățișăm principii și valori transversale precum grija, empatia, solidaritatea, conectarea și emanciparea. **Credem cu tărie că oamenii de toate vârstele, mediile și culturile pot juca un rol esențial atât în prevenirea schimbărilor climatice, cât și în promovarea egalității de gen.** Această secțiune vă va ajuta să înțelegeți cum se intersectează inegalitățile de gen și climatice și să aflați mai multe despre valorile comune care stau la baza justiției de gen și a justiției climatice.

În ultimii 25 de ani, cei mai bogați 10% din populația lumii au contribuit la peste 50% din totalul emisiilor de carbon, în timp ce cei mai săraci 50% au generat doar 7% din emisii (*Institutul de Mediu și Oxfam, 2022*).

80% dintre cei afectați de schimbările climatice sunt femei și fete care se mută în zone mai sigure, dar sunt expuse unui risc crescut de sărăcie, violență și nașteri neplanificate (*Forumul Economic Mondial de Mediu, ONU, 2024*¹).

¹ Schimbările climatice au un impact mai mare asupra femeilor. Trebuie să creăm legi pentru a le proteja sănătatea. <https://www.weforum.org/agenda/2024/01/women-health-climate-change/>

• Valori și principii ecofeministe •

egalitate de gen
conexiune
egalitate
participare
progres
legătură
putere
dragoste
cooperare
colaborativ
reciprocitate
adekvată
transformare
încurajare
potențial
tărie
solidaritate
includiune
echilibru
încredere
grijă
împuțernicire
egalitate
justiție socială
sustinere
empatie
de impact
diversitate
feminism
atenție
prietenie
democrație
muncă de echipă
dinamic
responsabilitate
justiție climatică
educație
simțul comunității
respect

2. Abordare pedagogică

În această secțiune, discutăm despre educația globală, care este baza pedagogică a Ghidului ECOALITY pentru activitățile de învățare pentru tineri și cele cinci aspecte ale cadrului KUVAS.

Ce este Educația globală?

Educația globală, după cum este definită de **Declarația europeană privind educația globală până în 2050**, este:

...este o educație care permite oamenilor să reflecteze critic asupra lumii și a locului lor în ea; să își deschidă ochii, inimile și mințile la realitatea lumii la nivel local și global. Ea le permite oamenilor să înțeleagă, să-și imagineze, să spere și să acționeze pentru a crea o lume a justiției sociale și climatice, a păcii, solidarității, echității și egalității, a durabilității planetare și a înțelegerii internaționale. Aceasta implică respectul pentru drepturile omului și diversitate, incluziune și o viață decentă pentru toți, acum și în viitor².

Pentru cei care nu sunt familiarizați cu acest termen, educația globală este un termen generic care cuprinde mulți termeni diferiți, cum ar fi educația pentru cetățenie globală (GCE), educația pentru dezvoltare durabilă (SDE) și alte abordări educaționale intersecționale. Ea integrează justiția de mediu, echitatea și drepturile omului, încurajându-ne să gândim critic și să explorăm modul în care problemele de mediu se intersectează cu inegalitățile sociale și să milităm pentru schimbări pozitive în comunitățile noastre. Eliminarea schimbărilor climatice și a discriminării de gen reprezintă provocări imense, însă noi – ca profesori, studenți, tineri, școli și organizații ale societății civile – avem puterea de a contribui semnificativ la abordarea acestor probleme globale. Prin acțiunile noastre cotidiene, putem deveni agenți ai schimbării în domeniul climei și al justiției sociale.

²GENE (2022) Congresul GE2050 Declarația de la Dublin. Extras de la <https://www.gene.eu/ge2050-congress>

EDUCAȚIA GLOBALĂ ÎN ȘCOLI

Educația globală cuprinde mai multe strategii și abordări educaționale. O abordare transformativă optează pentru procese educaționale cu întrebări semnificative, contradictorii, care evocă emoții. Pedagogia transformativă se concentrează pe justiție și speranță, pe construirea și acțiunea în vederea unui viitor durabil, pe combaterea schimbărilor climatice, pe încurajarea unor comportamente responsabile, pe consumul responsabil și promovarea egalității, democrației și incluziunii. Aceste teme beneficiază de activități multidisciplinare, deoarece pot fi interconectate cu majoritatea disciplinelor școlare; ele sunt ample și afectează pe toată lumea într-un fel sau altul. Acest tip de studiu multidisciplinar înseamnă îndepărtarea de predarea tradițională care se concentrează pe o "singură materie", iar acest lucru este exact ceea ce susține cadrul KUVAS. Studiarea, de exemplu, a subiectelor legate de schimbările climatice prin integrarea mai multor materii - cum ar fi știința, tehnologia, arta, științele sociale și matematica - ajută elevii să descopere perspective multiple. Această abordare le permite să exploreze cunoștințele, înțelegerea, valorile, atitudinile și competențele (KUVAS) legate de aceeași problemă.

Angajament critic și perspective multidimensionale

A explora în mod critic multiple realități este cheia pentru a construi o societate mai echitabilă și incluzivă. Răspunsurile ușoare prezentate la probleme complexe sunt de obicei condensate și simplificate, contribuind la lipsa unei perspective de ansamblu. Din acest motiv, este esențial să ne dezvoltăm abilități de gândire critică, prin care să căutăm, să ascultăm și să încorporăm perspective variate și marginale pentru a pune sub semnul întrebării și, eventual, pentru a desprinde modele de gândire/paternuri simplificate. O reflecție critică asupra relațiilor de putere și structurilor discriminatorii existente este necesară pentru a le reconstrui. De exemplu, crizele climatice tind să afecteze în mod disproporționat femeile și fetele, aspect pe care îl vom analiza în detaliu în secțiunea 2. O abordare care transformă dimensiunea de gen urmărește să reconstruiască și să transforme inegalitățile de gen, cum ar fi inegalitatea de roluri și drepturi, și să responsabilizeze populațiile defavorizate.

³ Pashby, K. și Sund, L. (2019). Predarea pentru dezvoltare durabilă prin pedagogia problemelor globale etice: O resursă pentru profesorii din învățământul secundar. Extras de la www.mmu.ac.uk/sites/default/files/2020-11/Ethical-Global-Issues-English.pdf

⁴ UNICEF (2022). Politica de gen și Planul de acțiune 2022-2025 Programare transformare dimensiune de gen (Seria de documente de bază UNICEF). Extras de la www.unicef.org/gender-equality/gender-action-plan-2022-2025

Orice pedagogie radicală trebuie să insiste ca prezența fiecăruia să fie recunoscută. Această insistență nu poate fi doar enunțată. Ea trebuie să fie demonstrată prin practici pedagogice. Pentru început, profesorul trebuie să prețuiască cu adevărat prezența tuturor.”

- Bell Hooks

Ce face unică Educația globală?

Educația globală utilizează o abordare transformativă care începe prin a se axa pe experiența cursantului. Experiențele, percepțiile, punctele de vedere, legăturile și emoțiile noastre față de un anumit subiect sunt cele care declanșează și/sau oferă bazele învățării noastre, făcând ca subiectul să fie mai semnificativ din punct de vedere personal.

A începe cu ceea ce elevul știe și poate împărtăși înseamnă a acționa împreună cu tinerii și nu doar pentru ei sau în numele lor. Entitățile educaționale care solicită autonomia și responsabilitatea cursanților sprijină creșterea acestora în direcția participării active și a creării unui impact democratic. Aceste medii de învățare trebuie să fie sigure și să respecte toți cursanții, astfel încât aceștia să simtă în mod deschis că își pot împărtăși ideile, perspectivele, criticile, îndoielile, identitatea și experiența fără a fi judecați și fără teamă.

Învățarea este un proces atât personal, cât și social. Este vorba atât despre ceea ce știi, cât și despre ceea ce simți. În procesele de învățare colaborativă, în care schimbăm gânduri și emoții cu alții, dobândim competențe esențiale pentru viață, cum ar fi justificarea propriei opinii, dezvoltarea empatiei și crearea unui impact. Este important să prezentăm diferite cunoștințe, înțelegeri, valori, atitudini și competențe (KUVAS) care susțin civismul activ. Stăpânirea acestor competențe contribuie la actualizarea democrației și la implicarea activă în societate în general, precum și la promovarea participării incluzive a tinerilor.

EDUCAȚIA GLOBALĂ PRESUPUNE...	NU PRESUPUNE...
✓ punerea de întrebări și gândire critică	✗ să le spui oamenilor ce să gândească
✓ explorarea de conexiuni locale-globale și a viziunilor, valorilor și presupunerilor noastre	✗ chestiuni exclusiv legate de oameni și locuri din depărtare
✓ explorarea complexității problemelor globale și obținerea mai multor perspective	✗ furnizarea de soluții simple la probleme complexe
✓ explorarea chestiunilor legate de justiția socială la nivel local și global	✗ concentrarea pe strângerea de fonduri în scop caritabil
✓ adaptarea procesului educațional la chestiuni și contexte reale globale	✗ un proces educațional abstract, fără aplicare în viața reală și rezultate palpabile
✓ oportunități pentru cursanți de a participa la acțiuni informate, reflexive și de a-și face vocea auzită	✗ includerea selectivă a cursanților în procesul decizional
✓ toate vârstele	✗ să fie prea dificil pentru a fi înțeles de copii
✓ toate segmentele curriculum-ului	✗ o disciplină suplimentară
✓ îmbogățirea procesului cotidian de predare și învățare	✗ doar focalizarea pe o anumită zi sau săptămână
✓ întregul mediu școlar	✗ limitare doar la clasă

Participare activă și crearea de impact

Transformarea în educația globală devine vizibilă prin acțiunea cursanților. Participarea activă a cursanților este esențială. Una dintre ideile de bază este motivarea cursanților pentru a se implica activ în crearea unui impact. Generarea unui impact poate fi pusă în practică atât în interiorul, cât și în afara structurilor formale, cum ar fi școlile sau asociațiile. Conectarea învățării la mediile și comunitățile locale prin activități practice, excursii și învățare bazată pe proiecte încurajează elevii să dezvolte un sentiment de gestionare a ecosistemelor și a comunităților locale.

3. Cadrul KUVAS

Strategii pentru încorporarea KUVAS în practicile pedagogice

Prin implicarea elevilor și responsabilizarea lor pentru propria învățare, putem încuraja cu adevărat **implicarea activă și participarea democratică în societate**. Scopul este acela de a împărtăși perspective, de a co-crea metodologii și instrumente pentru a consolida capacitatea de acțiune și competențele de cetățenie activă ale tinerilor. Unele strategii în acest sens sunt enumerate în graficul de mai jos.

STRATEGII

Elementele vizuale și narrative pot fi utilizate pentru a ilustra disparitățile și impactul inegal al schimbărilor climatice asupra diferitelor grupuri (gen, rasă etc.).

Studiile de caz pot fi utilizate pentru o analiză aprofundată a scenariilor din lumea reală și pentru a dezvolta empatie și o conexiune mai profundă cu persoanele care sunt direct amenințate de schimbările climatice sau sunt afectate de inegalitatea de gen.

Învățarea bazată pe proiecte poate fi utilizată pentru a explora anumite probleme și/sau relații și pentru a le face mai concrete și mai ușor de înțeles, oferind în același timp posibilitatea de a propune soluții.

Activitățile de joc de rol se pot baza pe un studiu de caz sau pe rezultatele unui proiect și pot fi utilizate pentru a înțelege mai bine diferitele perspective, pentru a încuraja empatia și pentru a evidenția diversitatea experiențelor legate de impactul schimbărilor climatice și al inegalității de gen.

Simulările pot fi utilizate pentru a reflecta asupra diferitelor tipuri de situații din viața reală (de exemplu, luarea deciziilor, negocieri, advocacy etc.) legate de relațiile dintre schimbările climatice, gen, rasă, putere și privilegii.

Problemele locale și globale actuale pot fi folosite pentru a arăta interconectarea, intersecționalitatea și modul în care evenimentele locale pot influența oamenii din alte regiuni. Discuțiile și dezbaterile pot fi instrumente puternice de implicare în procesul de învățare și de explorare a soluțiilor posibile care abordează inegalitățile

Invitați **vorbitori** și formați **parteneriate** pentru a oferi expertiză sau perspective de primă mână asupra subiectelor cheie.

NOTE PENTRU TOATE STRATEGIILE

- Acordați suficient timp pentru a vă pregăti pentru aceste strategii.
- Asigurați-vă că materialele și exemplele pe care le utilizați sunt demne de încredere și bazate pe dovezi. Activitățile și materialele educaționale ar trebui să fie incluzive, iar tinerii ar trebui să își poată vedea experiențele și trecutul reflectate în materialele și/sau proiectarea activităților.
- Promovați drepturile omului, democrația și pacea. Folosiți un limbaj care încurajează, subliniază reziliența și capacitatea de acțiune a comunităților mai degrabă decât victimizarea sau amenințarea.
- Permiteți tinerilor să reflecteze asupra învățării lor și asupra propriilor poziții de privilegiu sau dezavantaj. Conestați rolurile tradiționale de gen și promovați egalitatea de gen ca parte a soluției la provocările climatice.
- Cu toată pregătirea și prudența, aveți în vedere faptul că unele activități și instrumente pot declanșa anxietate în rândul tinerilor. Trebuie să aveți un răspuns bine structurat pentru aceste situații.
- Orice situație dată are istoria sa. Luați în considerare factorii cheie care au cauzat situația și care dintre aceștia contribuie la această problemă în prezent. Cum sunt conectați tinerii la această problemă? Cu ce probleme locale și globale este legată această situație particulară?
- Luați în considerare mai degrabă diferite puncte de vedere cu privire la o anumită situație decât doar o perspectivă generală. Cine ar putea oferi o perspectivă sau un punct de vedere alternativ? Care sunt vocile cele mai puternice? Asigurați-vă că apar voci marginalizate.

Activitățile din Secțiunea 3 reflectă abordările multidisciplinare, critice și transformative din cadrul Educației globale și se referă la temele noastre specifice de justiție climatică și de gen.

Prin încorporarea acestor abordări pedagogice, putem examina în mod critic intersecțiile dintre gen și mediu și să devenim agenți ai justiției sociale în comunitățile noastre și nu numai.

Scopul nostru este de a contribui la o mai bună recunoaștere a relației dintre schimbările climatice și inegalitatea de gen și de a conduce la acțiuni pentru schimbări pozitive.

REFLECTAȚI ȘI DISCUTAȚI

CARE CREDEȚI CĂ SUNT
CELE MAI ÎMPORTANTE VALORI ȘI
ATITUDINI, DOMENII DE
CUNOAȘTERE ȘI ÎNȚELEGERE ȘI
COMPETENȚE DE CARE AU NEVOIE
ELEVII ÎN LUMEA DE ASTĂZI
ȘI ÎN VIITOR?

Următorul tabel prezintă principalele domenii de cunoștințe, valori, atitudini și competențe vizate de acest ghid de învățare, separate pe intervale de vârstă (14-16 și 16+).

Acest ghid cuprinzător urmărește să promoveze o înțelegere profundă a interconectării dintre climă și justiția de gen, echitatea socială, identitate, drepturile omului și interdependența globală. Acesta acordă importanță rolului pe care valorile și atitudinile îl au în modelarea lumii, dezvoltând în același timp competențe-cheie precum gândirea critică și creativă, empatia și participarea activă în rândul tinerilor, atât în școală, cât și în afara ei. Competențele enumerate sunt complementare cadrelor europene și internaționale, cum ar fi Competențele globale ale OCDE și competențele-cheie ale UNESCO în educația pentru dezvoltare durabilă. Sperăm că și cadrul KUVAS poate fi utilizat ca o busolă pentru a naviga mai afectiv prin cursurile de învățare și poate fi integrat în diferite contexte de învățare, consolidând obiectivele educaționale. Acest cadru nu este o listă de lucruri de făcut. Acest cadru stimulează o abordare pedagogică diferită, fără a fi nevoie să ofere nimănui dovezi concrete ale impactului său. Nu menționează în mod explicit niciun subiect, cum ar fi știința sau filosofia, deși le abordează implicit pe toate prin intermediul învățării transversale. Cadrul KUVAS promovează ceea ce noi numim abordarea transformativă a educației globale ÎNVĂȚARE, GÂNDIRE, CONSOLIDARE, ACȚIONARE și TRANSFORMARE a Ecoality. Această educație este transformativă, dezvoltând cunoștințele și înțelegerea, competențele, valorile și atitudinile de care elevii au nevoie atât pentru a participa pe deplin la o societate și o economie globalizate, cât și pentru a contribui și a trăi într-o lume mai dreaptă, mai sigură și mai durabilă decât cea pe care au moștenit-o.

⁵ Competența globală - PISA (oecd.org)

⁴ Să învățăm să transformăm lumea: competențe-cheie în educația pentru dezvoltare durabilă - Biblioteca Digitală UNESCO

Toate activitățile prezentate în secțiunea 3 se referă la cadrul KUVAS, oferind o perspectivă clară a domeniilor-cheie de **Cunoștințe și Înțelegere**, **Valori, Atitudini** și **Competențe** explorate.

Cunoaștere și Înțelegere

	VÂRSTA 14 – 16 ANI	VÂRSTA 16 ANI +
Climă, justiție și mediu	• Să analizeze cauzele profunde ale crizelor climatice și să înțeleagă impactul acestora asupra genurilor. • Reflectarea asupra persoanelor care sunt cele mai afectate de crizele climatice și asupra factorilor care influențează eficiența ajutorului. • Înțelegerea impactului asupra țărilor din sudul lumii și asupra generațiilor viitoare.	• Investigarea interconexiunii dintre sărăcie, capitalism, crizele climatice și patriarhat.
Justiție socială, echitate și justiție de gen	• Informare despre evoluția drepturilor omului, la nivel local și global. • Explorarea stereotipurilor de gen și rolurilor comunității, la nivel local și global. • Reflectare asupra influenței femeilor în politică și în elaborarea politicilor. • Luarea în considerare a cauzelor mai largi ale inegalității și impactul politicilor și al dinamicii puterii asupra egalității de gen. • Creșterea gradului de conștientizare a inițiativelor care abordează sărăcia și inegalitatea.	• Înțelegerea, contextualizarea și detalierea semnificației justiției de gen. • Explorarea solicitărilor de justiție de gen și perspectivelor de justiție socială. • Analizarea strategiilor de justiție socială.

Identitate, Diversitate și intersecționalitate

- Explorarea variabilelor care influențează formarea identității și înțelegerea modului în care diferiți factori pot crea o dinamică inegală în cadrul unei societăți sau comunități.
- Investigarea diversității și a intersecționalității.
- Analizarea legăturii dintre inegalitatea de gen și schimbările climatice.
- Luarea în considerare a modului în care identitățile diferite pot conduce la o societate mai incluzivă.
- Studiul impactului practicilor istorice precum sclavia și colonizarea și înțelegerea felului în care se leagă acestea de apelurile pentru justiție climatică.

- Înțelegerea naturii multifacetate a identității.
- Analizarea culturilor dominante și a impactului acestora asupra identității.
- Explorarea modului în care globalizarea poate influența identitatea.
- Studiarea mișcărilor pentru justiție socială și eliberare.
- Examinarea celor mai bune strategii pentru schimbarea socială.

Dezvoltare durabilă / Obiective de dezvoltare durabilă (ODD-uri)

- Demonstrarea cunoștințelor despre dezbaterile privind dezvoltarea și sustenabilitatea.
- Explorarea efectelor descoperirilor științifice și ale progreselor tehnologice.
- Examinarea rolului și responsabilității fiecărui actor în realizarea dezvoltării durabile.
- Explorarea motivului creării obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) și relația lor cu drepturile omului.

- Înțelegerea contextului, a provocărilor dezvoltării durabile și ale ODD-urilor.
- Abordarea critică a soluțiilor alternative.
- Reflectarea asupra participării și emancipării în dezvoltare.

Drepturile omului

- Informare despre motivele încălcării drepturilor omului și care sunt factorii implicați.
- Înțelegerea responsabilităților statului în susținerea drepturilor omului și explorarea obligațiilor altor actori sociali.
- Examinarea legăturilor dintre drepturile omului, justiția de gen și schimbările climatice.

- Învățarea istoriei și filosofiei drepturilor omului.
- Înțelegerea drepturilor omului din punctul de vedere al universalității, indivizibilității și interdependenței lor.
- Identificarea provocărilor cu care se confruntă guvernele în ceea ce privește drepturile omului.

Putere, emancipare și advocacy

- Studierea guvernantei, structurilor și proceselor globale.
- Reflectarea asupra modului în care extinderea puterii și influenței țărilor sau organizațiilor poate afecta culturile, atitudinile și experiențele celor implicați.
- Înțelegerea puterii acțiunii colective în abordarea provocărilor globale.

- Înțelegerea modului în care indivizii, grupurile și sectoarele publice și private se implică în guvernanta globală.
- Reflectarea asupra relațiilor de putere inegale dintre națiuni.
- Recunoașterea factorilor care împiedică cetățenia și implicarea civică.
- Înțelegerea rolului Educației pentru cetățenie globală în cultivarea cetățenilor activi.

Globalizare și interdependență

- Analizarea complexității globalizării și a problemelor globale.
- Recunoașterea dezechilibrelor de putere dintre țările bogate și cele sărace și impactul pe care acestea îl au atât la nivel național, cât și la nivel global.
- Înțelegerea sistemelor economice și politice globale și a modului în care acestea influențează viața oamenilor.

- Evaluarea impactului globalizării asupra bogăției și inegalității.
- Analizarea criticilor privind comerțul, fluxurile financiare și guvernanta globală.
- Înțelegerea provocărilor și oportunităților globalizării.
- Înțelegerea lanțurilor de aprovizionare globale și exploatarea femeilor și distrugerea naturii de-a lungul lanțurilor de aprovizionare.

Valori și Atitudini

	VÂRSTA 14 – 16 ANI	VÂRSTA 16 ANI +
Simțul identității, stima de sine și valorizarea diversității	• Recunoașterea valorii de sine și acceptarea individualității celorlalți. • Înțelegerea faptului că incluziunea înseamnă că toată lumea are valoare și are dreptul la egalitate. • Respect pentru alte opinii și contestarea opiniilor discriminatorii.	• Înțelegerea naturii multifacetate a identității personale și recunoașterea interdependenței umane la nivel local și global. • Apărarea drepturilor omului. • Demonstrarea valorii învățării și a lucrului cu alte persoane din medii diverse care au perspective diferite. • Recunoașterea și depășirea propriilor prejudecăți și tendințe. • Manifestarea dorinței de a aprofunda înțelegerea și interacțiunea cu diferite culturi, atât la nivel local, cât și global. • Reflectarea asupra identităților, percepțiilor și rolurilor de gen și asupra modului în care masculinitatea și feminitatea sunt legate de criza climatică. • Realizarea faptului că toată lumea, indiferent de gen, poate contribui la o tranziție corectă.
Angajamentul față de justiția socială, echitate, grijă și comunitate	• Dezvoltarea unei preocupări active pentru nedreptate, exploatare și negarea drepturilor omului. • Dorința de a acționa împotriva nedreptății și inegalității. • Dorința de a adopta o poziție informată cu privire la problemele globale. • Recunoașterea faptului că oamenii pot avea un impact mai mare prin acțiuni colective.	• Dezvoltarea unui sentiment de responsabilitate personală și colectivă față de problemele locale și globale. • Implicarea în activități de promovare a justiției sociale la nivel local, național și global. • Acțiuni pentru un viitor mai echitabil și mai durabil.

Respectul pentru oameni și drepturile omului

- Cultivarea solidarității cu cei care suferă încălcări ale drepturilor omului, nedreptate și discriminare.
- Responsabilizarea celor care au obligația de a promova și proteja egalitatea în drepturi.

- Recunoașterea nevoilor și drepturilor generațiilor actuale și viitoare, îndrumându-le să învețe, să gândească și să acționeze.

Participarea activă la protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile

- Înțelegerea problemelor de mediu și interdependenței dintre oameni și planetă.
- Reflectarea asupra obiceiurilor, comportamentelor și consecințelor epuizării resurselor în raport cu planeta, luând în considerare importanța responsabilității individuale și colective.
- Demonstrarea angajamentului față de dezvoltarea durabilă prin luarea de decizii în cunoștință de cauză care reflectă acest angajament.

- Preocupare pentru viitorul planetei și al generațiilor viitoare.
- Asumarea responsabilității pentru propriile schimbări ale stilului de viață, cum ar fi conservarea apei, reciclarea, consumul redus și aplicarea economiilor circulare pentru reducerea consumului de energie.
- Implicarea factorilor de decizie și a militanților.
- Abordarea cauzelor profunde ale acestor probleme, și anume acțiunile entităților corporative care sunt conduse în principal de bărbați.

	VÂRSTA 14 – 16 ANI	VÂRSTA 16 ANI +
Gândire critică, independentă și creativă	• Sintetizarea informațiilor din diferite surse. • Examinarea critică a propriilor atitudini, presupuneri și comportamente. • Receptivitate la idei și perspective noi.	• Evaluarea diferitelor abordări ale provocărilor globale. • Evaluarea modului în care puterea influențează procesul decizional. • Sintetizarea de idei pentru problemele locale și globale. • Participarea la procesele politice relevante.
Empatie și solidaritate	• Dezvoltarea abilităților pentru a putea empatiza cu ceilalți. • Luarea în considerare a unei serii de perspective diferite atunci când se analizează provocări sau dezbateri naționale și globale. • Cultivarea unui sentiment de identitate comunitară, recunoscând că bunăstarea comunitară începe cu bunăstarea individuală.	• Înțelegerea modului în care circumstanțele sociale și economice ale oamenilor influențează perspectiva și luarea deciziilor. • Înțelegerea complexității motivațiilor unei game largi de actori în situații date.
Conștientizare de sine și dezvoltare personală	• Luarea în considerare a diferitelor perspective culturale și recunoașterea prejudecăților. • Cultivarea învățării sociale și emoționale. • Evaluarea experiențelor și feedback-ul pentru învățarea viitoare. • Reflectarea asupra factorilor care influențează identitatea individuală și rolul jucat în cadrul societății (inclusiv privilegiile, socializarea, preconcepțiile privind masculinitatea și feminitatea, crizele climatice etc.).	• Reflectarea asupra valorilor și prejudecăților personale. • Înțelegerea influenței contextelor sociale asupra procesului de gândire. • Articulația a ceea ce înseamnă să fi un cetățean global. • Vizualizarea proiectelor pentru schimbări sociale.

Comunicare, colaborare și negocierea conflictelor

- Înțelegerea conexiunilor globale și formarea de opinii independente.
- Luarea în considerare a mediilor de comunicare și demonstrarea autocunoașterii.
- Reflectarea asupra rolurilor și conducerii grupului.
- Identificarea soluțiilor avantajoase pentru rezolvarea conflictelor.
- Demonstrarea sensibilizării și conștientizării diverselor perspective și norme culturale în gestionarea conflictelor.
- Deprinderea alegerii obiectivelor, planificării acțiunilor și depășirii obstacolelor.

- Ascultare, reflectare și evaluare a punctului de vedere al altei persoane și răspunderea în mod adecvat.
- Identificarea provocărilor comunicării, în special a comunicării interculturale.
- Negocierea eficientă cu colegii și adulții, mediarea disputelor folosind o serie de strategii de soluționare a conflictelor.
- Reunirea actorilor locali pentru a lucra la proiecte privind schimbările climatice și inegalitatea de gen.

Cadrul KUVAS bazat pe documentul Oxfam Educație pentru cetățenie globală - Ghid pentru școli (2015)

SECȚIUNEA 2

Intersecționalitatea subiectelor

În această secțiune a ghidului nostru, vom explora **intersecționalitatea a două probleme critice și urgente: crizele climatice și justiția de gen.** Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite (ODD-uri) ilustrează în mod clar interdependențele dintre aceste provocări. Acestea subliniază faptul că niciun obiectiv nu poate fi atins în mod izolat; progresul într-un domeniu necesită eforturi coordonate în cadrul tuturor obiectivelor și în toate țările.

Înainte de a-ți termina micul dejun în această dimineață, te vei fi bazat deja pe jumătate din lume”

- Martin Luther King Jr.

1. Interdependențe globale

Examinarea interdependențelor globale

În secolul XXI, școlile trebuie să pregătească elevii pentru realitățile complexe și interconectate ale lumii de astăzi. **Acest lucru necesită o înțelegere profundă a conexiunilor complexe dintre climă, mediu, societate, cultură și economie - denumite în mod obișnuit interdependențe globale.** Aceste interdependențe sunt modelate de globalizarea continuă și se extind la comunități, națiuni, instituții și indivizi.

Interdependențele globale sunt în continuă evoluție. Pandemia Covid-19, schimbările climatice și conflictele globale evidențiază un adevăr dur: ignorarea sau gestionarea defectuoasă a acestor interdependențe dăunează atât oamenilor, cât și planetei. În prezent, bunurile călătoresc de două ori mai departe decât în urmă cu 60 de ani și traversează mai multe frontiere înainte de a fi consumate. De exemplu, producția de smartphone-uri implică componente precum cobaltul extras din mine, bateriile și modulele camerelor foto care traversează globul, adesea revenind pe aceleași rute și lăsând un impact negativ asupra comunităților și mediului (Raportul privind dezvoltarea umană 2023/2024). Această rețea globală de conexiuni unește oameni, locuri și evenimente. Fiecare dintre noi ocupă o poziție în cadrul acestei rețele, iar acțiunile noastre au un potențial impact pozitiv sau negativ asupra lumii.

Provocările, oportunitățile și interdependențele lumii noastre interconectate sunt bine ilustrate de Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD).

Ce sunt Obiectivele de Dezvoltare Durabilă?

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) au fost stabilite de toate cele 193 de state membre ale Organizației Națiunilor Unite (ONU) la 25 septembrie 2015, la New York. Agenda prezintă 17 obiective de dezvoltare durabilă și 169 de ținte asociate, care urmează să fie atinse la nivel global până în 2030. Aceste obiective, cunoscute și sub numele de Obiectivele globale sau Agenda 2030, se aplică tuturor țărilor, atât din Sudul global, cât și din Nordul global. Ele acoperă o gamă largă de provocări, inclusiv schimbările climatice, inegalitățile sociale și de gen, educația și protecția mediului.

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) vizează transformarea lumii prin asigurarea satisfacerii durabile a nevoilor generației actuale, cu respectarea mediului și ținând seama de generațiile viitoare. Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) reprezintă complexitatea și diversitatea interdependențelor globale. Interdependențe nu numai între provocările globale, ci și interconexiunea dintre obiectivele în sine. Este evident că niciun obiectiv nu poate fi atins în mod izolat; progresul în ceea ce privește fiecare obiectiv se bazează pe eforturile depuse în toate domeniile și în toate țările.

INTRODUCERE ÎN OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE DURABILĂ:

>>> [ODD - Explicații – fapte, pe scurt](#)

>>> [Video](#)

Ca societate, ne străduim să creăm comunități pașnice, corecte și favorabile incluziunii, cu instituții puternice care promovează medii durabile și sănătoase. Ne imaginăm o lume în care sunt susținute valori precum respectul, grija, încrederea, dragostea, solidaritatea și compasiunea. **Pentru a construi o lume mai dreaptă, mai pașnică și mai prietenoasă, trebuie să ne regândim abordarea și să fim deschiși să ne transformăm gândirea, existența și viața.** Un prim pas bun în această schimbare este înțelegerea relațiilor globale complexe și a perspectivelor multiple.

2. Schimbări climatice și Justiție climatică

Cauze și efecte ale crizei climatice

Schimbările climatice reprezintă un prim exemplu de interdependență globală. Ele reprezintă una dintre cele mai mari provocări globale actuale, care afectează mediul, economia și societatea. Fenomenul afectează toate țările, indiferent de locație. Emisiile de gaze cu efect de seră dintr-o țară influențează clima globală, ducând la creșterea temperaturilor, topirea ghețarilor, creșterea nivelului mărilor, fenomene meteorologice extreme și schimbări în comportamentul și ciclurile de viață ale speciilor de animale și plante.

Fenomenele meteorologice extreme, cum ar fi seceta și inundațiile, pot provoca pierderi de recolte și penurii alimentare, crescând prețurile la alimente. Acest lucru poate duce la instabilitate socială și politică, poate mării inegalitatea de gen și violența bazată pe gen și poate provoca conflicte și migrația populației.

VREME ȘI CLIMĂ: CARE ESTE DIFERENȚA?

Deși sunt strâns legate, vremea și clima nu sunt același lucru. Diferența dintre vreme și climă este pur și simplu o chestiune de timp. Vremea se referă la condițiile pe termen scurt ale atmosferei, în timp ce clima descrie condițiile meteorologice medii pe o perioadă lungă de timp. Vremea arată modul în care se comportă atmosfera și se poate schimba de la un minut la altul, de la o oră la alta și de la o zi la alta.

Vremea are multe componente, printre care temperatura, ploaia, vântul, grindina, zăpada, umiditatea, inundațiile, furtunile, valurile de căldură și multe altele. Când vă uitați pe fereastră într-o anumită zi, ceea ce vedeți este vremea. Clima, pe de altă parte, este vremea dintr-o anumită zonă pe o perioadă lungă de timp - de obicei 30 de ani sau mai mult. Atunci când oamenii de știință vorbesc despre climă, ei caută tendințe sau cicluri de variabilitate, cum ar fi schimbările de temperatură, umiditate, precipitații, temperatura suprafeței oceanului și alte fenomene meteorologice care apar pe perioade mai lungi de timp într-un anumit loc.

În timp ce schimbările meteorologice se pot produce în câteva minute, schimbările climatice se produc pe perioade mai lungi de timp. Evenimentele climatice, precum El Niño, se produc pe parcursul mai multor ani, iar fluctuațiile mai mari se produc pe parcursul deceniilor. Iar schimbările climatice și mai mari au loc pe parcursul a sute și mii de ani. Astăzi, clima noastră se schimbă. Clima Pământului se încălzește din cauza creșterii concentrațiilor de dioxid de carbon și a altor gaze cu efect de seră din atmosferă⁷.

⁷ Agenția Spațială Europeană - www.esa.int

De la revoluția industrială, temperatura medie la suprafața Pământului a continuat să crească. Oamenii de știință sunt de acord că emisiile de gaze cu efect de seră provenite din activitățile umane sunt cauza acestei încălziri. Grupul Interguvernamental de Experți privind Schimbările Climatice (IPCC) este unanim de acord că *“schimbările climatice provocate de om afectează deja multe fenomene meteo și climatice extreme în toate regiunile globului”*.⁸ În 2020, temperatura medie globală era deja cu 1,2°C peste media preindustrială. Comunitatea mondială își propune să limiteze încălzirea la maximum 2°C, deoarece se așteaptă ca temperaturile mai ridicate să provoace schimbări fundamentale și riscuri. Schimbările climatice sunt deja resimțite la nivel mondial prin creșterea numărului de fenomene meteorologice extreme și prin creșterea nivelului mărilor.

⁸ IPCC (2023) www.ipcc.ch/report

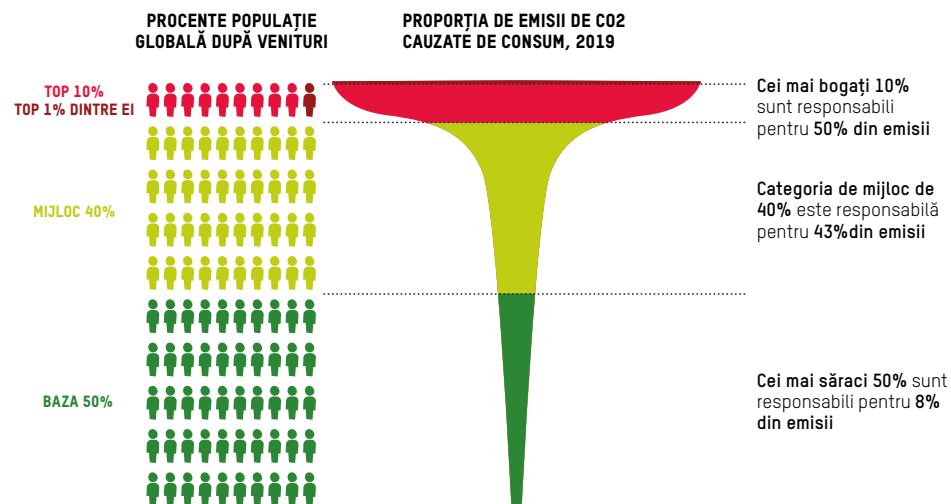
CE ESTE IPCC?

Grupul Interguvernamental privind Schimbările Climatice (IPCC) este organismul ONU de evaluare a științei legate de schimbările climatice. Acesta a fost înființat de Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP) și de Organizația Meteorologică Mondială (OMM) în 1988 pentru a furniza liderilor politici evaluări științifice periodice privind schimbările climatice, implicațiile și riscurile acestora, precum și pentru a propune strategii de adaptare și atenuare.

În același an, Adunarea Generală a ONU a aprobat acțiunea OMM și UNEP de înființare în comun a IPCC. Acesta are 195 de state membre. IPCC publică rapoarte de evaluare științifică cuprinzătoare la fiecare 5-7 ani. Raportul al 6-lea fost publicat în 2023⁹.

⁹ IPCC (2024) www.ipcc.ch/2024

Justiția climatică subliniază faptul că criza cauzată de schimbările climatice nu este doar o problemă de mediu, ci și una etică, socială și politică. Este o criză a justiției în care suferința este distribuită inegal. Deși efectele încălzirii globale provocate de om sunt resimțite în întreaga lume, oamenii din Sudul Global suferă disproporționat. Un alt aspect al justiției climatice se referă la responsabilitatea pentru schimbările climatice provocate de om. Cei care suferă cel mai mult au contribuit cel mai puțin la criză. Printre aceștia se numără persoanele care trăiesc în sărăcie, grupurile marginalizate precum femeile, populațiile indigene și țările cu venituri mici. Există, de asemenea, o disparitate evidentă între amprenta de carbon a celor foarte bogați, ale căror stiluri de viață și investiții în industrii poluante cu emisii mari de carbon conduc la încălzirea globală, și restul lumii. În 2019, cei mai bogați 1% din populația lumii au produs la fel de multă poluare cu carbon precum cele cinci miliarde de persoane care reprezintă cele mai sărace două treimi ale omenirii. Consumul celor mai bogați 10% din populație a fost responsabil pentru jumătate din totalul emisiilor globale de CO₂¹⁰.

Sursa: Oxfam/SEI (2023). **Inegalitatea emisiilor**. În *Egalitate climatică: o planetă pentru cei 99%* (pp. 6-19). Oxfam GB. [Le puteți vedea aici](#).

¹⁰ Oxfam (2023) - policy-practice.oxfam.org

“Ar fi nevoie de aproximativ 1.500 de ani pentru ca o persoană din cele mai sărace 99 % să producă atât carbon cât produc cei mai bogați miliardari într-un an.” – Oxfam

JUSTIȚIE CLIMATICĂ

Punctul de vedere al Ecoality cu privire la justiția climatică este realizarea unei distribuții echitabile și corecte a poverii, impactului și beneficiilor schimbărilor climatice și a eforturilor de atenuare a crizei climatice. Acest lucru implică plasarea vieții în centrul viitorului nostru, protejarea drepturilor celor mai vulnerabile persoane și asigurarea faptului că toți oamenii, în special femeile și cei mai vulnerabili, pot participa la procese decizionale corecte, responsabile, deschise și fără corupție.

3. Justiția de gen

Explorarea stereotipurilor și rolurilor de gen

De-a lungul istoriei, bărbații și femeile au ocupat poziții inegale în majoritatea societăților, femeilor fiindu-le refuzate drepturile esențiale și accesul pentru perioade îndelungate. În lumea de astăzi, bărbații și femeile din multe societăți sunt egali din punct de vedere juridic, însă consecințele secolelor de discriminare persistă în diverse forme. Acest lucru este evident în sub-reprezentarea femeilor în economie și politică¹¹.

Inegalitatea de gen se referă la o situație juridică, socială și culturală în care sexul biologic și/sau social determină drepturi și demnități diferite pentru femei și bărbați. Acest lucru se reflectă în accesul inegal al acestora la drepturi și în asumarea de roluri sociale și culturale stereotipe¹². Viziunea echității de gen vizează asigurarea echității și justiției în ceea ce privește accesul la oportunități și distribuirea beneficiilor și responsabilităților între femei și bărbați.

Gradul de egalitate de gen variază de la o societate la alta. În multe locuri, chiar și în cele mai progresiste societăți, persistă un "decalaj de justiție" semnificativ. Acest decalaj este evident în fenomene precum diferența de remunerare între femei și bărbați și povara disproporționată a muncii de îngrijire neremunerată asupra femeilor. La nivel mondial, femeile efectuează peste 75 % din munca de îngrijire neremunerată, de 3,2 ori mai mult decât bărbații¹³.

¹¹ (WEF), 2021, "[Global Gender Gap Report 2021](#)" Forumul Economic Mondial, Geneva

¹² Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați - [Glossary](#)

¹³ Citește - [What does gender equality have to do with climate change?](#)

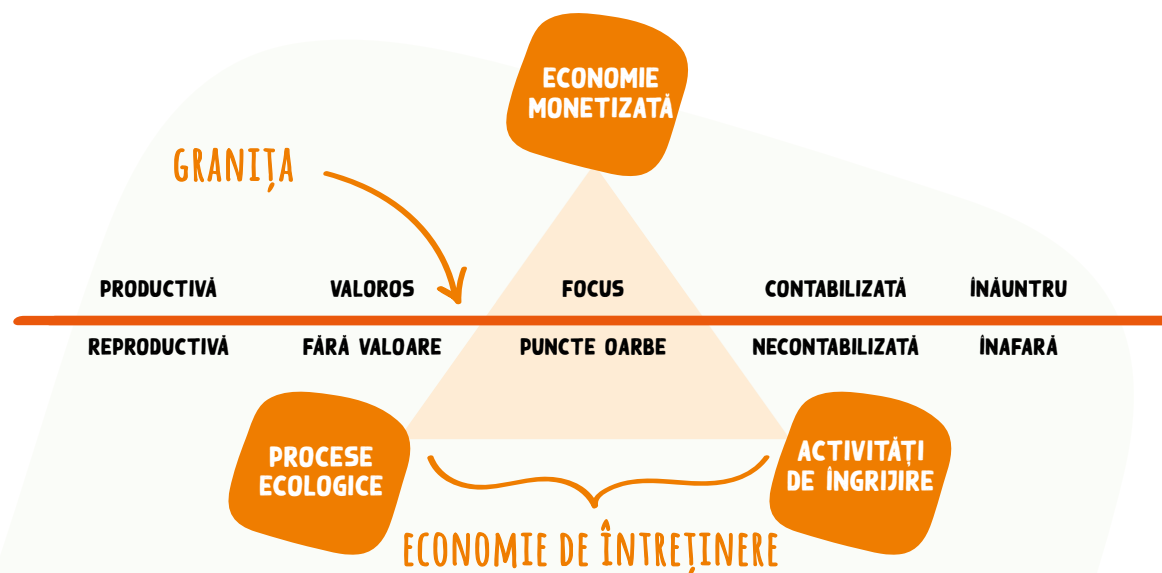
JUSTITIA DE GEN

Viziunea Ecoality asupra justiției de gen implică demontarea sistemelor de opresiune care se intersec-tează, redistribuirea puterii pentru a realiza egalitatea de gen și pentru a proteja, promova și obține drepturile femeilor și fetelor, excluzând toate formele de violență și discriminare.

Cauzele profunde ale nedreptății de gen și ale nedreptății climatice

Exploatarea femeilor și a mediului sunt interconectate și împărtășesc aceleași cauze profunde. Un sistem care oprimă oamenii pe criterii de gen, rasă, clasă, și capacitate fizică este același care oprimă natura. Patriarhatul, colonialismul și capitalismul sunt responsabile de exploatarea și opresiunea femeilor și a mediului, intersectându-se cu alte sisteme opresive, precum rasismul și heteronormativitatea, care se consolidează reciproc.

Să analizăm acest aspect mai în detaliu. Atât munca de îngrijire (cum ar fi colectarea și pregătirea hranei, îngrijirea copiilor, curățarea hainelor și a locuințelor), cât și procesele ecologice (cum ar fi respirația, energia și descompunerea) sunt esențiale pentru funcționarea societăților și a sistemelor noastre economice. Cu toții trebuie să respirăm, să mâncăm, să bem, să dormim și să purtăm haine, însă nici munca de îngrijire, nici procesele ecologice nu sunt evaluate în termeni monetari, rămânând invizibile și aparent fără valoare.

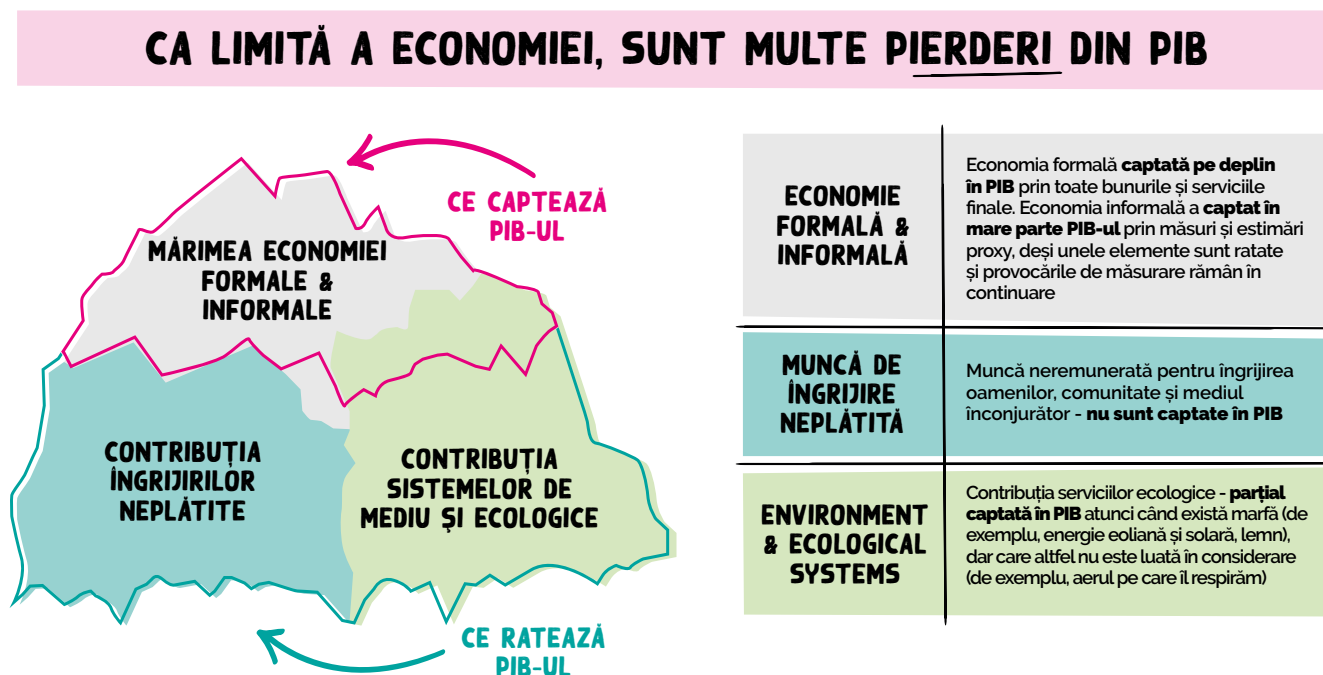

În figura alăturată putem vedea cum **MODELUL ECONOMIC DOMINANT** creează efectiv o graniță artificială și o asimetrie de putere între economia monetizată sau formală și economia de întreținere - constând în activități de îngrijire și procese ecologice - de care depinde viața umană și care susține economia formală¹⁴.

¹⁴ (C. Dengler and B. Strunk. (2018). 'The Monetized Economy Versus Care and the Environment: Degrowth perspectives on reconciling an antagonism'. Feminist Economics, 24(3), 160–83. M. Mies and V. Shiva. (1993). Ecofeminism. Fernwood Publishing.

Prima este considerată "productivă" și se află în centrul atenției principale a gândirii economice și a elaborării politicilor; cea de-a doua este considerată neproductivă, fără valoare și considerată a se afla în afara acestui centru. În acest cadru, întreaga rațiune de a fi a economiei de întreținere este de a servi economia monetizată. Cei care se află la vârful acestei asimetrii a puterii sunt elita bogată, în majoritate masculină, predominant în Nordul global. Cei de jos sunt în mod disproporționat femeile, indigenii și comunitățile rasiale, în special cele care se află la intersecția diferitelor inegalități. Aceasta înseamnă că adevăratele costuri legate de producția și consumul neîncetat din economia de piață sunt externalizate, căzând asupra oamenilor și naturii considerate ca fiind în afara economiei de piață¹⁵- adesea femei care se confruntă deja cu inegalități intersectate și o planetă care se află în pragul catastrofei climatice și al extincției în masă¹⁶.

Modelul nostru economic actual, bazat pe o creștere infinită folosind resurse finite, este măsurat prin produsul intern brut (PIB). PIB-ul nu ia în considerare multe dimensiuni umane (bunăstare, fericire, relații, educație) sau de mediu (durabilitate, limite planetare), după cum se arată în figura alăturată. Această concentrare îngustă asupra PIB conduce la politici care alimentează inegalitatea, nedreptatea de gen, bolile și dezastrul climatic. PIB-ul nu influențează doar ceea ce este recunoscut și măsurat, ci și politicile, investițiile și determină câștigătorii și pierzătorii.

Este necesară o schimbare sistemică, care necesită noi tipuri de relații între bărbați și femei, precum și între oameni și mediu. Aceasta implică asigurarea unor oportunități sociale, politice, economice și culturale egale pentru toți. Vom explora puțin mai târziu o viziune și stiluri de viață care să contribuie la această schimbare sistemică. Prin înțelegerea acestor nedreptăți interconectate și a schimbărilor sistemice necesare pentru a le aborda, putem lucra la o lume mai echitabilă și mai durabilă.

¹⁵ Idem cu nota 14 - ¹⁶ Oxfam (2023) [Radical Pathways Beyond GDP: Why and how we need to pursue feminist and decolonial alternatives urgently](#)

Impactul schimbărilor climatice asupra inegalității de gen

Criza climatică afectează în mod disproporționat grupurile marginalizate, cum ar fi populațiile indigene, femeile și fetele, micii fermieri, persoanele în vârstă și persoanele cu handicap. Aceste grupuri au adesea **mai puține resurse și oportunități de a scăpa sau de a se recupera** în urma daunelor cauzate de fenomenele meteorologice extreme.

Copiii se joacă pe gheața care se topește lângă satul Yupik Inuit Napakiak din Delta Yukon. Schimbările climatice afectează în mod disproporționat comunitățile rurale din Alaska, multe dintre acestea confruntându-se cu amenințări existențiale pe termen lung

Conceptul de justiție climatică urmărește distribuirea echitabilă a poverii și oportunităților schimbărilor climatice la nivel global. În conformitate cu acest principiu, țările industrializate și unele economii emergente, în calitate de principali factori care contribuie la schimbările climatice, trebuie nu numai să își reducă semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră, ci și să sprijine țările mai sărace în adaptarea la efectele legate de climă și în atenuarea acestora. Cu toate acestea, sprijinul adecvat din partea națiunilor mai bogate pentru a facilita aceste tranziții rămâne insuficient.

Am aflat deja că nu toți oamenii de pe glob sunt afectați în mod egal de efectele schimbărilor climatice; există diferențe majore între Nordul global și Sudul global. Femeile și fetele se numără printre grupurile care sunt afectate în mod deosebit de efectele crizei climatice, care, la rândul său, este legată de aspecte ale egalității de gen - sau ale nedreptății de gen. Dar cât de mult mai mult sunt afectate femeile și fetele? Să ne uităm la câteva exemple prezentate de [UNWomen](#).

1. Vulnerabilitate mai mare în caz de dezastre - [Conform Națiunilor Unite](#), femeile și fetele sunt, în mod șocant, de 14 ori mai expuse decât bărbații riscului de a muri în urma dezastrelor naturale, inclusiv a fenomenelor meteorologice extreme tot mai frecvente. Motivele includ capacitatea limitată de înot și responsabilități precum îngrijirea copiilor sau a persoanelor în vârstă în timpul evacuărilor. De asemenea, se pare că avertismentele ajung adesea la femei mai târziu decât la bărbați în timpul unor astfel de dezastre.

2. Sarcini sporite – În multe societăți, femeile și fetele poartă o responsabilitate mai mare pentru hrănirea familiei și gestionarea resurselor naturale, cum ar fi apa și alimentele. Sărăcia resurselor indusă de schimbările climatice le sporește volumul de muncă, necesitând deplasări mai lungi pentru a aduce apă sau lemne de foc și muncă agricolă în condiții extreme, chiar și în timpul sarcinii. De exemplu, în perioadele de secetă, femeile și fetele trebuie să parcurgă distanțe și mai mari pentru a aduce apă sau lemne de foc. Un alt exemplu drastic este munca agricolă pe câmp: în multe țări, femeile sunt singurele responsabile pentru cultivarea alimentelor de care au nevoie familiile lor, chiar dacă bărbații nu lucrează. De asemenea, femeile sunt primele din familii care renunță la mâncare în favoarea copiilor și a bărbaților atunci când alimentele se împruținează. Fenomenele meteorologice intense și recurente au împins milioane de oameni în insecuritate alimentară, femeile însărcinate fiind printre cele mai afectate de malnutriție. Solicitarea fizică suplimentară duce adesea la probleme de sănătate. În același timp, există mai puțin timp pentru educație, angajare sau participare politică, ceea ce are un impact negativ asupra veniturilor femeilor și le afectează participarea la viața socială.

Republica Democrată Populară Lao. Singnakhone în grădina sa, unde cultivă legume pentru gospodărie. Comunitatea sa se confruntă cu inundații din ce în ce mai frecvente, iar în 2019 o inundație gravă a afectat orezăriile și culturile.

3. Riscuri sporite de violență – Deplasarea din cauza dezastrelor climatice sau călătoriile lungi pentru a aduce resurse expun femeile la riscuri sporite de violență fizică și sexuală, prostituție forțată și exploatare. Violența domestică tinde, de asemenea, să crească după dezastru din cauza unor factori precum stresul economic și strămutarea. Analiza macro-datelor arată că, în situațiile în care au loc simultan mai multe crize (de exemplu, crize de mediu și pandemii sau conflicte), femeile și fetele sunt mai predispuse să utilizeze motoare de căutare precum Google pentru a găsi ajutor în caz de violență¹⁷.

4. Impactul social – Mai multe căsătorii forțate, mai puțină educație. În regiunile cu climă uscată și secete frecvente, căsătoriile între copii sunt mai frecvente, deoarece familiile încearcă să facă față randamentelor agricole scăzute, prețurilor mai mari la alimente și presiunilor economice. De exemplu, în Cambodgia, numărul căsătoriilor copiilor crește odată cu intensificarea secetelor. Aproape una din cinci fete din Cambodgia este căsătorită în copilărie, iar această rată este și mai mare în gospodăriile cele mai sărace¹⁸. Consecințele includ sarcini la adolescente, un risc crescut de violență din partea partenerului intim și oportunități limitate de educație și dezvoltare profesională.

5. Provocări economice – La nivel mondial, femeile au venituri mai mici, mai puține rezerve și acces mai redus la credite, ceea ce le îngreunează recuperarea în urma pierderilor economice cauzate de crizele legate de climă și adaptarea la condițiile în schimbare în comparație cu bărbații. Prin urmare, femeile și fetele suferă într-o măsură mai mare și pentru o perioadă mai lungă în urma crizelor (legate de climă).

¹⁷ UNWomen [Dezastre, crize și violență împotriva femeilor: Dovezi din analiza macro-datelor](#) (2023)

¹⁸ UNWomen - [Klima und Gender](#)

Shirley Ahuia, 11 ani, din Insulele Solomon, se pregătește să meargă la școală în canoe. Copiii din Manawai Bay, în estul Are'are, **nu pot folosi potecile de coastă care sunt acum sub apă din cauza creșterii nivelului mării.**

6. Subreprezentare politică – În ciuda vulnerabilității lor disproporționate la impactul schimbărilor climatice, femeile rămân subreprezentate în procesele decizionale cheie legate de politica climatică și de gestionarea resurselor. Deși impactul diferit al schimbărilor climatice asupra femeilor este din ce în ce mai recunoscut, rolul lor important în negocierile privind schimbările climatice, în calitate de factori determinanți ai schimbărilor și în gestionarea resurselor naturale este adesea ignorat. Femeile sunt subreprezentate în mod semnificativ în organismele decizionale cheie. De exemplu, la Conferința ONU privind schimbările climatice din 2022, doar 20% dintre șefii de delegație erau femei¹⁹.

¹⁹ Ministerul pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ)

Doar un fenomen în Sudul global?

Ar fi o eroare să credem că femeile sunt afectate în mod diferit de bărbați doar în Sudul global. De exemplu, în timpul valurilor de căldură din orașe, majoritatea decedatelor sunt femei în vârstă, chiar dacă se ia în considerare că există mai multe femei în vârstă decât bărbați în general. Acest lucru se datorează în principal situației locative - femeile sunt mult mai frecvent afectate de sărăcie la bătrânețe și, prin urmare, trăiesc adesea în locuințe care oferă mai puțină adaptare (de exemplu, cu instalații de aer condiționat) sau opțiuni alternative (de exemplu, grădină umbrită) în timpul valurilor de căldură²⁰.

În plus față de impact, există și o diferență între sexe în ceea ce privește responsabilitatea pentru criza climatică: în medie, bărbații au o amprentă de carbon mai mare decât femeile la nivel mondial. Cercetările sugerează că aceștia tind să conducă mașini mai mari și sunt mai puțin predispuși la o dietă vegetariană sau vegană, puțini bărbați indicând o preferință pentru un stil de viață durabil. Acest lucru se manifestă în acțiunile de zi cu zi: mai des decât bărbații, femeile economisesc apă, reduc încălzirea când ies din casă sau se asigură că separă corect deșeurile. Acest fenomen este cunoscut și sub denumirea de "decalajul eco de gen"²¹.

²⁰ WEN - Rețeaua de mediu a femeilor (2010): [Gender and the climate agenda. The impacts of climate change on women and public policy](#)

²¹ Cercetare Mintel citată în [The Guardian](#) (2020)

4. Intersecționalitate

Contextul istoric și implicațiile actuale

Impactul schimbărilor climatice se intersectează cu alte dimensiuni ale identității și inegalității. Femeile indigene și afro-descendente, rezidenții din mediul rural, cele din zonele de conflict sau predispuse la dezastre, femeile în vârstă, femeile cu handicap și femeile migrante se confruntă cu vulnerabilități agravate din cauza identităților lor intersectate.

Intersecționalitatea recunoaște modul în care diferite aspecte ale identității - cum ar fi rasa, genul, sexualitatea, clasa și capacitatea - se intersectează pentru a crea dinamici unice de opresiune și privilegiu. Inițial inventată de Kimberlé Crenshaw în 1989²² pentru a evidenția impactul simultan al rasismului și sexismului asupra femeilor de culoare, intersecționalitatea e un concept care se aplică acum pe scară largă pentru a înțelege formele de discriminare care se suprapun și implicațiile acestora în contextul schimbărilor climatice.

Recunoscând aceste impacturi intersecționale și abordând inegalitățile sistemice pe care le dezvăluie, putem acționa în direcția unor acțiuni climatice mai incluzive și mai eficiente, care să sprijine toate comunitățile în mod echitabil.

²² [Demarginalizarea intersecției dintre rasă și sex: O critică feministă de culoare a doctrinei antidiscriminare, a teoriei feministe și a politicii antirasiste](http://www.uchicago.edu) (uchicago.edu)

Intersecționalitatea este un mod de a gândi despre identitate și despre relația acesteia cu puterea... Este practic o lentilă, o prismă, pentru a vedea modul în care diferite forme de inegalitate operează adesea împreună și se exacerbează reciproc. Avem tendința de a vorbi despre inegalitatea rasială ca fiind separată de inegalitatea bazată pe gen, clasă, sexualitate sau statutul de imigrant. Ceea ce lipsește adesea este modul în care unii oameni sunt supuși tuturor acestora, iar experiența nu este doar suma părților sale” - Kimberlé Crenshaw

Profesor de drept la Universitatea Columbia și la Universitatea California din Los Angeles

Faceți click [AICI](#) și [AICI](#) pentru videoclipuri cu Kimberlé Crenshaw vorbind despre INTERSECȚIONALITATE.

De exemplu, atunci când o femeie musulmană care poartă Hijab este discriminată, este imposibil să disociem faptul că este femeie de identitatea sa musulmană și să izolăm dimensiunea (dimensiunile) care cauzează discriminarea sa. Acestea sunt intrinsec legate: ea poartă un Hijab pentru că este o femeie musulmană practicantă într-un spațiu public. De asemenea, femeile de culoare sunt mai discriminate la locul de muncă decât femeile albe²³ - această discriminare crește dacă persoana are un handicap și/sau este homosexuală.

Femeile de culoare nu sunt doar negre sau femei, ele sunt ambele tot timpul, în toate situațiile, chiar și atunci când se consideră că se confruntă cu rasismul sau sexismul. Experimentarea simultană a rasismului și sexismului sau a oricărei alte forme de discriminare este unică și "mai mult decât suma părților sale". După cum a declarat recent Kimberlé Crenshaw: "Nu este vorba doar de faptul că există o problemă de rasă aici, o problemă de gen aici și o problemă de clasă acolo. De multe ori, acest cadru șterge ceea ce se întâmplă cu oamenii care sunt supuși tuturor acestor lucruri".²⁴ Toate formele de inegalitate se consolidează reciproc și, prin urmare, trebuie analizate și abordate simultan pentru a preveni ca o formă de inegalitate să o consolideze pe alta. De exemplu, abordarea diferențelor de remunerare între femei și bărbați fără a lua în considerare alte dimensiuni, cum ar fi rasa, statutul socio-economic și statutul de imigrant, ignoră imaginea de ansamblu și va consolida probabil inegalitățile în rândul femeilor.

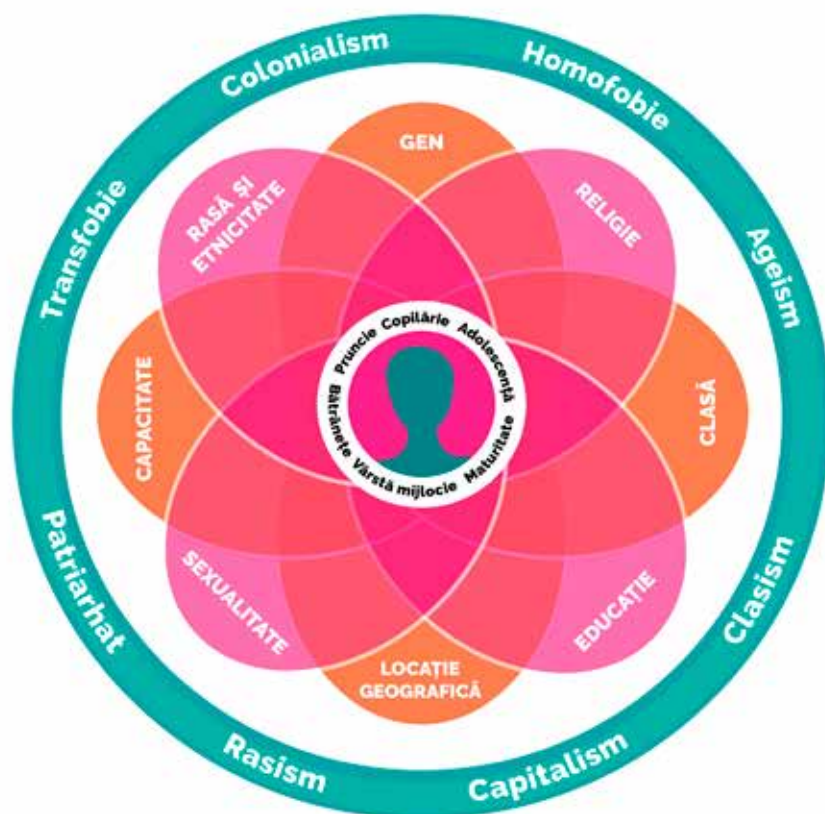
²³ [Lean In și studiul anual al McKinsey & Company privind femeile la locul de muncă](#)

²⁴ [Kimberlé Crenshaw despre intersecționalitate. Mai mult de două decenii mai târziu](#) | Columbia Law School

Explorarea mai aprofundată a discriminării și a privilegiilor

Priviți această imagine a diferitelor aspecte ale identității oamenilor, modul în care acestea interacționează și converg pentru a forma experiențe foarte diferite ale vieții și puterii. ACEASTA ESTE INTERSECȚIONALITATEA.

Adaptat din justassociates.org

Un exercițiu care provoacă reflecția asupra intersecționalității și a relației dintre putere și privilegii, și cu scopul de a stimula conștientizarea, empatia și acceptarea este plimbarea privilegiată, care poate fi realizată și prin intermediul roții privilegiilor sau prin simpla încercare de a răspunde la o serie de întrebări. Veți găsi o activitate bazată pe această metodologie în **Secțiunea 3**.

Aruncați o privire la roata privilegiilor ilustrată pe pagina următoare.

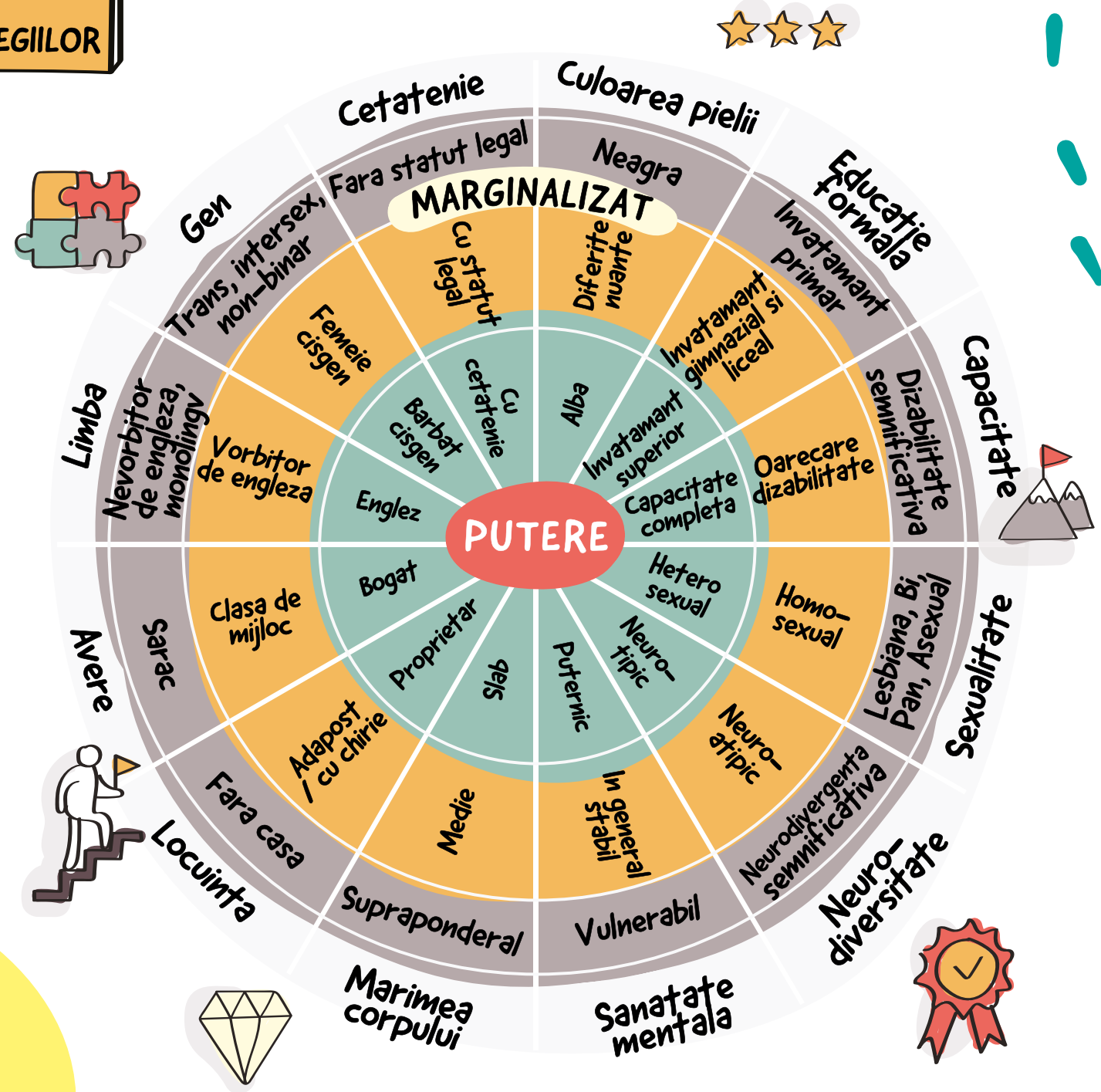
Unde vă poziționați cu privire la diferitele aspecte externe?

Cum vă simțiți observând aceste structuri de putere?

Ce părți ale identității dvs. vă apropie mai mult de centru și mai mult de margine?

Provoacă vreo întrebare?

ROATA PUTERII SI A PRIVILEGIILOR

Adaptat după ilustrația unei roți cu 12 spițe: culoarea pielii, educația formală, capacitatea, sexualitatea, neuro-diversitatea, sănătatea mentală, dimensiunile corpului, locuința, bogăția, limba, genul și cetățenia.
© Rețete pentru bunăstare

Intersecționalitatea în justiția climatică și de gen

Să analizăm în continuare modul în care crizele climatice se intersectează cu inegalitățile de gen, provocând efecte dăunătoare și discriminatorii.

Faceți cunoștință cu
Wilson Thomas
care locuiește în Franța
20 ANI, BĂRBAT, NEGRU, FRANCEZ

Ești în primul an de facultate. Părinții tăi sunt căsătoriți și au trei copii. Tatăl tău lucrează în construcții, iar mama ta are propria brutărie. Ambii părinți au absolvit liceul. Familia ta este sigură din punct de vedere financiar. Uneori îi auzi pe părinții tăi vorbind despre bani, mai ales când afacerea merge prost la brutărie. Nu vă puteți cumpăra tot ce vă doriți, dar toate nevoile de bază vă sunt satisfăcute. Familia ta deține o casă veche în oraș, fără izolație bună sau aer condiționat.

Bunica ta locuiește cu tine, este fragilă și suferă adesea de bronșită. Aveți internet acasă. Cartierul nu este deosebit de curat, coșurile de gunoi sunt mereu pline și există puține spații verzi. Este sigur în timpul zilei, dar nu la fel de sigur noaptea. Părinții tăi dețin o mașină. Mergi pe jos, cu bicicleta sau cu mijloacele de transport în comun

Faceți cunoștință cu
Yimo Wang
care locuiește în Italia
35 ANI, FEMEIE, ASIATICĂ, CHINEZĂ

Te-ai născut în China și familia ta s-a mutat în Italia* când aveai trei ani, dar încă nu ai cetățenie italiană. Lucrezi în afacerea cu obiecte de îmbrăcăminte a părinților tăi. Părinții tăi sunt căsătoriți și au doi copii. Ambii părinți lucrează 13 ore pe zi în aceeași afacere. Amândoi au absolvit liceul în China.

Și tu ești căsătorită și ai o fiică de doi ani. O aduci des la serviciu atunci când nu poate merge la grădinița locală. Familia ta este asigurată din punct de vedere financiar. Nu puteți cumpăra tot ce vă doriți, dar toate nevoile de bază vă sunt satisfăcute. Închiriați un apartament în oraș, în apropierea afacerii familiei. Apartamentul este destul de neglijat, cu un boiler vechi, încălzire slabă și fără aer condiționat. Aveți acces limitat la internet acasă. Cartierul are un singur parc public cu o zonă de joacă veche. Nu este sigur, mai ales noaptea. Deții și folosești o mașină, pentru confort, dar și pentru siguranță

**Faceți cunoștință cu
Grace Issa
care locuiește în Portugalia**

8 ANI, FATĂ, DE CULOARE, TANZANIANĂ

Mergi la o școală primară. Tatăl tău a fost căsătorit de două ori. Părinții tăi au patru copii, tu ești al doilea. Ambilor tăi părinți le-a fost recunoscut statutul de refugiat. Tatăl tău lucrează în piața locală vânzând fructe, iar mama ta are grijă de casă și de copii. Doar tatăl tău a terminat liceul. Familia ta nu este sigură din punct de vedere financiar și nu îți permite să cumpere majoritatea produselor. Nu toate nevoile tale de bază sunt satisfăcute.

Familia ta locuiește într-un apartament cu două camere într-o suburbie aglomerată și zgomotoasă. Nu ai internet acasă. Cartierul nu este întotdeauna sigur în timpul zilei sau al nopții. Părinții tăi nu dețin niciun mijloc de transport în afară de o bicicletă, iar tu mergi pe jos sau te deplasezi cu ei cu autobuzele locale

**Faceți cunoștință cu
Zani Barbas
care locuiește în Grecia**

16 ANI, NONBINARĂ, ALBĂ, GREACĂ

Ai probleme de vedere și mergi la o școală gimnazială, dar chiu-lești adesea, deoarece nu te simți recunoscută sau acceptată de majoritatea profesorilor din cauza "dublei tale diferențe", și anume deficiența de vedere și identitatea de gen. Părinții tăi sunt separați și au trei copii. Tatăl tău este chimist, iar mama ta este dentist. Ambii au diplome universitare.

Familia ta este asigurată din punct de vedere financiar. Nu vă puteți cumpăra tot ce vă doriți, dar toate nevoile de bază vă sunt satisfăcute. Familia ta deține o casă la periferie, înconjurată de zone verzi și în apropierea unui lac, și un apartament spațios în centrul orașului. Ambele case sunt dotate cu aer condiționat și au internet. Rând pe rând, stai cu ambii părinți. Cartierul din suburbii este sigur, iar cel din oraș nu este sigur noaptea. Părinții tăi au două mașini, nici una electrică și nici hibrid.

Alege una dintre persoanele de mai sus drept "personajul" tău. Încearcă să îți imaginezi pentru o clipă "noua" viață cu informațiile pe care le ai. **În ce fel de casă locuiești? Părinții tăi sunt în viață? Ai frați sau surori? Ați avut sau aveți o copilărie fericită?**

Cum te simți acum? Ce te îngrijorează? Ce aștepti cu nerăbdare?

ACUM CITEȘTE URMĂTOARELE 6 PROPOZIȚII ȘI ACORDĂ-ȚI UN PUNCT DE FIECARE DATĂ CÂND RĂSPUNZI "DA".

1. Imaginează-ți un val de căldură extremă în regiunea ta: eu și familia mea vom fi capabili să gestionăm fizic temperaturile (în casă, apartament, la locul de muncă sau la școală etc.) și să rămânem cât mai în siguranță posibil. Avem opțiuni pentru a scăpa de căldură.
2. Imaginează-ți că o furtună vă lovește regiunea, provocând inundații grave. La un timp după catastrofă, eu și familia mea ne vom continua, cel mai probabil, viața ca înainte. Avem acces la despăgubiri și ajutor, la structurile statului, la economiile proprii/familiale, la rețelele sociale etc.
3. Mass-media locală și națională ne oferă mie și familiei mele informații obiective și diferențiate referitoare la criza climatică și suntem informați cu privire la prevenirea și atenuarea schimbărilor climatice.
4. În principiu, eu și familia mea avem posibilitatea și mijloacele de a ne muta în altă parte în siguranță, fără restricții majore.
5. În fiecare zi, nu mă simt amenințat de nimic sau de nimeni.
6. Nu mă tem de modul în care ar trebui să mă hrănesc pe mine și familia mea.

>>> S-a confruntat personajul tău cu vreo formă de discriminare? Dacă da, care sunt acestea? Care sunt cauzele discriminării?

>>> Personajul tău a avut parte de vreo formă de privilegiu? Dacă da, de unde provine privilegiul?

>>> Citește din nou profilurile celorlalte personaje și frazele de mai sus.

>>> S-au confruntat celelalte personaje cu forme de discriminare? Dacă da, care sunt acestea? Care sunt cauzele discriminării?

>>> S-au confruntat celelalte personaje cu vreo formă de privilegiu? Dacă da, de unde provine privilegiul?

>>> Ce reflecție, analiză, întrebări îți vin în minte ca urmare a acestei activități simple? Cum te face să te simți? Au existat factori la care nu te-ai gândit până acum?

>>> Cum evidențiază această activitate conceptul de intersecționalitate?

Toate formele de discriminare rezultă din structuri de putere care se intersectează. Ignorând acest lucru, riscăm să nu vedem imaginea de ansamblu sau să prezentăm o viziune părtinitoare. Combinarea justiției climatice și a justiției de gen în "justiția climatică de gen" recunoaște modul în care genul și clima se intersectează. Se trece de la considerarea femeilor ca victime "vulnerabile" la recunoașterea lor ca agenți capabili să contribuie la soluții. Femeile au un rol crucial în soluțiile climatice, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, datorită experiențelor și cunoștințelor lor. Justiția climatică de gen asigură participarea egală și deplină a femeilor la procesul decizional la toate nivelurile, de la dezvoltare la implementare și evaluare.

Nu poate exista justiție climatică fără justiție de gen, și viceversa.

5. Abordarea Ecofeministă ca soluție

Principiile Ecofeminismului

Înainte de a răspunde la această întrebare, să definim ecofeminismul. Ecofeminismul este o mișcare care face legătura între opresiunea femeilor și exploatarea mediului, militând pentru justiție socială și ecologică prin contestarea structurilor patriarhale. Aceasta promovează moduri de viață durabile și echitabile. Originar din anii 1970, ecofeminismul oferă diverse strategii de abordare a crizelor sociale și ecologice. Acesta critică sisteme precum consumerismul, capitalismul și colonialismul, care perpetuează nedreptățile. În centrul ecofeminismului se află recunoașterea rolului patriarhatului în susținerea acestor nedreptăți și necesitatea desființării acestuia pentru a se ajunge la o egalitate reală și la administrarea mediului.

Am examinat efectele nocive ale crizelor climatice și ale inegalităților de gen asupra oamenilor și a planetei. [Cercetările](#) arată că schimbările climatice afectează în mod disproporționat femeile. Dezechilibrele de putere ne amenință planeta, dar există alternative. Privind altfel lumea, putem vedea că este posibilă o lume sănătoasă, incluzivă, durabilă și plină de grijă. Această viziune a fost întotdeauna parțial realizată de cei care aleg stiluri de viață care respectă drepturile omului și limitele planetei.

Soluția se află în problemă: [cauzele profunde și efectele justiției climatice și de gen sunt interconectate](#). Prin adoptarea valorilor de echitate și egalitate, ne putem remodela lumea. Aceste valori nu sunt radicale, dar au potențialul de a revoluționa lumea noastră către sănătate, siguranță, incluziune și durabilitate.

Ecofeminismul abordează multe dintre problemele actuale, arătând cum sistemele dominante precum consumerismul, capitalismul și colonialismul contribuie la nedreptatea socială și de mediu. Acesta recunoaște rolul patriarhatului în susținerea violenței și oferă un cadru transformativ pentru abordarea acestor crize prin integrarea echității de gen și a justiției de mediu.

Îmbrățișarea valorilor ecofeministe, precum cele enumerate mai jos, împuternicește indivizii și comunitățile să sfideze structurile de putere și să construiască o lume mai dreaptă și mai durabilă pentru toți

RESPECT, GRIJĂ, ÎNCREDERE,
DRAGOSTE, SOLIDARITATE,
RECIPROCIȚATE ADECVATĂ,
COMPASIUNE, PRIETENIE,
CONNECTARE, COMUNITATE,
JUSTIȚIE, NON-VIOLENȚĂ.

Dacă ar fi să ne imaginăm o societate ideală, ce valori suplimentare ar fi necesare pentru a promova respectul între oameni și față de planetă? Ce valori promovează fericirea, bunăstarea și pacea? Ce valori ne permit să ne simțim bucuroși, prosperi și în siguranță?

Reflecția asupra acestor valori nu numai că ghidează aspirațiile personale, dar informează și acțiunile colective în vederea creării unei lumi mai armonioase.

Este (Eco) Feminismul exclusiv pentru femei și fete?

Nu! (Eco) Feminismul transcende genul.

Examinând valorile ecofeministe, există vreo valoare pe care nu ați dori să o experimentați sau să o împărtășiți? Percepțiile societale ale masculinității pot uneori să restricționeze indivizii, consolidând noțiunile de masculinitate toxică care perpetuează opresiunea și violența. Astfel de definiții ale masculinității au consecințe dăunătoare pentru toate genurile, pentru societate în general și pentru acei băieți și bărbați blocați în masculinitatea lor desemnată. Contestarea acestor norme este esențială pentru promovarea unor comunități incluzive și respectuoase, în care fiecare persoană, indiferent de gen, este tratată cu atenție și respect.

Nu există o formă dată de masculinitate, deoarece aceasta este creată și condiționată de societatea în care trăim. Astăzi, din fericire, putem vorbi despre masculinități pline de grijă, masculinități ecologice și masculinități feministe, după cum menționează Bell Hooks în cartea sa *Feminismul este pentru toată lumea*. Nimeni nu trebuie să acționeze într-un anumit fel pentru că este băiat sau bărbat. Cu toții suntem vulnerabili, cu toții devenim emotivi și cu toții ar trebui să fim tratați cu respect și atenție

Tony Porter este unul dintre mulții bărbați care pledează pentru moduri sănătoase și respectuoase de a fi băiat și bărbat. Este un autor, educator și activist care a creat o organizație numită A Call to Men (Un apel către bărbați), care lucrează pentru a transforma societatea prin promovarea unei masculinități sănătoase și respectuoase și prin oferirea de cursuri de formare și resurse educaționale pentru companii, agenții guvernamentale, școli și grupuri comunitare. Discursul său TED cu același nume a fost nominalizat ca "Top 10 discursuri TED Talks pe care orice bărbat ar trebui să le vadă".

Tony Porter este exemplul unui bărbat care militează pentru o masculinitate sănătoasă și respectuoasă. În calitate de fondator al A Call to Men, el promovează masculinitatea pozitivă prin educație și activism.

Câte modele masculine cunoașteți care promovează bărbăția feministă, plină de grijă, sănătoasă, ecologică?

AR FI NEOBIȘNUIȚ CA UN BĂIAT SAU UN BĂRBAT SĂ VREA ȘI SĂ FACĂ PARTE DINTR-O LUME (ECO-)FEMINISTĂ?

Nu - nu sunteți singuri!

Numeroase mișcări globale precum [HeForShe](#) și [MenEngage](#) îi unesc pe bărbați în promovarea justiției de gen. Participarea la aceste mișcări subliniază faptul că angajamentul pro-feminist nu este pasiv; el contribuie activ la o lume mai echitabilă.

NU AR FI O PROSTIE SĂ RENUNȚĂM LA PRIVILEGIUL NOSTRU?

Nu! Cercetările arată că egalitatea socială și politică este esențială pentru îmbunătățirea vieții pentru toată lumea.

Povești ecofeministe

Ce ne poate spune despre **ecofeminism** o poveste despre o baterie obișnuită??

STUDIU DE CAZ: PHYLLIS OMIDO

Bateriile plumb-acid sunt utilizate în orice, de la autoturisme și motociclete până la stocarea de rezervă pentru turnurile de telefonie mobilă și panourile solare. Acestea sunt relativ accesibile și au un ciclu de viață destul de scurt. Acest lucru a dus la acumularea anuală a peste 1,2 milioane de tone de baterii plumb-acid uzate în Africa. Uzinele de reciclare funcționează în toată Africa pentru a extrage plumbul rămas în vederea revânzării. Aceste instalații sunt extrem de toxice pentru persoanele care lucrează acolo, pentru comunitățile din jur și pentru mediu. Acestea emit vapori încărcăți cu plumb, apele lor reziduale netratate ajung în rețeaua de alimentare cu apă a comunităților locale; expunerea pe termen lung la cantități chiar mici de plumb provoacă leziuni ale creierului și rinichilor, deficiențe de auz, complicații ale reproducerii și dificultăți de învățare la copii.

În 2009, Phyllis Omido a început să lucreze într-una dintre aceste fabrici - fabrica Owino Uhuru din Kenya - ca inspector de resurse umane și conformitate. Curând, a observat că lucrătorii și membrii comunității, inclusiv propriul său copil, pe care îl aducea regulat la serviciu, se îmbolnăveau. Cercetările inițiate de Omido au confirmat otrăvirea gravă cu plumb și distrugerea mediului. Phyllis Omido a început să devină activă, împreună cu alte femei. Ea a mobilizat comunitatea, a inițiat un documentar despre uzină, a fondat ONG-ul Centrul pentru Justiție, Guvernare și Acțiune pentru Mediu (CJGEA) și a făcut lobby pe lângă factorii de decizie la nivel național și internațional. În 2014, după 5 ani de advocacy, uzina Owino Uhuru și-a încetat activitatea. În 2017, cazul a motivat chiar o rezoluție a ONU privind reciclarea bateriilor plumb-acid uzate în Africa, interzicând în continuare exportul de plumb în Kenya. Dar daunele aduse oamenilor și mediului local au rămas.

Astfel, Phyllis Omido a acționat în instanță agențiile statale și nestatale în numele a 3 000 de membri ai comunității. O hotărâre judecătorească din 2023 a tras la răspundere atât entitățile de stat, cât și cele private pentru prejudiciile aduse comunității și mediului. Această decizie istorică subliniază datoria statului de a proteja mediul și cetățenii săi. **Lupta pentru despăgubiri continuă.**

Phyllis Omido este o femeie din Kenya, o apărătoare a drepturilor omului și a mediului.

Ascultarea poveștii lui Phyllis ridică multe întrebări. Iată câteva:

- **Cine provoacă distrugerea mediului și cine este cel mai afectat?**
- **Cine este responsabil?**
- **Cine produce, consumă, elimină deșeurile?**

Ce alte întrebări ridică?

Povestea lui Phyllis evidențiază numeroase inegalități între Sudul global și Nordul global, dezvăluind efectele devastatoare ale **colonialismului deșeurilor*** și intersecționalitatea dintre gen, etnie, rasă, statut socio-economic și sănătate, inclusiv sănătatea reproducerii.

* **COLONIALISMUL DEȘEURILOR** este situația în care un grup de oameni utilizează deșeurile și poluarea pentru a domina un alt grup de oameni în țara lor de origine. Termenul a fost înregistrat pentru prima dată în 1989, în cadrul Convenției de la Basel a Programului Națiunilor Unite pentru Mediu, când națiunile africane și-au exprimat îngrijorarea cu privire la aruncarea de deșeurii periculoase de către țările cu PIB ridicat în țările cu PIB scăzut. Colonialismul deșeurilor este utilizat în mod obișnuit pentru a descrie dominația terenurilor folosite în scopul eliminării deșeurilor, denumite și "sink", iar acest lucru este destul de vizibil în contextul pieței Kantamanto din Accra, cea mai mare piață second-hand din lume. Acest tip de colonialism modern ridică multe întrebări cu privire la cum și ce consumăm, la liniile de producție și la deșeurii și la efectele pe care acestea le au asupra oamenilor și asupra mediului. Criza modelelor nesustenabile de consum și producție la nivel mondial, de exemplu, alimentează actuala triplă criză planetei a schimbărilor climatice, a pierderii naturii și a poluării.

POVESTEA EI ESTE O POVESTE ECOFEMINISTĂ.

Povestea lui Phyllis examinează decalajul dintre economia globală, capitalism, mediu și munca de îngrijire, inclusiv îngrijirea generațiilor viitoare, a comunităților și a celor bolnavi. Ea abordează impactul de gen al distrugerii mediului și al crizelor climatice asupra sănătății sexuale și reproductive. Povestea explorează legăturile dintre accesul la resurse, educație și lege și examinează distribuția nedreaptă a muncii. De asemenea, analizează granițele planetare și exploatarea naturii alături de exploatarea femeilor.

Cum mai este ecofeministă povestea lui Phyllis? Care sunt valorile ecofeministe care vă vin în minte?

[Faceți clic pentru a viziona videoclipul lui Phyllis Omido](#)

Există **multe exemple de povești ecofeministe** în întreaga lume, nume de persoane de care poate ați auzit, cum ar fi [Vandana Shiva](#), regretata [Berta Cáceres](#) și [Wangari Maathai](#), dar și multe altele, voci neauzite și necelebrate ale ecofeministelor obișnuite și ale mișcărilor ecofeministe cu aceeași intenție.

Cunoașteți ecofeministe sau povești ecofeministe din țara voastră sau din alte țări? Cine sunt acestea și ce au făcut?

Abordarea ecofeministă poate oferi soluții reale și pozitive pentru stilul nostru de viață cotidian, precum și pentru nedreptățile locale și globale. Cum ar putea arăta școlile, asociațiile de voluntari, orașele și cartierele dacă ar fi structurate pe valori și principii ecofeministe? Iată câteva exemple reale de astfel de inițiative în Europa pentru a inspira și a oferi soluții fezabile de schimbare.

Szeszgyár: o grădină comunitară ecofeministă și queer în centrul Budapestei - Cooperative City

Întrebări de reflecție:

- *Ce valori și principii ecofeministe sunt trăite în Szeszgyár?*
- *Ce părere aveți despre Szeszgyár?*
- *Cunoașteți o grădină comunitară precum Szeszgyár?*
- *Ar funcționa experiența Szeszgyár în comunitatea voastră?*

Reimaginarea unui oraș ecofeminist

În 2021 a apărut o publicație intitulată *Propuneri ecofeministe pentru reimaginarea orașului*. Căi publice și comunitare. Obiectivele publicației sunt:

- Stabilirea principiilor necesare pentru reimaginarea orașului dintr-o perspectivă ecofeministă.
- Formularea de propuneri și linii de acțiune pentru construcția de orașe ecofeministe.
- Punerea în lumină a modelelor urbane pentru tranzițiile ecofeministe pe care ni le dorim și de care avem nevoie.

Aceasta explorează modul în care orașele pot face parte din tranzițiile ecofeministe și examinează ecofeminismul ca un cadru, orașul dintr-o perspectivă ecofeministă și principiile și valorile ecofeministe pentru

viitor. Acestea includ:

- Economia feministă și economia ecologică
- Bunuri comune, suveranități și drepturi
- Durabilitatea vieții și reziliența

Apoi continuă cu evidențierea propunerilor de politici publice ecofeministe pentru oraș legate de:

- Dreptul colectiv la îngrijire
- Suveranitatea alimentară
- Suveranitatea energetică
- Accesul la apă și gestionarea acesteia
- Educație comunitară și petrecerea timpului liber
- Servicii publice-comunitare de sănătate și asistență socială
- Design urban (eco)feminist
- Vieți fără violență bazată pe gen
- Rețea economică și cooperativă

Întrebări de reflecție:

Ești de acord cu ceea ce propune publicația? Discută motivele tale. Crezi că propunerile de politici publice sugerate ar putea funcționa? Ce ar fi necesar? Ai adăuga alte sugestii?

Economii alternative

În această secțiune am analizat anterior efectele negative pe care modelul economic actual le are asupra politicilor care alimentează inegalitățile globale și nedreptatea climatică. O teorie politică și economică care critică capitalismul global și ne îndeamnă pe toți să reducem radical consumul global de resurse este degrowth (descreștere). Pe măsură ce inegalitățile cresc și limitele planetare sunt depășite în mod constant, conceptul de degrowth (descreștere) câștigă teren.²⁵ Mișcarea de degrowth (descreștere) a activiștilor și cercetătorilor pledează pentru societăți care acordă prioritate bunăstării sociale și ecologice în locul profiturilor corporative, supraproducției și consumului excesiv.²⁶

Există economii alternative cu potențialul de a contribui la principiile de degrowth (descreștere), iar multe practici devin deja curente la nivel național și global, deși nu întotdeauna din aceleași motive etice și ecologice. Iată două pe care poate le cunoașteți:

Economiile de partajare sunt în creștere: co-working (spațiu de lucru comun), co-housing (partajarea locuinței), schimbul de case, couch surfing (cazare temporară în locuințe private), Uber, Airbnb, biciclete și trotinete electrice în orașe și municipii sunt toate exemple semnificative. Cu toate acestea, economiile bazate pe platforme de partajare precum Uber sau Just Eat nu slăbesc neapărat capitalismul sau patriarhatul. Dimpotrivă, acestea creează noi probleme etice legate de drepturile lucrătorilor și de schimbul masiv de date. Cu toate acestea, multe economii de partajare au potențialul de a avea un impact pozitiv asupra sustenabilității. De exemplu, locuințele comune permit oamenilor să pună în comun resursele, reducând consumul și producția, inclusiv deșeurile, și eliminând necesitatea de a deține proprietăți.

Economiile circulare, cum ar fi upcycling, sistemele de returnare pentru reciclarea dozelor și a sticlelor, donarea hainelor și cumpărarea de articole și cărți la mâna a doua, urmăresc să slăbească actualele economii și societăți nesustenabile și inechitabile. Acestea oferă noi modele de producție și consum care sunt "regenerative prin design", optimizând resursele și reutilizând și transformând produsele în mod repetat, reducând astfel consumul de materii prime și deșeurile. Aruncați o privire la acest videoclip despre economiile circulare, care face parte dintr-o serie realizată de economistul Kate Raworth pe [Doughnut Economics](#). Această teorie explorează soluții pentru respectarea și apărarea limitelor sociale (inclusiv de gen) și planetare ca o busolă pentru progresul uman în acest secol.

Ecofeminismul reunește impactul ecologic și de gen pozitiv al economiilor circulare și de partajare, concentrându-se pe responsabilitatea și participarea colectivă în respingerea formelor specifice de opresiune. Această abordare, după cum am văzut, este posibilă. Poate că am putea vedea o mai mare recunoaștere a participării tuturor la îngrijirea copiilor, a persoanelor în vârstă și a persoanelor cu probleme de sănătate. Poate că am putea valorifica spațiile verzi abandonate sau neutilizate, precum Szeszgyár, pentru a crea grădini de legume comunitare în care comunitatea are grijă în mod colectiv de hrana sa și chiar o gătește și o mănâncă împreună.

²⁵ WEF (2022) [Degrowth: what's behind this economic theory and why it matters today | World Economic Forum](#) (weforum.org)

²⁶ [degrowth.info/degrowth](#)

Criza climatică și justiția de mediu nu pot fi abordate prin măsuri neutre din punct de vedere al genului, iar justiția de gen nu este o problemă care afectează doar femeile și fetele. **Cu toții avem un rol important de jucat.** Ceea ce mâncăm, modul în care călătorim, lucrurile pe care le consumăm, deșeurile pe care le producem, ceea ce învățăm, modul în care ne relaxăm și felul în care ne îngrijim de ceilalți pot influența în mod pozitiv casele, comunitățile, orașele și mediul înconjurător, atât la nivel local, cât și global, dacă se bazează pe concepțiile de echitate, egalitate și justiție.

6. Glosar

Amprentă de carbon

Măsoară cantitatea totală de gaze cu efect de seră emise direct sau indirect de activitățile umane precum transportul, utilizarea energiei și consumul. Deși termenul este utilizat pe scară largă, ideea amprentei de carbon a fost introdusă de British Petroleum, o companie producătoare de combustibili fosili, pentru a transfera responsabilitatea pentru schimbările climatice asupra comportamentului individual, nu asupra exploatării și distrugerii pe scară largă generate de către companiile petoliere.

Angajament pro-feminist

Pledoarie pentru egalitatea de gen, contestarea sexismului și susținerea principiilor feministe. Aceasta include persoane de toate genurile, inclusiv băieți și bărbați, care lucrează pentru demontarea sistemelor patriarhale, promovarea drepturilor femeilor și crearea de oportunități și medii echitabile pentru o societate mai incluzivă.

Antropocentrism

Convingerea că ființele umane sunt specia centrală sau cea mai importantă de pe Pământ, ceea ce conduce adesea la exploatarea naturii în folosul omului, fără a ține seama în mod adecvat de alte specii sau ecosisteme.

Capitalism

Un sistem economic în care persoane fizice sau întreprinderi private dețin și controlează mijloacele de producție și distribuție a bunurilor și serviciilor. Acesta funcționează pe baza principiilor concurenței pe piața liberă, a motivului profitului și a intervenției minime a guvernului. Deși favorizează inovarea, eficiența și creșterea economică, capitalismul duce adesea la o inegalitate semnificativă a veniturilor și la stratificare socială. În general, capitalismul acordă prioritate profitului în fața bunăstării sociale, a durabilității mediului și a drepturilor lucrătorilor, ceea ce duce la exploatare și instabilitate economică, în timp ce dependența sa de forțele pieței poate exacerba disparitățile și submina procesele democratice.

Ciclul carbonului

Ciclul carbonului este procesul natural prin care carbonul se deplasează între atmosferă, oceane, uscat și organismele vii, reglând echilibrul de carbon al Pământului.

Colonialism

Un sistem de dominație în care o putere străină impune controlul asupra unui teritoriu și a populației sale, exploatând resursele și forța de muncă în beneficiul colonizatorului. Acesta perturbă culturile, economiile și structurile sociale indigene, ducând la inegalități și traume de lungă durată. Colonialismul este în mod inerent violent și opresiv, favorizând dependența și subdezvoltarea în regiunile colonizate, perpetuând în același timp ierarhiile rasiale și contribuind la inegalitățile globale.

COP (Conferința părților)

Reuniune anuală în cadrul căreia țările negociază politici și acorduri privind clima în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice (UNFCCC).

Decalajul de gen

Diferențe între bărbați și femei în ceea ce privește atitudinile și comportamentele față de mediu, care arată adesea că femeile sunt mai predispuse decât bărbații să se implice în practici ecologice și să sprijine politicile de mediu.

Echitate

Echitatea presupune asigurarea corectitudinii, imparțialității și justiției în distribuirea resurselor, oportunităților și beneficiilor, în special abordarea inegalităților istorice și a discriminării sistemice.

Ecofeminism

O mișcare care face legătura între opresiunea femeilor și exploatarea mediului, militând pentru justiție socială și ecologică prin contestarea structurilor patriarhale și promovarea unor moduri de viață interconectate, durabile și echitabile.

Economie circulară

Un model economic conceput pentru a maximiza utilizarea resurselor prin reducerea deșeurilor, reutilizarea produselor și materialelor și reciclarea resurselor.

Emisii cu efect de seră

Emisiile cu efect de seră, sau gazele cu efect de seră, sunt gaze precum dioxidul de carbon (CO₂), metanul (CH₄) și oxidul de azot (N₂O) care rețin căldura în atmosfera Pământului, contribuind la efectul de seră și la încălzirea globală.

European Green Deal

Un plan al Comisiei Europene pentru a face economia Uniunii Europene sustenabilă, vizând neutralitatea carbonului până în 2050 și promovând tehnologii și politici ecologice.

Feminism

Mișcări sociale și politice care militează pentru egalitatea politică, economică, personală și socială între femei și bărbați și pentru combaterea discriminării și opresiunii bazate pe gen.

Greenwashing

Practici mincinoase sau înșelătoare ale companiilor sau organizațiilor care pretind că sunt ecologice sau durabile, fără a-și fundamenta afirmațiile.

Inegalitate de gen

Tratamentul inegal sau percepția inegală a indivizilor pe baza genului lor, care se manifestă în diverse domenii, cum ar fi venitul, educația, sănătatea, reprezentarea politică și statutul social, dezavantajând adesea femeile și persoanele non-binare.

Intersecționalitate

Cadru care examinează modul în care diferite identități sociale (de exemplu, rasă, gen, clasă) se intersectează, creând sisteme supra-puse de discriminare și privilegii, subliniind complexitatea experiențelor individuale în societate.

Justiție între generații

Responsabilitatea etică de a lua în considerare și de a aborda nevoile și drepturile generațiilor viitoare în luarea deciziilor, în special în ceea ce privește durabilitatea și conservarea mediului.

Limite planetare

Limite stabilite științific în cadrul cărora omenirea poate acționa în siguranță pentru a evita destabilizarea sistemelor critice ale Pământului. Acestea cuprind nouă domenii, inclusiv schimbările climatice, pierderea biodiversității și acidificarea oceanelor. Depășirea acestor limite crește riscul unor schimbări de mediu la scară largă și ireversibile, care ar putea amenința supraviețuirea oamenilor și sănătatea planetei.

Masculinități ecologice

Forme de masculinitate care acordă prioritate valorilor ecologice, cum ar fi grija pentru mediu, durabilitatea și respingerea normelor tradiționale de dominare sau exploatare asociate masculinității convenționale.

Masculinitate plină de grijă

Subliniază îngrijirea, empatia și compasiunea ca trăsături esențiale ale masculinității, contestând stereotipurile asociate cu dominația și agresivitatea.

Neutru din punct de vedere climatic

Atingerea unui echilibru net zero între emisiile de gaze cu efect de seră produse și eliminate din atmosferă, de obicei prin compensarea emisiilor de carbon sau alte măsuri.

ODD (Obiectivele de Dezvoltare Durabilă), cunoscute și sub denumirea de Obiective globale sau Agenda 2030

Obiective globale stabilite de Organizația Națiunilor Unite pentru a aborda diverse provocări sociale, economice și de mediu, cu scopul de a realiza dezvoltarea durabilă până în 2030.

Patriarhat

Sistem social în care bărbații dețin puterea primară, roluri dominante în conducerea politică, autoritatea morală, privilegiul social și controlul proprietății. Acesta implică adesea subordonarea femeilor și a altor genuri, modelând normele și instituțiile societale pentru a consolida dominația și influența masculină, ducând la inegalitate de gen și marginalizarea vocii non-masculine.

Reparații climatice

Compensații sau restituiri oferite de Nordul global și Sudul global sau de comunitățile vulnerabile pentru daunele și pierderile cauzate de schimbările climatice.

Responsabilizare

Permiterea persoanelor sau comunităților să aibă un control mai mare asupra vieții, deciziilor și resurselor lor, adesea prin educație, acces la informații și promovarea încrederii în sine.

Schimbări climatice

Modificări pe termen lung ale tiparelor climatice globale sau regionale, datorate în principal activităților umane, cum ar fi arderea combustibililor fosili și defrișările.

Solidaritate

Unitate și cooperare între indivizi sau grupuri bazate pe interese, obiective sau identități comune. Solidaritatea climatică implică acțiuni colective și sprijin pentru abordarea schimbărilor climatice și a impactului acestora

Sud Global /Nord Global

Categorii generale de regiuni bazate pe dezvoltarea economică și localizarea geografică. Sudul global se referă de obicei la țările mai puțin dezvoltate economic din Africa, America Latină și Asia, în timp ce Nordul global se referă la țările mai dezvoltate din America de Nord, Europa și părți ale Asiei.

Zona de sacrificiu

Zonă afectată în mod disproporționat de degradarea sau poluarea mediului.

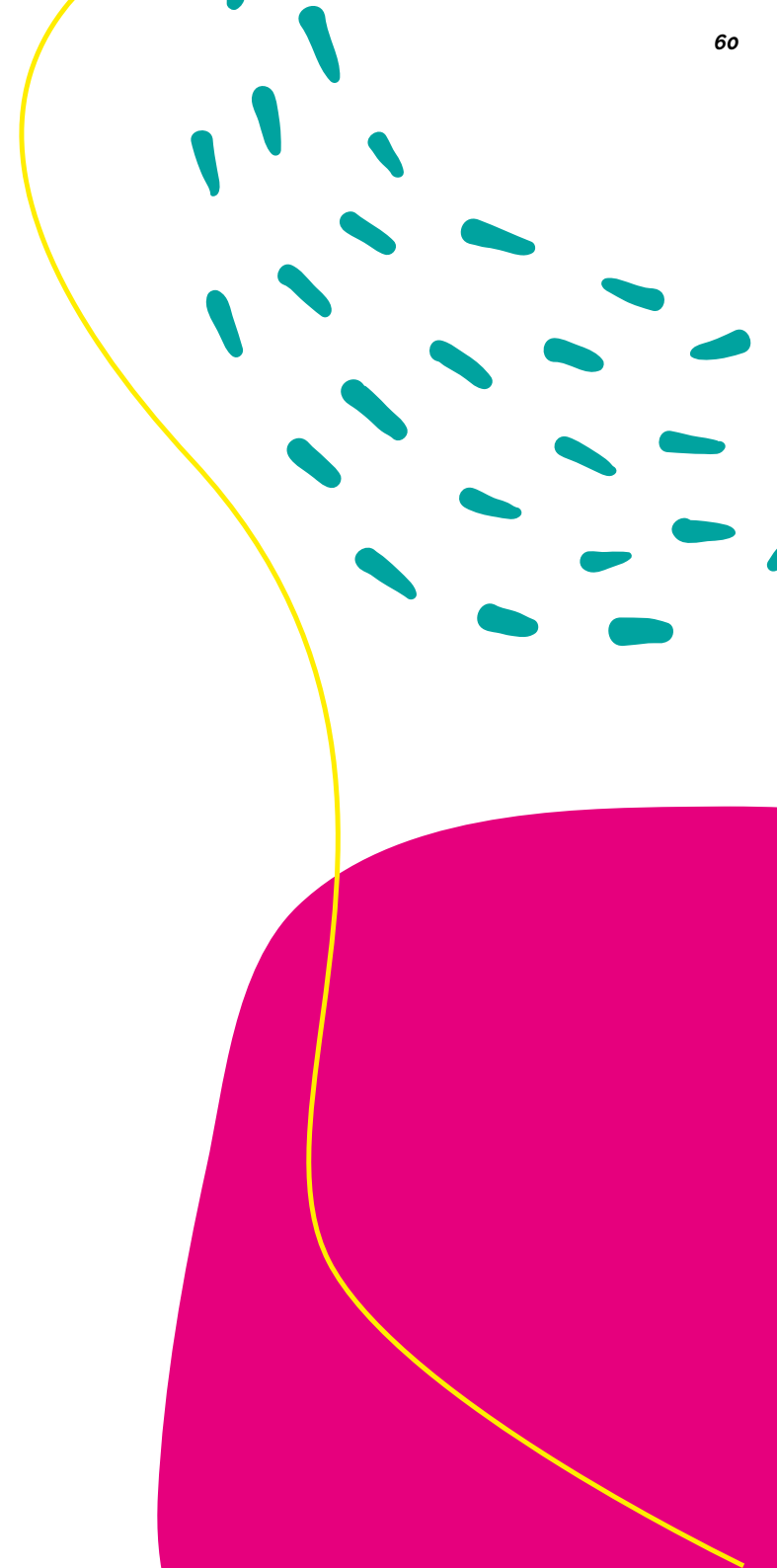
SECȚIUNEA 3

Activități pas cu pas pentru profesori, educatori și tineri care explorează interdependențele globale, schimbările climatice și justiția climatică, justiția de gen, intersecționalitatea și ecofeminismul

1. Activități de bază

Activitățile de bază ale acestui ghid vizează **implicarea educatorilor, profesorilor și a tinerilor într-o explorare profundă a problemelor globale critice**, cum ar fi schimbările climatice, justiția de gen, intersecționalitatea și ecofeminismul. Aceste activități sunt concepute pentru a promova o înțelegere mai profundă a interdependențelor dintre crizele ecologice și inegalitățile sociale, concentrându-se în special pe modul în care aceste elemente se intersectează și se influențează reciproc.

Prin aprofundarea acestor teme, participanții vor dobândi o viziune holistică asupra naturii interconectate a celor mai urgente probleme ale lumii noastre și **vor putea să contribuie la schimbări pozitive în comunitățile lor și nu numai.**

Cum funcționează?

- ✓ **Participanții se vor angaja în exerciții care îi vor provoca să analizeze critic și să reflecteze asupra complexității justiției climatice și de gen.** Prin sesiuni interactive, ei vor explora modul în care interdependențele globale modelează peisajele sociale și de mediu actuale și modul în care o abordare ecofeministă poate oferi soluții viabile.
- ✓ **Activitățile sunt structurate în jurul cadrului KUVAS (a se vedea secțiunea 1).** Prin participare, tinerii nu numai că își vor spori cunoștințele și sensibilizarea cu privire la aceste probleme presante, dar își vor dezvolta și abilitățile și atitudinile necesare, cum ar fi gândirea critică, empatia și rezolvarea problemelor în colaborare, pentru a susține o lume mai dreaptă și mai durabilă.
- ✓ **Există cinci activități de bază de 45 de minute.** Acestea au o ordine astfel încât să ajute cursanții să navigheze treptat prin aspectele abordate.

Activitatea Nr. 1

UNIREA PUNCTELOR

OBIECTIVE

Această activitate urmărește să ajute tinerii:

- Să-și aprofundeze cunoștințele și înțelegerea crizelor ecologice și a inegalităților de gen, precum și a intersecționalității dintre acestea.
- Să-și stimuleze gândirea critică cu privire la complexitatea justiției de mediu și de gen.

INFO SUCCINTE

Această activitate urmărește să prezinte tinerilor principalele concepte din cadrul ghidului: interdependențele și intersecționalitatea dintre gen și justiția climatică.

GRUPA DE VÂRSTĂ 15+

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

O cameră mare sau un spațiu exterior

MATERIALE NECESARE

- Hârtie pentru flipchart
- Pixuri colorate sau markere
- Reviste și ziare vechi
- Foarfece
- Un baton de lipici
- Un dispozitiv electronic (PC, laptop sau tabletă)
- Acces la internet
- Hârtie reciclată
- Imagini suplimentare

Sfatul facilitatorului:

Atunci când alegeți reviste și/sau imagini suplimentare, asigurați-vă că oferiți o gamă largă de exemple care pot fi legate de nedreptățile de gen din diferite sectoare și de multiplele aspecte ale crizelor climatice. Luați în considerare găsirea de materiale care se referă la domeniul politic formal și informal, conducere și luarea deciziilor, îngrijire (neremunerată), muncă/economie, relații globale, istorie, educație/științe, norme sociale și percepții de gen, sectorul sănătății/medicină etc.

Asigurați-vă că selectați, de asemenea, materiale care reflectă aspecte negative și nedrepte (cum ar fi stereotipurile de gen și consecințele schimbărilor climatice), precum și imagini pozitive care descriu inversarea rolurilor stereotipice de gen (cum ar fi bărbații plini de grijă, femeile în funcții de conducere și acțiuni climatice).

În cele din urmă, încercați să vă asigurați că materialele reflectă o diversitate de oameni și iau în considerare atât dimensiunea globală cât și cea locală.

SUBIECTE ABORDATE

- Schimbările climatice
- Crize ecologice
- Inegalități de gen
- Interdependențe
- Intersecționalitate

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Justiție socială, echitate și justiție de gen
- Identitate, diversitate și intersecționalitate
- Drepturile omului
- Putere, emancipare și advocacy

Valori și Atitudini:

- Simțul identității, stima de sine și valorizarea diversității
- Angajamentul față de justiția socială, echitate, îngrijire și comunitate
- Respectul pentru oameni și drepturile omului

Competențe:

- Gândire critică, independentă și creativă
- Empatie și solidaritate
- Conștientizarea de sine și reflecția

PREGĂTIRE

Este important să pregătiți în prealabil o cameră sau un spațiu cu toate materialele necesare.

Vă puteți pregăti mai bine pentru această activitate citind secțiunea 2 a ghidului, care abordează tema crizelor ecologice, a inegalităților de gen și a interdependențelor și intersecționalității dintre acestea.

PASUL 1

Prezentați această sesiune de 45 de minute spunând grupului că veți explora probleme globale și "glocale" importante care fac parte din Ecoality, un proiect UE pentru tineri.

Începeți prin a explica faptul că în lumea de astăzi există mai multe crize ecologice și că nu mai există o criză unică. Împărtășiți participanții în grupuri mici și rugați-i să noteze crizele ecologice la care se pot gândi pe o bucată de hârtie reciclată sau pe un dispozitiv electronic.

DURATĂ: 5 MINUTE

După ce au terminat această sarcină, cereți fiecărui grup să analizeze inegalitățile de gen care există în societatea noastră. Care sunt cele mai urgente egalități de gen și de ce? Încurajați grupurile să facă un brainstorming cu ideile lor pe aceeași bucată de hârtie reciclată sau pe una nouă sau pe un dispozitiv electronic.

DURATĂ: 5 MINUTE

Cereți fiecărui grup să reflecteze asupra următoarelor întrebări:

- **Sunt legate crizele ecologice și inegalitățile de gen?**
- **Dacă da, unde și cum?**

Apoi, invitați fiecare grup să creeze un colaj de hărți mentale folosind materialele puse la dispoziție, arătând nu numai crizele ecologice și inegalitățile de gen, ci și modul în care acestea sunt conectate. Încurajați grupurile să fie cât de creative doresc - să deseneze, să taie și să lipească imagini, să schițeze etc. De asemenea, pot adăuga pe hărțile lor cuvinte-cheie care au apărut în timpul fazelor de brainstorming și pot folosi culori diferite pentru a evidenția interdependențele și conexiunile dintre crizele ecologice și inegalitățile de gen.

Invitați grupurile să analizeze dacă există ceva surprinzător în legătură cu modul în care aceste două probleme se intersectează.

Iată un exemplu cum ar putea arăta un colaj de hărți mentale:

Sfatul facilitatorului:

Acest lucru se poate face și online, ca alternativă. Iată un exemplu de aplicație pe care o puteți utiliza: www.canva.com

DURATĂ:
15 MINUTE

PASUL 2

PASUL 3

Urmăriți următorul videoclip care prezintă povestea lui Inezu Umuhoza Grace: ***Poveștile nespuse ale pierderilor și pagubelor cauzate de schimbările climatice în țările cel mai puțin dezvoltate: Rwanda*** (youtube.com)*

Scrieți următoarea afirmație pe tablă sau pe panoul flipchart.

Pentru a înțelege o problemă/situație, este important să ne uităm la:

- **Prezent: Care sunt efectele? Cine este implicat?**
- **Trecut: De unde provine problema? Care sunt cauzele principale și ce încercări au fost făcute până acum pentru a o rezolva?**
- **Viitorul: Ce soluții și alternative există?**

Invitați fiecare grup să aleagă fie o criză ecologică, fie o inegalitate de gen din colajul lor, pe care o consideră cea mai urgentă sau îngrijorătoare, apoi discutați și adăugați cele trei dimensiuni din apropiere.

*Sfatul facilitatorului:

Vă puteți pregăti mai bine pentru această activitate consultând activitatea "Combaterea schimbărilor climatice", care oferă informații suplimentare despre Inezu Umuhoza Grace.

DURATĂ: 15 MINUTE

PASUL 4

Rugați fiecare grup să își prezinte colajul de hărți mentale pe jos sau să îl lipească de un perete, astfel încât ceilalți să se poată mișca în jurul lor și să le poată observa. Dacă jocul se face online, asigurați-vă că grupurile pot împărtăși / partaja hărți mentale cu ceilalți.

DURATĂ: 5 MINUTE

Dacă este posibil să dedicați mai mult timp acestei activități, puteți adăuga următorul pas înainte de a partaja colajele de hărți mentale. Folosind povestea lui Inezu Umuhoza Grace, rugați participanții să ia în considerare următoarele întrebări care pot facilita o înțelegere mai profundă a complexității oricărei probleme sau situații date:

- **Local și global: Cum afectează problema oamenii, mediul, economia, atât la nivel local, cât și global?**
- **Individual și colectiv: Cum sunt afectate persoanele și comunitățile? Care persoane și comunități sunt afectate cel mai mult sau cel mai puțin? *(a se vedea mai jos pentru un punct de vedere suplimentar).**
- **Elemente raționale și emoționale: Cum reacționează oamenii la nivel rațional (de exemplu, mobilizând pentru acțiune sau pledând pentru schimbarea politicilor)? Care sunt reacțiile emoționale pe care le pot avea oamenii (de ex: furie, frustrare și/sau manipulara altora din cauza fragilității emoționale etc.)?**

Scrieți cele trei dimensiuni pe tablă sau pe panoul flipchart, oferind exemple legate de povestea lui Inezu Umuhoza Grace. Cereți fiecărui grup să le adauge la propriul colaj de hărți mentale și să le lege de cele două probleme cele mai urgente sau îngrijorătoare alese anterior.

* Analiza problemelor locale înseamnă înțelegerea relațiilor (de putere) dintre diferitele grupuri de interese și capacitatea acestora de a influența deciziile și măsurile politice ale autorităților și guvernelor locale cu privire la o anumită problemă.

Dezvoltarea gândirii critice cu privire la fenomenele, știrile și evenimentele contemporane prin analiza puterii permite indivizilor să meargă dincolo de lectura superficială pentru a crea o opinie informată care, pe lângă cauze și efecte, ia în considerare și impactul pe care deciziile politice îl au asupra individului și a comunității.

MERGÂND MAI DEPARTE

Activitatea Nr. 2

DOMINOUL GLOBAL

OBIECTIVE

Această activitate urmărește să ajute tinerii:

- Să afe mai multe despre activiștii locali care abordează provocările globale.
- Să înțeleagă durabilitatea, pilonii acesteia și interconexiunile dintre ei.
- Să reflecteze asupra importanței acțiunilor individuale în abordarea provocărilor globale.
- Să discute despre egalitatea de gen și drepturile omului.

INFO SUCCINTE

Acest material urmărește să le prezinte tinerilor profilurile bărbaților și femeilor care lucrează pentru abordarea provocărilor globale. Sarcina lor este să asambleze o piesă de domino prin potrivirea descrierii unei persoane cu fotografia acesteia. Asamblarea dominoului poate fi, de asemenea, o oportunitate de a discuta cine poate schimba lumea și cum poate pune în aplicare schimbarea. În timpul exercițiului, este important să atrageți atenția participanților asupra aspectelor legate de egalitatea de gen și drepturile omului. Înainte de a începe exercițiul, participanții ar trebui să fie familiarizați cu termenul "sustenabilitate".

GRUPA DE VÂRSTĂ 15+

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

O cameră sau o zonă exterioară

MATERIALE NECESARE

Tipăriți și decupați atașamentele din anexă pentru fiecare activitate:

- Fișa de lucru 1 - Sustenabilitatea
- Fișa de lucru 2 - Dominoul global

Alte materiale:

- Bilete Post-it
- Markere sau pixuri colorate
- Foarfece

SUBIECTE ABORDATE

- Conștientizarea ecologică
- Interdependențe
- Egalitatea de gen
- Provocări globale
- Intersecționalitate
- Drepturile omului

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Justiție socială, echitate și justiție de gen
- Identitate, diversitate și intersecționalitate
- Drepturile omului
- Putere, emancipare și advocacy

Valori și Atitudini:

- Simțul identității, stima de sine și valorizarea diversității
- Angajamentul față de justiția socială, echitate, îngrijire și comunitate
- Respectul pentru oameni și drepturile omului

Competențe:

- Gândire critică, independentă și creativă
- Empatie și solidaritate
- Conștientizarea de sine și reflecția

ÎNAINTE DE ACTIVITATE

Înainte de a începe această activitate, le puteți cere participanților să se documenteze cu privire la durabilitate/sustenabilitate, vizionând și citind materialele de mai jos:

- **Pământ durabil, Sustenabilitatea în 4 minute | Sustenabil Explicabil, 2022**
- **Obiectivele de dezvoltare durabilă, în secțiunea 2 - subliniază faptul că niciun obiectiv nu poate fi atins în mod izolat!**

PREGĂTIRE

La începutul exercițiului, întrebați participanții ce știu despre sustenabilitate. Permiteți-le să răspundă în fața colegilor lor. Pentru a completa această parte, prezentați pe scurt **fișa de lucru 1 - Sustenabilitatea**, care prezintă cei trei domenii principale ale sustenabilității (economie, societate, mediu) și componentele sale.

Apoi, invitați-i să răspundă la următoarea întrebare:

- **Cine credeți că poate acționa pentru sustenabilitate?**

Spuneți-le participanților că vor afla poveștile unor persoane care fac eforturi astăzi pentru a răspunde provocărilor globale.

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 1

Împărțiți clasa în grupuri de câte cinci. Tipăriți tot atâtea seturi de **fișe de lucru 2 - Domino global** cât numărul de grupe.

Dați fiecărui grup o copie a **fișei de lucru 2 - Dominoul global** și rugați-i să decupeze dreptunghiurile individuale care sunt piesele dominoului. Fiecare piesă conține numele unei persoane care activează pentru durabilitate și o fotografie a unei alte persoane a cărei descriere se află pe o altă piesă. Spuneți-le participanților că sarcinile lor sunt să:

- **Citească fiecare poveste descrisă pe piesele de domino.**
- **Aranjeze piesele astfel încât descrierea să se potrivească cu fotografia corespunzătoare.**
- **După ce un grup a asamblat dominoul, asigurați-vă că toate fotografiile au fost potrivite corect.**

Ajutați grupurile să aranjeze piesele de domino astfel încât fiecare descriere să corespundă fotografiei corecte. Puteți vedea soluția [aici](#).

DURATĂ: 10 MINUTE

PASUL 2

Cereți grupurilor să aleagă un activist global. Sarcina grupului este să analizeze acțiunile persoanei alese și să decidă care sunt componentele sustenabilității pentru care lucrează această persoană. Grupurile ar trebui să noteze pe post-it componentele domeniilor sustenabilității pe care le abordează persoana respectivă. *Dacă au ocazia, participanții pot citi mai multe despre persoana aleasă, pe internet.*

Atrageți atenția participanților asupra faptului că, componentele sustenabilității se influențează reciproc. De exemplu, plantarea de copaci influențează protecția ecosistemelor locale și a climei (**Specii, ecosisteme și protecția climei**). De asemenea, aceasta necesită formarea și implicarea comunității locale (**Comunitate durabilă**), creează noi locuri de muncă destinate adesea femeilor, ceea ce contribuie la reducerea sărăciei (**Locuri de muncă stabile, egalitate de gen, sănătate**). Încurajați-i să observe aceste interconexiuni.

DURATĂ: 15 MINUTE

PASUL 3

Cereți fiecărui grup să facă o scurtă prezentare despre persoana aleasă și activitățile acesteia. La ce componente ale domeniilor sustenabilității lucrează aceste persoane?

Invitați participanții să discute în continuare aceste aspecte. Puteți adresa următoarele întrebări:

- **Cine activează pentru durabilitate? Ce caracterizează aceste persoane?**
- **Ce contribuie la realizarea acestor schimbări? Luați în considerare rolul genului, al educației și al mediului.**
- **Există ceva care leagă aceste persoane?**
- **Ce diferențiază aceste persoane?**
- **Cum afectează durabilitatea calitatea vieții oamenilor?**
- **Cum poate afecta drepturile omului?**

Subliniați participanților importanța implicării femeilor în abordarea provocărilor globale. De asemenea, vorbiți despre dezechilibrul dintre femei și bărbați în pozițiile decizionale sau în rolurile de conducere, în sferele de implicare formale versus informale și plătite versus neplătite. Puteți crea un afiș, un cloud de brainstorming, o postare pe Facebook sau pur și simplu să împărtășiți de ce este important să abordați împreună egalitatea de gen și provocările globale.

Atrageți-le atenția asupra vârstei, genului, pregătirii și educației persoanelor implicate în activități axate pe durabilitate. Oameni din medii foarte diverse sunt implicați în abordarea provocărilor globale. Nici sexul, nici vârsta, nici educația nu determină capacitatea noastră de a contribui la o lume mai bună și mai dreaptă. Fiecare are un rol de jucat în abordarea provocărilor globale.

DURATĂ: 15 MINUTE

MERGÂND MAI DEPARTE

Puteți extinde această activitate prin:

- **Crearea de carduri domino suplimentare:** Identificați alte persoane din comunitatea dvs. locală care fac eforturi pentru a aborda provocările globale.
- **Creați carduri personale:** Scrieți câteva cuvinte despre dumneavoastră și împărtășiți modul în care răspundeți provocărilor globale și construiți sustenabilitatea.

FIȘA DE LUCRU 1 – SUSTENABILITATEA

ECONOMIC	MEDIU	SOCIAL
Inovații tehnologice Introducerea de noi tehnologii care sporesc eficiența producției și reduc consumul de resurse. Ocuparea stabilă a forței de muncă Promovarea ocupării forței de muncă prin investiții în întreprinderile locale și dezvoltarea comunității. Justiție financiară Creșterea gradului de conștientizare și a abilităților de gestionare financiară în cadrul comunității pentru a sprijini stabilitatea economică, inclusiv salariile echitabile și nediscriminatorii. Consum durabil Menținerea unui sistem financiar care nu perpetuează un consum în continuă creștere de bunuri și servicii.	Protecția speciilor Inițiative care vizează conservarea biodiversității prin protejarea speciilor pe cale de dispariție (terestre și acvatic). Protecția ecosistemelor Acțiuni care vizează conservarea ecosistemelor naturale și a spațiilor pentru viața sălbatică. Protecția climei Acțiuni care vizează atenuarea schimbărilor climatice prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și punerea în aplicare a unor măsuri de adaptare pentru a face față impactului acestora. Reducerea poluării Punerea în aplicare a politicilor și tehnologiilor pentru reducerea poluării aerului, apei și solului și pentru gestionarea eficientă a deșeurilor.	Egalitatea de gen Inițiative care promovează egalitatea de șanse și eliminarea discriminării în societate. Accesul la educație Asigurarea accesului universal la educație la toate nivelurile, permițând dezvoltarea personală și profesională. Sănătate Acțiuni pentru îmbunătățirea sănătății publice prin promovarea unui stil de viață sănătos, asigurarea accesului la asistență medicală și combaterea bolilor. Comunitate durabilă Construirea de comunități bazate pe parteneriat, înțelegere, empatie, cooperare și pace.

FIȘA DE LUCRU 2 – DOMINOUL GLOBAL

Puteți vedea aranjamentul corect al cardurilor [aici](#).

Wangari Maathai

CINE ESTE WANGARI MAATHAI?

Wangari Maathai s-a născut în Kenya, a fost o activistă socială, ecologică și politică. A studiat biologia la universități americane și germane și medicina veterinară la Universitatea din Nairobi. A fondat Mișcarea Green Belt (Centura Verde).

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

Fondată de Wangari, Mișcarea Green Belt (Centura Verde) a plantat 30 de milioane de copaci. Plantațiile au îmbogățit biodiversitatea și au avut ca scop prevenirea deșertificării continentului și a sărăciei și foametei asociate cu aceasta. Voluntarii Green Belt se implică, de asemenea, în educație, promovând principiile unei nutriții adecvate și drepturile omului. Acțiunile sale au condus, de asemenea, la crearea a numeroase locuri de muncă pentru mii de femei kenyene (de exemplu, în pepiniere). Wangari a fost prima femeie din Africa care a câștigat Premiul Nobel pentru Pace pentru activitatea sa în domeniul conservării mediului, dezvoltării, democrației și păcii.

Cine este?

Nadia Tutarieva

CINE ESTE NADIA TUTARIEVA?

Nadia Tutarieva s-a născut în Luhansk, Ucraina. Este o tânără activistă care lucrează pentru drepturile femeilor și pentru pace în întreaga lume. Este profesoară la o școală locală.

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

La vârsta de 19 ani, a început să ajute fetele să învețe și să-și ia viitorul în propriile mâini. De când a început conflictul din Ucraina din 2014, a lucrat la educarea elevilor și explicarea subiectelor legate de război. Nadia este co-fondatoare a organizației Fetele din Chuhinka, care militează pentru egalitatea de gen și creșterea rolului femeilor în construirea păcii și participarea lor la viața socială și politică. Ea dorește să se implice activ în viața politică a comunității sale.

Cine este?

FIȘA DE LUCRU 2 – DOMINOUL GLOBAL

Puteți vedea aranjamentul corect al cardurilor [aici](#).

William Kamkwamba

CINE ESTE WILLIAM KAMKAMBA?

William Kamkwamba este din Malawi. Din cauza secetei, familia sa a fost afectată de o sărăcie extremă, el a fost forțat să abandoneze școala. În satul său, oamenii s-au confruntat, printre alte lucruri, cu lipsa accesului la energie.

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

William a construit prima moară de vânt din fier vechi găsit în sat, permițând familiei sale să devină prima din sat care a avut acces la electricitate. Ziarele locale au început rapid să scrie despre realizarea sa, iar el a fost invitat la o întâlnire TEDx în Tanzania.

William a obținut finanțare pentru a-și continua educația și mai târziu a fost admis la universitate în Statele Unite. Între timp, a fondat organizația Moving Windmills, care militează pentru apă curată, sănătate, educație și consolidarea comunităților locale, colaborând cu diverse alte organizații umanitare din Sudul Global.

Cine este?

Gitanjali Rao

CINE ESTE GITANJALI RAO?

Gitanjali Rao s-a născut în Colorado, Statele Unite. La vârsta de 11 ani, a aflat despre contaminarea cu plumb a apei din Flint, Michigan (consumul unei astfel de ape contaminate este periculos pentru sănătate). Acest lucru a inspirat-o să-și aprofundeze cunoștințele despre contaminarea cu plumb și alte toxine din apa potabilă. Rao a participat la un concurs care i-a permis să lucreze cu un mentor care a ajutat-o să își realizeze proiectul.

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

Invenția lui Rao se numește Tethys, după zeița greacă a apei pure, un Titan. Este o cutie de mărimea unui pachet de cărți care conține o baterie, bluetooth și nanotuburi de carbon pentru a detecta plumbul din apă. Scopul invenției este de a măsura rapid puritatea apei pentru uz personal. Rao a creat, de asemenea, aplicația Kindly, care utilizează inteligența artificială pentru a detecta cyberbullying-ul într-un stadiu incipient.

Cine este?

FIȘA DE LUCRU 2 – DOMINOUL GLOBAL

Puteți vedea aranjamentul corect al cardurilor [aici](#).

Miranda Wang

CINE ESTE MIRANDA WANG?

Miranda Wang a devenit interesată de biotehnologie la vârsta de 18 ani, când a descoperit, împreună cu o colegă de clasă, o bacterie care descompune ftalații utilizați în plastic. Ea a studiat biochimie la Universitatea din Toronto și biologie moleculară și celulară și inginerie antreprenorială la Universitatea din Pennsylvania. În timpul studiilor sale, a fondat BioCollection.

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

Compania fondată de Miranda utilizează biologia sintetică pentru a dezvolta soluții la criza plasticului. Aceasta explorează posibilitatea descompunerii plasticului nereciclabil, care reprezintă 1/3 din producția mondială de plastic, în compuși chimici valoroși. În prezent, compania operează o instalație pilot de deșeuri și, de asemenea, asistă Google în implementarea unei politici de zero deșeuri în birourile sale.

Miranda a fost recunoscută de mai multe ori, inclusiv în Forbes 30 sub 30, New York Times Visionaires Courage to Change the World, "Pritzker Environmental Genius", iar anul acesta a fost desemnată "Tânărul campion al anului al Organizației Națiunilor Unite".

Cine este?

Olga Malinkiewicz

CINE ESTE OLGA MALINKIEWICZ?

Olga Malinkiewicz s-a născut în Polonia. A absolvit Facultatea de Fizică a Universității din Varșovia și Universitatea Politehnică din Catalonia din Barcelona. Și-a completat doctoratul în fizică la Universitatea din Valencia. Este co-fondator și Director tehnologic la Saule Technologies.

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

Olga este co-creatoare a unei metode rentabile de producere a celulelor solare imprimate pe bază de grupuri minerale - acestea sunt panouri solare foarte subțiri și flexibile care pot fi amplasate pe balustrade, acoperișuri și diverse alte suprafețe. Pe parcursul mai multor ani, Olga a construit o echipă de specialiști și un laborator dedicat acestei noi tehnologii. Ea deține titlul de "Inovator polonez foarte important" (competiția Young Leaders of Innovation competition, 2015) și "Inovatorul anului". În 2016, a fost distinsă cu "Crucea de Cavaler al Ordinului Polonia Restituta" pentru contribuții la dezvoltarea științei poloneze.

Cine este?

FIȘA DE LUCRU 2 – DOMINOUL GLOBAL

Puteți vedea aranjamentul corect al cardurilor [aici](#).

Kotchakorn Voraakhom

CINE ESTE KOTCHAKORN VORAAKHOM?

Kotchakorn Voraakhom s-a născut în Bangkok și este fondatoarea organizației Porous City Network. A obținut o diplomă de licență în arhitectură peisagistică la Universitatea din Thailanda și a finalizat studiile universitare la Universitatea Harvard. În timpul studiilor sale, a fost unul dintre co-fondatorii Kounkuoy Design Initiative - o organizație care sprijină orașele care nu dispun de resurse adecvate pentru a crea spații locale și prietenoase pentru comunitate.

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

Organizația fondată de Kotchakorn lucrează pentru crearea de spații verzi în orașe pentru a contracara efectele schimbărilor climatice, în special în zonele urbane și în zonele din apropierea râurilor predispușe la inundații. Conform revistei Time, ea se numără printre cele 15 femei care luptă împotriva schimbărilor climatice.

Cine este?

Hinduo Oumarou Ibrahim

CINE ESTE HINDUO OUMAROU IBRAHIM?

Hinduo Oumarou Ibrahim s-a născut în Ciad și este membră a comunității pastorale Mbororo, președinte al Asociației Femeilor și Popoarelor Indigene din Ciad (AFPAT) și activistă pentru climă.

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

Hinduo colaborează cu comunitățile care se confruntă cu consecințele schimbărilor climatice, cum ar fi accesul restricționat la apă din cauza secării Lacului Ciad, care este o sursă de apă pentru populația din Ciad, Camerun, Niger și Nigeria. Hinduo și alte persoane din cadrul asociației se întâlnesc cu fermierii pentru a crea o hartă a câmpurilor agricole și a nevoilor comunităților individuale. Prin munca lor comună, ei pot ajuta comunitățile să găsească un compromis care să asigure accesul la apă, atenuând în același timp conflictele locale. Asociația promovează, de asemenea, drepturile fetelor și femeilor din comunitatea Mbororo și inspiră spiritul de conducere și de advocacy pentru protecția mediului.

Cine este?

FIȘA DE LUCRU 2 – DOMINOUL GLOBAL

Puteți vedea aranjamentul corect al cardurilor [aici](#).

Boyan Slat

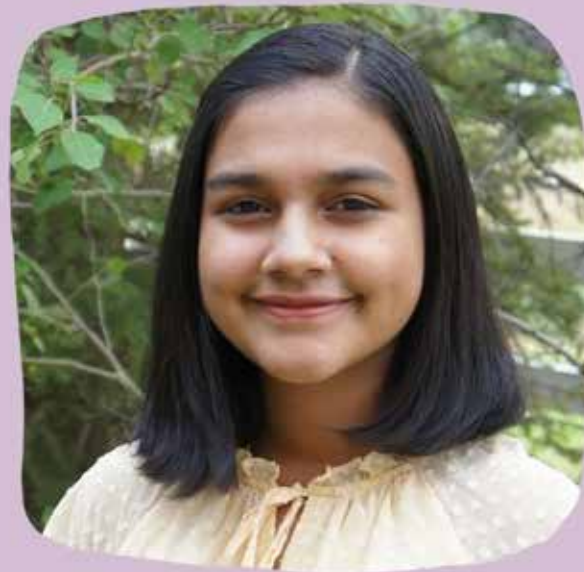
CINE ESTE BOYAN SLAT?

Boyan Slat s-a născut în Olanda. La vârsta de 16 ani, a devenit interesat de problema poluării marine și de dificultățile asociate cu extragerea acesteia din mări și oceane. Acest interes s-a transformat într-un proiect de cercetare în timpul studiilor liceale. A studiat Ingineria aerospațială la Universitatea de Tehnologie Delft.

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

În primul său an de universitate, a dezvoltat o metodă pasivă de colectare a deșeurilor marine. A fondat organizația Ocean Cleanup, care instalează sisteme în formă de U care plutesc în derivă în largul Pacificului de Nord și concentrează resturile plutitoare (apoi navele de sprijin colectează resturile concentrate și le transportă la țărm). Fundația Boyan își propune să elimine 80% din deșeurile de plastic din oceane și să oprească până în 2040 aflulul acestora din râuri în oceane.

Cine este?

Najat Aoun Saliba

CINE ESTE NAJAT AOUN SALIBA?

Najat Aoun Saliba a crescut la o fermă de banane din Liban. După izbucnirea războiului civil, ea și familia sa s-au mutat la oraș, unde a devenit interesată de modalitățile de reducere a poluării aerului. Saliba a studiat la o universitate libaneză, unde a obținut diploma de licență, și apoi și-a continuat studiile în Statele Unite.

ACȚIUNI ȘI REALIZĂRI

La întoarcerea în Liban, în 2002, ea a contribuit la înființarea Centrului de conservare a naturii Ibsar, care este dedicat conservării biodiversității Libanului. De asemenea, a fondat Laboratorul atmosferic și analitic și a creat prima bază de date libaneză privind poluarea atmosferică. Preocupată de arderea în aer liber a deșeurilor, a efectuat cercetări și a demonstrat că arderea poate crește cantitatea de substanțe cancerigene din aer cu 2300%. Saliba a participat la stabilirea protocoalelor internaționale pentru cercetarea chimică a conductelor de apă. În prezent, ea dezvoltă, de asemenea, materiale și metode inovatoare pentru studierea poluării atmosferice.

Cine este?

Activitatea Nr. 3

EXISTĂ O PLANETĂ B!

OBIECTIVE

Această activitate urmărește să ajute tinerii:

- Să afle mai multe despre cele două mari probleme globale: clima și nedreptatea de gen.
- Să empatizeze cu oamenii și cu planeta noastră.
- Să întreprindă acțiuni transformative pentru a trăi mai sustenabil și a contribui la crearea unei lumi mai inclusive, sustenabile și solidare.

INFO SUCCINTE

Această activitate crește gradul de conștientizare a crizelor climatice actuale și a efectelor acestora în special asupra femeilor și fetelor. Obiectivul principal este de a motiva alte persoane să ia măsuri pentru a crea o viață și un viitor mai bune, atât în context local, cât și global.

GRUPA DE VÂRSTĂ 15+

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

Un spațiu interior deschis

MATERIALE NECESARE

- O tablă/un ecran digital
- Un dispozitiv electronic cu acces la internet
- Un dispozitiv de avertizare auditivă (de exemplu, un clopot sau o sonerie)
- Întrebări și declarații tipărite din anexă
- Bilete Post-it sau hârtie reciclată pentru a lua notițe

SUBIECTE ABORDATE

- Justiție climatică, justiție socială, justiție de gen
- Globalizare și interdependență
- Gândire critică și creativă
- Empatie și solidaritate
- Responsabilitate și participare

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Climă, justiție și mediu
- Justiție socială, echitate și justiție de gen
- Identitate, diversitate și intersecționalitate
- Globalizare și interdependență

Valori și Atitudini:

- Participarea activă la protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile

Competențe:

- Gândire critică, independentă și creativă
- Empatie și solidaritate

PREGĂTIRE

Invitați participanții să facă în prealabil cercetări individuale cu privire la modul în care schimbările climatice afectează femeile și fetele și să identifice țările care emit cel mai mult CO₂. De asemenea, vă puteți pregăti mai bine pentru această activitate revizuiind materialele disponibile în **Secțiunea 2** a acestui ghid.

PASUL 1

Inspirați participanții prezentându-le exemple de acțiuni pozitive întreprinse de viitoarea generație de adulți din întreaga lume. Urmăriți videoclipul **“Cea mai mare lecție din lume - Schimbările climatice”**, disponibil aici: https://www.youtube.com/watch?v=j2dfNBzCW_Y

DURATĂ: 4 MINUTE

Invitați participanții la un exercițiu de joc de rol care constă într-o întâlnire interplanetară între reprezentanții planetei B și ai planetei Pământ.

Organizați participanții în două grupuri: unii sunt locuitori ai planetei B, iar alții sunt de pe planeta Pământ. Planeta B trebuie să aibă de două ori mai mulți oameni decât planeta Pământ (mai mult sau mai puțin, o persoană de pe planeta B pentru fiecare două persoane de pe Pământ).

După ce v-ați organizat grupurile, citiți următoarea afirmație:

“Astăzi, ceva incredibil este pe cale să se întâmple: locuitorii prietenoși de pe planeta B au sosit pe Pământ pentru a comunica cu locuitorii săi.

Membrii planetei B au observat impactul schimbărilor climatice, în special asupra femeilor și fetelor, și sunt îngrijorați. Ei doresc să se angajeze în discuții cu planeta Pământ pentru a înțelege ce se întâmplă și de ce. Aceasta este prima întâlnire față în față în care ambele părți pot învăța una de la cealaltă. Cu toate acestea, înainte de a începe dezbateră, trebuie să vă pregătiți.”

Distribuiți fișele din anexă ambelor grupuri. Există 3 teme. Depinde de dumneavoastră să decideți pe ce teme doriți să vă concentrați și nu este necesar să le abordați pe toate. În această fază de pregătire, locuitorii planetei B ar trebui să stea unul lângă celălalt, iar locuitorii planetei Pământ ar trebui să facă la fel.

EXPLICAȚI CĂ TOȚI VOR AVEA LA DISPOZIȚIE 15 MINUTE PENTRU PREGĂTIREA ÎNTREBĂRILOR DE LA DEZBATERE.

Dați fiecărui grup o hârtie cu o declarație din anexă. Fiecare grup ar trebui să citească întrebările orientative și să se gândească în mod critic la posibilele răspunsuri care vor apărea în cadrul dezbaterii. Împreună, ei pot discuta între ei și pot schimba orice îndoieli sau preocupări.

DURATĂ: 17 MINUTE

PASUL 2

PASUL 3

După pregătire, invitați participanții la discuția interplanetară și rugați-i să se așeze față în față: un locuitor al planetei B se așază sau stă în picioare în fața a 2 persoane de pe planeta Pământ.

Întâmpinați participanții spunând:

“Bun venit tuturor reprezentanților noștri de pe cele două planete. Astăzi se întâmplă ceva fără precedent: un fenomen misterios a permis acestui grup foarte prietenos și abordabil de pe planeta B să călătorească pe planeta Pământ și să-i întâlnească locuitorii, cu scopul de a înțelege mai bine cum să promoveze egalitatea și sustenabilitatea. Vă rugăm să țineți cont de faptul că locuitorii planetei B nu tolerează zgomotele puternice, așa că trebuie să vorbiți extrem de încet pentru a nu-i alarma! Profitați din plin de această oportunitate, deoarece reprezentanții planetei B nu pot rămâne mult timp.”

Apoi, pe un ecran mare, prezentați declarația fiecărei teme din anexă care va fi dezbătută și cereți unui reprezentant al planetei B să citească fraza.

Dezbaterea începe cu persoane care reprezintă planeta B și care adresează locuitorilor planetei Pământ întrebările stabilite cu privire la tema aleasă. Apoi, locuitorii planetei Pământ trebuie să răspundă vorbind, desenând sau scriind.

Sunați un clopoțel sau o sonerie pentru a semnală sfârșitul timpului de răspuns. Nu acordați mai mult de 5 minute pentru fiecare întrebare.

După dialog, oamenii de pe planeta B rămân pe loc și scriu sau desenează cuvinte-cheie, sentimente sau gânduri despre lucrurile pe care le-au învățat despre planeta Pământ. Nu acordați mai mult de 30 de secunde acestor reflecții.

Apoi, cereți locuitorilor planetei B să facă un pas spre stânga și să întâlnească următorul locuitor al planetei Pământ, pentru a putea discuta următorul subiect cu un alt reprezentant.

Repetati procesul până când toate temele selectate sunt dezbătute

DURATĂ: 12 MINUTE

PASUL 4

Citiți următoarele afirmații grupurilor dumneavoastră:

“Planeta B, acum este rândul tău să vorbești, în timp ce Pământul ascultă. Împărtășiți-vă gândurile și sentimentele despre toate lucrurile pe care le-ați auzit. Ce poate învăța planeta B din lucrurile pe care le-a făcut planeta Pământ?”

Rugați participanții de pe planeta B să răspundă, astfel încât fiecare idee să fie auzită. Sunați un clopoțel sau o sonerie pentru a semnală sfârșitul activității. După terminarea activității, invitați participanții de pe ambele planete să își iau rămas bun și urează planetei B o călătorie plăcută, la întoarcere. Explicați-le că jocul de rol s-a încheiat și că își pot lua, de asemenea, rămas bun de la personajele lor.

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 5

Invitați participanții să se așeze și să se implice într-un exercițiu de debriefing:

- Ce emoții au apărut în timpul acestui exercițiu?
- A existat vreun răspuns care i-a responsabilizat pe alții, în special pe cei cu mai puțină putere?
- A contribuit vreun răspuns la promovarea egalității?
- Au fost luate în considerare vocile și opiniile celor mai vulnerabile grupuri (cum ar fi agricultorii, populațiile indigene, persoanele din țările cu venituri reduse, femeile, fetele și copiii)?

Dacă există timp suplimentar, încurajați participanții să își scrie sau să își illustreze gândurile și sentimentele cu privire la acțiunile pe care le pot întreprinde pentru a promova justiția climatică și de gen. Acest lucru ar putea stimula discuții suplimentare sau crearea unei planșe de vizualizare cu aceste idei. Această reflecție poate fi continuată și în afara sesiunii.

DURATĂ: 5 MINUTE

MERGÂND MAI DEPARTE

Încheiați sesiunea, subliniind rolul pe care fiecare persoană îl joacă în calitate de cetățean global, făcând mici schimbări în viața sa care pot promova egalitatea și justiția climatică în cadrul familiei, al grupurilor de prieteni, al școlilor sau al asociațiilor și în comunitate.

DURATĂ: 2 MINUTE

DECLARAȚII ȘI ÎNTREBĂRI PE CARE LOCUITORII
PLANETEI B ȘI AI PĂMÂNTULUI LE VOR ABORDA
ÎN CADRUL ÎNTÂLNIRII, PRECUM ȘI INFORMAȚII DE SPRIJIN

TEMA 1 – IMPACTUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

DECLARAȚIA PLANETEI B:

“În fiecare zi, văd oameni de pe planeta Pământ care se străduiesc să supraviețuiască. Ei se chinuie să combată defrișările și deșertificarea, să protejeze speciile pe cale de dispariție și să reducă deșeurile marine. Se confruntă cu creșterea nivelului mărilor, secete, furtuni și valuri de căldură.

În ciuda acestor eforturi, din spațiu, observăm o cantitate mare a cantității de plastic de unică folosință, deșeuri aruncate pe uscat și în oceane și o pierdere semnificativă a biodiversității în apele noastre. Suntem martori la arderea combustibililor fosili, la extracția resurselor naturale, la creșterea intensivă a animalelor pentru consumul excesiv de carne și la repercusiunile comerțului mondial.”

Notă: Declarația ar trebui să fie proiectată pe un ecran mare și citită de un reprezentant al planetei B, pentru a iniția dezbaterea.

ÎNTREBĂRI PE CARE PLANETA B LE VA ADRESA PLANETEI PĂMÂNT:

Care sunt principalii factori sau cauze care contribuie la aceste probleme?

•

Cine este cel mai afectat de aceste probleme?

•

Care sunt posibilele răspunsuri și/sau soluții pentru îmbunătățirea acestor probleme?

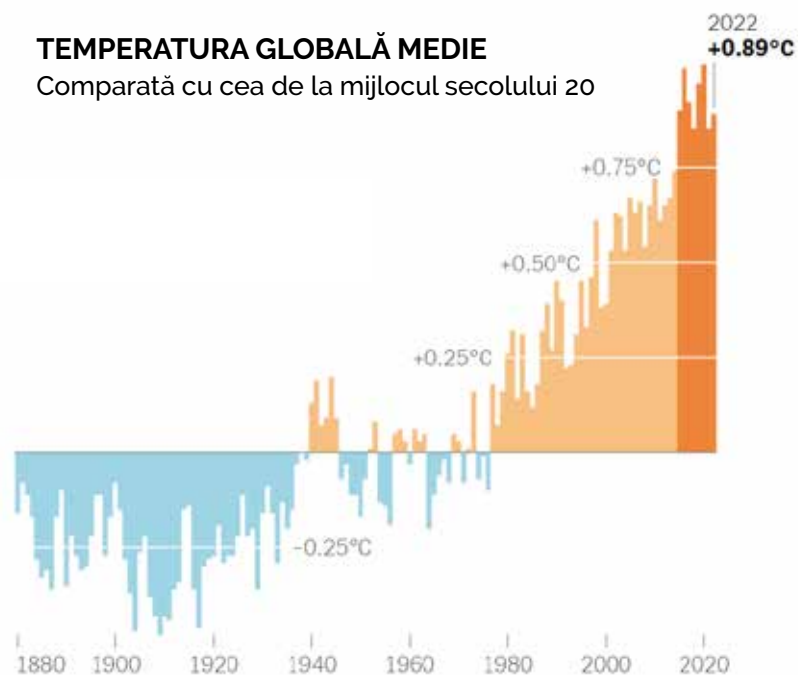

TEMA 1 – IMPACTUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

INFORMAȚII DE SPRIJIN PENTRU PREGĂTIREA DEZBATERII:

TEMPERATURA GLOBALĂ MEDIE

Comparată cu cea de la mijlocul secolului 20

Sursă: Gonchar, M. (2024). **30 de grafice privind schimbările climatice**. The New York Times. Extras din 19 iunie, 2024, din <https://www.nytimes.com/2024/01/31/learning/lesson-plans/teach-about-climate-change-with-30-graphs-from-the-new-york-times.html>

IMAGINE INSPIRAȚIONALĂ PENTRU A ILUSTRA TEMA:

TEMA 2 – INEGALITĂȚI

DECLARAȚIA PLANETEI B:

“Am observat îndeaproape planeta Pământ. În timp ce unele țări contribuie în mod minim la poluare, ele suportă consecințele semnificative ale schimbărilor climatice exacerbate de națiunile mai industrializate. Fenomenele meteorologice extreme impun un tribut greu familiilor și comunităților vulnerabile.”

Notă: Declarația ar trebui să fie proiectată pe un ecran mare și citită de un reprezentant al planetei B, pentru a iniția dezbateră.

ÎNTREBĂRI PE CARE PLANETA B LE VA ADRESA PLANETEI PĂMÂNT:

Cine sau ce grupuri sunt cele mai afectate?

•

Cum sunt incluse opiniile lor?

•

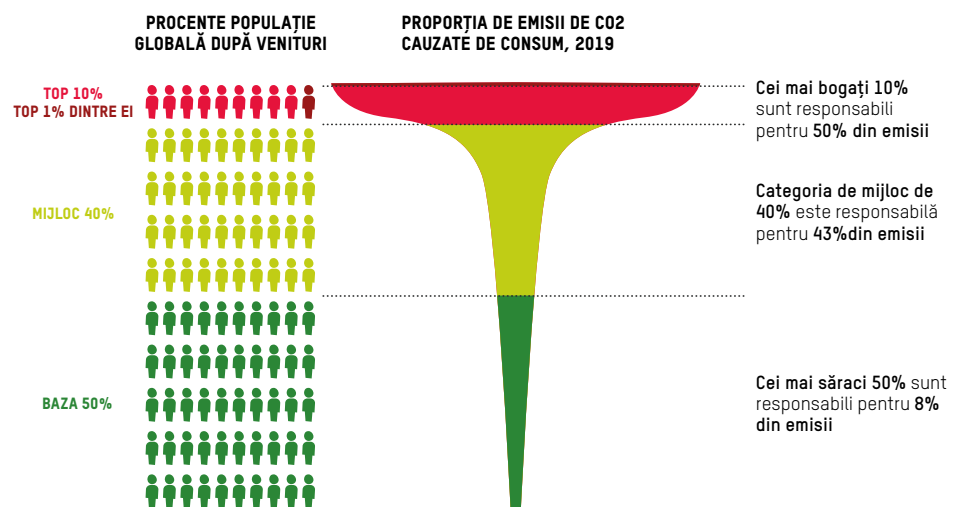
Cine va decide care opinii sunt ascultate sau apreciate?

TEMA 2 – INEGALITĂȚI

INFORMAȚII DE SPRIJIN PENTRU PREGĂTIREA DEZBATERII:

GRUPURI DE VENIT GLOBAL ȘI EMISIILE ASOCIATE CONSUMULUI ÎN 2019

Sursa: Oxfam/SEI (2023). *Inegalitatea emisiilor. În Egalitate climatică: o planetă pentru cei 99%* (pp. 6-19). Oxfam GB. [Le puteți vedea aici.](#)

IMAGINE INSPIRAȚIONALĂ PENTRU A ILUSTRĂ TEMA:

TEMA 3 – GEN ȘI CLIMĂ

DECLARAȚIA PLANETEI B:

“Era anul 2022 și observam una dintre țările dvs. când am văzut dificultățile pe care seceta puternică le aducea oamenilor de acolo. M-am uitat cu atenție și am observat că femeile și fetele sufereau semnificativ de malnutriție și deshidratare; în același timp, violența bazată pe gen a început să crească. De atunci, am observat că și mai multe femei și fete se confruntă cu provocări sporite din cauza crizelor ecologice și climatice care au loc peste tot în lume. Cercetând statisticile Pământului, am descoperit că femeile și fetele reprezintă 80% dintre cei afectați de schimbările climatice. Atunci când migrează către locuri mai sigure, acestea se confruntă cu un risc crescut de sărăcie, violență și nașteri neplanificate.¹”

Notă: Declarația ar trebui să fie proiectată pe un ecran mare și citită de un reprezentant al planetei B, pentru a iniția dezbaterile.

¹ Sursă: Forumul Economic Mondial de mediu ONU. (2024). *Schimbările climatice au un impact mai mare asupra femeilor*. Trebuie să legiferăm pentru a le proteja sănătatea. [https://www.weforum.org/agenda/2024/01/women-health-climate-change/..](https://www.weforum.org/agenda/2024/01/women-health-climate-change/)

ÎNTREBĂRI PE CARE PLANETA B LE VA ADRESA PLANETEI PĂMÂNT:

Care sunt unii dintre factorii-cheie care contribuie astăzi la aceste probleme interconectate?

•

Cum sunt incluse punctele de vedere ale femeilor și fetelor?

•

Există posibilitatea de a-i responsabiliza pe cei care sunt marginalizați?

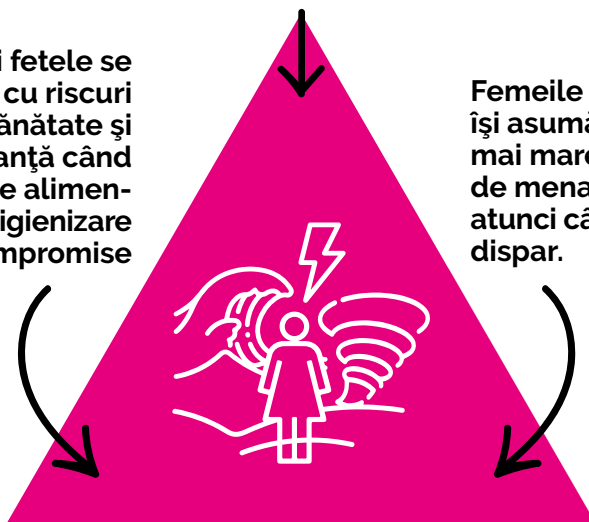

TEMA 3 – GEN ȘI CLIMĂ

INFORMAȚII DE SPRIJIN PENTRU PREGĂTIREA DEZBATERII:

Femeile și fetele sunt
ultimele care mănâncă
sau sunt salvate

Femeile și fetele se
confruntă cu riscuri
mai mari de sănătate și
siguranță când
sistemele de alimen-
tare cu apă și igienizare
sunt compromise

Femeile și fetele
își asumă un volum
mai mare de muncă
de menaj și îngrijire
atunci când resursele
dispar.

Notă: Puteți explora mai bine cauzele profunde ale in justiției de gen și climatice în **Secțiunea 2**

IMAGINE INSPIRAȚIONALĂ PENTRU A ILUSTRĂ TEMA:

Activitatea Nr. 4

INEGALITATEA ȘI SCHIMBĂRILE CLIMATICE

OBIECTIVE

Această activitate urmărește să ajute tinerii:

- Să-și crească gradului de conștientizare a inechităților legate de schimbările climatice.
- Să-și dezvolte imaginația și gândirea critică.
- Să înțeleagă legătura dintre drepturile omului și schimbările climatice.

INFO SUCCINTE

Activitatea utilizează un exercițiu de joc de rol pentru a ajuta la înțelegerea și conștientizarea nedreptăților și inegalităților care există. Participanții vor trebui să dea sau nu un jeton în funcție de cât de afectați sunt de schimbările climatice și de modul în care acestea le afectează drepturile omului.

GRUPA DE VÂRSTĂ 15 - 29 ani

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

O cameră cu mese goale

MATERIALE NECESARE

Următoarele materiale tipărite din anexe:

- Carduri cu personaje
- 19 jetoane per participant
- Declarații de citit

SUBIECTE ABORDATE

- Consecințele schimbărilor climatice
- Inegalități
- Drepturile omului

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Climă, justiție și mediu
- Justiție socială, echitate și justiție de gen
- Identitate, diversitate și intersecționalitate
- Drepturile omului

Valori și Atitudini:

- Angajamentul față de justiția socială, echitate, îngrijire și comunitate
- Respectul pentru oameni și drepturile omului

Competențe:

- Empatie și solidaritate
- Conștientizarea de sine și reflecția

PREGĂTIRE

În vederea pregătirii acestei activități, imprimați cartonașele cu personaje și decupați-le, precum și afirmațiile care vor fi citite. Apoi umpleți un plic cu 19 jetoane pentru fiecare participant. Evaluați spațiul de care dispuneți și încercați să creați o atmosferă calmă, lipsită de distrageri.

*Sfatul facilitatorului:

Dacă aveți nevoie de mai multe cartonașe cu personaje, puteți pur și simplu să vă creați propriile cartonașe. De asemenea, puteți utiliza același card de mai multe ori pentru a finaliza activitatea sau puteți dubla cardurile, dar schimba genul

PASUL 1

Faceți un brainstorming cu participanții și întrebați-i ce trebuie să aibă pentru a-și asigura o existență fericită și demnă.

Clasificați răspunsurile lor în funcție de următoarele 5 categorii :

- 1. Nevoile de bază:** Acestea sunt lucrurile care vă permit să rămâneți în viață, să beți, să mâncați, să vă îmbrăcați, să respirați, să dormiți, să vă spălați etc. Această categorie include și nevoile sexuale.
- 2. Securitatea personală:** Aceasta poate include un acoperiș deasupra capului, o cameră, un loc sigur, un loc de muncă stabil, asigurare de sănătate, securitate financiară, o pensie sau se referă la a fi protejat de amenințări, cum ar fi jafurile, războiul, terorismul etc.
- 3. Nevoia de iubire și apartenență:** Aceasta include familia, prietenii sau apartenența la un grup sau la o comunitate.
- 4. Nevoia de stimă de sine:** Aceasta include stima de sine, recunoașterea, succesul și respectul pentru ceilalți.
- 5. Nevoia de realizare personală:** Aceasta include posibilitatea de a se dezvolta și de a fi creativ, de a-și exprima potențialul și de a-și realiza dorințele.

DURATĂ: 10 MINUTE

PASUL 2

După ce participanții au luat în considerare toate nevoile de care au nevoie pentru a trăi fericiți cu demnitate, explicați-le principiul clasificării.

Acest clasament provine din piramida lui Maslow: acest cercetător a conceptualizat faptul că, pentru a atinge fericirea unui individ, aceste cinci nevoi trebuie să fie satisfăcute. Aceste nevoi sunt interdependente, iar nivelul superior nu poate fi satisfăcut dacă nivelul inferior eșuează. Acesta este motivul pentru care ele sunt de obicei reprezentate sub forma unei piramide.

DURATĂ 3 MINUTE

PASUL 3

Dați fiecărui tânăr un card și explicați-i că acum va interpreta personajul respectiv. Acordați fiecăruia timp pentru a-și citi fișa personajului. Ei nu trebuie să dezvăluie cine sunt ceilalți participanți.

Pentru a-i ajuta să-și imagineze viața personajului lor, puneți-le următoarele întrebări:

- Cum a fost copilăria ta?
- În ce tip de locuință locuiești?
- Ce jocuri joci?
- Ce slujbă au părinții tăi?
- Cum este viața ta?
- Unde te întâlnești cu oamenii?
- Ce faci dimineața, la prânz și seara?
- Cât câștigi tu (sau părinții tăi) pe lună?
- Ce faci în timpul liber?
- Ce faci în timpul vacanței?
- De ce te temi?
- Care sunt motivațiile tale?
- Care este cel mai mare vis al tău?

Când citiți întrebările, spuneți-le participanților să închidă ochii și să fie calmi pentru a-și imagina răspunsurile.

DURATĂ: 2 MINUTE

PASUL 4

Distribuiți grupului un plic cu 19 jetoane pentru fiecare participant. Explicați-le că aceste jetoane le permit să îndeplinească diferitele nevoi menționate mai sus.

Explicați participanților că le vor fi citite o serie de afirmații. Dacă nu pot răspunde pozitiv la afirmație, trebuie să se despartă de un jeton sau să îl îndepărteze.

Citiți afirmațiile una câte una și, de fiecare dată, oferiți participanților posibilitatea de a decide dacă doresc să renunțe la un jeton. Activitatea se desfășoară în tăcere, participanții nu trebuie să discute sau să dezbată între ei.

DURATĂ: 10 MINUTE

PASUL 5

După ce toate afirmațiile au fost citite, cereți participanților să spună câte jetoane le-au mai rămas.

Explicați-le în continuare că dacă au:

- mai mult de 15 jetoane rămase, ei își pot satisface toate nevoile.
- mai puțin de 12 jetoane rămase, ei își pot satisface doar nevoile de stimă.
- mai puțin de 9 jetoane rămase, ei își pot satisface doar nevoile de iubire și apartenență.
- mai puțin de 7 jetoane rămase, au acces la securitatea personală.
- mai puțin de 5 jetoane, ei își pot satisface doar nevoile de bază.

Dați timp participanților să vadă unde se situează în piramida lui Maslow.

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 6

Efectuați un exercițiu de dezbatere și puneți următoarele întrebări, având grijă să abordați orice situație în care stereotipurile pot fi consolidate:

- **Cum ai reușit să îți joci rolul?**
- **Ai avut toate informațiile necesare pentru a-ți reprezenta personajele?**
- **Ce ai folosit pentru a-ți imagina personajele?**
- **Avem cu toții aceleași reprezentări? De unde provin reprezentările noastre?**
- **Ți-au rămas suficiente jetoane pentru a trăi fericit și demn?**
- **Cum te-ai simțit când te-ai despărțit de un jeton?**
- **Ce ai observat atunci când ai pus în comun numărul de jetoane rămase tuturor participanților?**
- **Poți ghici rolul anumitor persoane?**
- **Unde te situezi în piramida lui Maslow?**
- **În opinia ta, eliminarea jetoanelor reflectă realitatea?**
- **Crezi că personajele care erau femei au fost mai afectate?**
- **Ce au reprezentat pretențiile?**
- **Ce legături faci între drepturile tale și piramida lui Maslow?**
- **Avem cu toții același număr de jetoane și drepturi “la început”?**
- **Ce limitează numărul de jetoane?**
- **Ai sentimentul că drepturile tale sunt respectate?**
- **Ai observat că unii oameni erau mai puțin privilegiați?**
- **Ce te-a împiedicat să trăiești fericit și demn în situația ta?**
- **Care este cauza comună pentru personajele tale?**

- Ce ai face în această situație?
- Situația din statul tău îți permite să trăiești fericit și cu demnitate?
- Ce se poate face pentru ca oamenii, și în special femeile, să poată face față schimbărilor climatice și consecințelor acestora?
- Care crezi că sunt diferențele dintre un migrant și un refugiat?
- Ești de acord sau nu cu acordarea statutului de refugiat persoanelor care pleacă din motive legate de climă?
- Crezi că aceste situații există în viața reală?
- Care este legătura dintre drepturile omului și schimbările climatice?
- Cum putem limita aceste efecte negative?
- Ce drepturi pot fi utile în lupta împotriva schimbărilor climatice?
- Ce fel de acțiuni ar trebui întreprinse?

DURATĂ: 15 MINUTE

Dacă aveți mult spațiu la dispoziție, este posibil să efectuați pașii 4 și 5 într-un mod diferit, pe baza **metodologiei Privilege Walk**. Aceasta este ADAPTAREA ACTIVITĂȚII DIN COMPAS de la <https://rm.coe.int/compass-2023-eng-final-web/1680af992c> (pagina 289)

În loc să distribuiți jetoane, rugați participanții să păstreze tăcerea absolută în timp ce se aliniază unul lângă celălalt (ca pe o linie de start). Spuneți-le participanților că veți citi o listă de situații sau evenimente.

De fiecare dată când pot răspunde "da" la afirmație, ar trebui să facă un pas înainte. În caz contrar, ar trebui să rămână unde sunt și să nu se miște.

După ce toate declarațiile au fost citite, puteți face o dezbatere folosind următoarele întrebări, fiind atenți să abordați orice situații în care stereotipurile pot fi consolidate:

- Cum v-ați simțit făcând un pas înainte - sau nu?
- Pentru cei care au pășit înainte, în ce moment au început să observe că ceilalți nu se mișcă la fel de repede ca ei?
- A simțit cineva că au existat momente în care drepturile sale fundamentale au fost ignorate?
- Pot participanții să ghicească rolurile celorlalți? (Lăsați oamenii să își dezvăluie rolurile în această parte a discuției)
- Cum ați reușit să vă jucați rolul? Ați avut toate informațiile necesare pentru a vă reprezenta personajele?
- Ce ați folosit pentru a vă imagina personajele?
- Credeți că personajele care erau femei au fost mai afectate?
- Ce se întâmplă cu oamenii din Sudul Global?
- Ați observat că persoanele care suferă de discriminare multiplă merg înainte sau rămân în urmă?
- Ați observat că unii oameni erau mai puțin privilegiați?
- Credeți că aceste situații există în viața reală?

ANEXA 1 - FIȘE DE PERSONAJ

NUME: Maria | **VÂRSTA:** 15 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Argentina

SITUAȚIA PERSONALĂ:

De generații întregi, locuiești cu familia, în apropierea unui câmp de soia din America Latină, unde pesticidele sunt utilizate pe scară largă pentru tratarea plantațiilor. Te-ai născut cu o malformație, ca mulți alți copii din orașul tău, și ai asistat la deteriorarea sănătății membrilor familiei tale (cancer, probleme respiratorii etc.).

NUME: Ahmad | **VÂRSTA:** 43 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Afghanistan

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Tocmai ai ajuns într-o tabără pentru persoane strămutate în Herat, în nord-vestul Afganistanului. Ai fost fermier, dar ploile au continuat să scadă în regiunea ta natală. Anul trecut, nu ai putut recolta nimic. Lucrezi ca muncitor atunci când este posibil. De asemenea, îți trimiți din când în când cei doi copii (în vârstă de 9 și 10 ani) la cerșit în cel mai apropiat oraș.

ANEXA 1 - FIȘE DE PERSONAJ

NUME: Fabiana | **VÂRSTA:** 13 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Brazilia

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Faci parte dintr-un trib indigen și trăiești dintotdeauna în pădurea amazoniană. Peste 80 000 de incendii forestiere au izbucnit în urmă cu câteva zile, iar fumul emanat de acestea a acoperit cerul cu o ceață neagră și densă.

NUME: Idzudin | **VÂRSTA:** 19 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Malaezia

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Ești student și locuiești în apropierea unei fabrici de reciclare a materialelor plastice. În cei 10 ani de activitate ai acesteia, ai văzut tot felul de deșeuri sosind din Europa pentru a fi reciclate aici. De asemenea, ai fost martorul direct al substanțelor chimice care sunt eliberate de fabrică. În ultimii doi ani, părinții tăi au suferit de astm și iritații. Sora ta mai mică are, de asemenea, iritații pe tot corpul

ANEXA 1 - FIȘE DE PERSONAJ

NUME: Marie | **VÂRSTA: 36 ani** | **ȚARA DE ORIGINE: Franța**

SITUAȚIA PERSONALĂ:

În calitate de mamă a trei copii, familia ta a trăit întotdeauna pe coasta Normandiei datorită resurselor agricole. Cu toate acestea, creșterea nivelului mării, inclusiv pătrunderea apei sărate în pământ, a afectat solurile fertile, distrugând toate culturile familiei pentru vânzare și consum personal.

NUME: Benjamin | **VÂRSTA: 17 ani** | **ȚARA DE ORIGINE: SUA**

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Ești unul dintre eschimoșii care trăiesc în Alaska. În ultimii ani, ai observat o creștere a temperaturilor care a dus la topirea gheții, reducând astfel teritoriul animalelor, în special al urșilor, forțându-le să caute hrană chiar în interiorul orașelor. Ai fost nevoit să îți adaptezi stilul de viață și tehnicile de vânătoare la migrația acestor specii.

ANEXA 1 - FIȘE DE PERSONAJ

NUME: Hakim | **VÂRSTA:** 24 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Iran

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Locuiești într-un sat de pescari din Golful Persic. Pescuitul este principala ta activitate pentru a câștiga bani. Cu toate acestea, Iranul a vândut monopolul pescuitului la mare adâncime în Golful Persic și în Marea Arabiei Chinei, care practică acum pescuitul industrial pe mai mulți kilometri. Ambarcațiuni mari se apropie acum de locul unde obișnuiai să pescuiești, folosind electricitate cu tensiune mare pentru a prinde o cantitate mare de pești și alte viețuitoare marine. Ai crezut că acest tip de pescuit a fost interzis pentru a evita dispariția speciilor marine. Chiar dacă îți schimbi barca și stilul de pescuit, autoritățile locale interzic bărcilor locale să se apropie de bărcile din China

NUME: Ayumi | **VÂRSTA:** 11 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Japonia

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Un cutremur a provocat distrugerea unei centrale nucleare care a eliberat în aer particule toxice periculoase pentru sănătate. Aerul este irespirabil, așa că ai fost nevoit să părăsești orașul împreună cu familia ta, dar frățiorul tău în vârstă de trei luni suferă deja de crize de astm

ANEXA 1 - FIȘE DE PERSONAJ

NUME: Kimia | **VÂRSTA:** 16 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Congo

SITUAȚIA PERSONALĂ:

În fiecare dimineață te duci la serviciu cu fiica ta în spate, pe vechiul teren verde unde vă jucați mai de mult. Terenul a fost distrus și răsturnat pentru a avea acces la un metal rar: cobaltul. Lucrezi ca "excavatorist": extragi manual cobaltul din reziduurile minelor industriale, îl speli și apoi îl vinzi companiilor chineze care îl folosesc pentru a produce smartphone-uri, tablete, calculatoare, baterii auto etc.

NUME: Kodjo | **VÂRSTA:** 23 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Ghana

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Locuiești într-un orașel de mahala din Ghana, lângă un depozit de deșeuri electronice unde lucrezi de patru ani. Aici, Europa și Statele Unite își exportă ilegal toate deșeurile electronice. Deoarece aceste deșeuri nu sunt nici tratate, nici reciclate, ele sunt arse fără nicio protecție. Ca urmare, suferi de probleme respiratorii și dureri de cap de când ai început să lucrezi acolo.

ANEXA 1 - FIȘE DE PERSONAJ

NUME: Freida | **VÂRSTA:** 19 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Germania

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Ca elev de liceu în Germania, te pregăteai să sărbătorești sfârșitul anului școlar cu prietenii tăi când au izbucnit ploi violente. Aseară, apa a ajuns până la primul etaj al casei tale și, totuși, ești unul dintre cei norocoși. O alunecare de teren a provocat distrugerea casei vecinului tău.

NUME: Clémence | **VÂRSTA:** 38 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Franța

SITUAȚIA PERSONALĂ:

În calitate de deputat ecologist în Adunarea Națională, dorești să evidențiezi utilizarea extremă a substanțelor toxice în industrie, așa că decizi să te testezi trimițând o şuviță de păr la un laborator pentru examinare. Rezultatul a venit înapoi și arată că ești contaminat cu "poluanți eterni". Riscurile includ o probabilitate crescută de a fi diagnosticat cu cancer, boli cardiovasculare, hipertensiune etc. Acești poluanți sunt foarte mobili în mediu. Dorești ca rezultatele cercetărilor tale să contribuie la elaborarea unei legi care să limiteze utilizarea acestora

ANEXA 1 - FIȘE DE PERSONAJ

NUME: Félix | **VÂRSTA:** 63 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Franța

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Locuiești în Martinica și lucrezi de mai mulți ani în domeniul cultivării bananelor. Ai lucrat în timpul utilizării clordeconei, un pesticid folosit pentru a proteja plantația împotriva speciilor invazive, care este acum interzis.

Acest pesticid a contaminat solurile, râurile și marea din 1972 până în 1993. În Guadelupa și Martinica, mai mult de 90% din populație este contaminată cu clordeconă. Principalul efect asupra sănătății al acestui poluant este creșterea riscului de apariție a cancerului de prostată. Ești îngrijorat de sănătatea ta.

NUME: Rashid | **VÂRSTA:** 26 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Iran

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Locuiești în Ahvaz și lucrezi pentru compania de rafinare a petrolului a tatălui tău. Compania prelucrează și transformă petrolul, care este prezent în jurul orașului tău. Apoi îl vinde uzinelor petrochimice care îl transformă în materiale plastice sintetice și îngrășăminte și, în cele din urmă, îl exportă în întreaga lume. Acest comerț îți aduce o mulțime de bani, dar fiica ta nou-născută suferă de probleme respiratorii. Într-adevăr, poluarea din oraș devine insuportabilă: temperaturile cresc până la 53°C și un smog de poluare foarte prezent obligă toți locuitorii să poarte o mască.

ANEXA 1 - FIȘE DE PERSONAJ

NUME: Anna | **VÂRSTA:** 20 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Italia

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Ești fiica directorului băncii locale. Studiezi economia la universitate. Părinții îți plătesc studiile și cazarea. Uneori lucrezi ca babysitter pentru a câștiga niște bani în plus. Ai un iubit. Te duci să stai la casa de vacanță de pe coastă a familiei tale pentru cea mai mare parte a verii pentru a scăpa de temperaturile din ce în ce mai toride.

NUME: Sven | **VÂRSTA:** 50 ani | **ȚARA DE ORIGINE:** Suedia

SITUAȚIA PERSONALĂ:

Ești proprietarul unei companii de import-export de succes. Călătorești mult în interes de serviciu. Ai o soție și trei copii care merg la o școală privată. Afacerea ta a fost afectată negativ de crizele economice.

ANEXA 2 - DECLARAȚII

• Nu ai avut niciodată dificultăți financiare grave.

• Locuiești într-o casă decentă, dotată cu un telefon și un televizor.

• Ai sentimentul că opiniile și punctele tale de vedere cu privire la problemele politice și sociale sunt ascultate.

• Știi la cine să apelezi pentru sfaturi și ajutor atunci când este necesar.

• Beneficiezi de protecție socială și medicală adaptată nevoilor tale.

• Poți merge în vacanță o dată pe an.

• Poți invita prieteni la cină.

• Ai o viață interesantă și ești optimist cu privire la viitorul tău.

• Crezi că poți studia și practica profesia dorită.

• Nu îți este teamă să fii hărțuit sau atacat pe stradă sau de către mass-media.

• Poți vota la alegerile locale și naționale.

• Poți merge la cinema sau la teatru cel puțin o dată pe săptămână.

• Nu îți faci griji cu privire la viitorul copiilor tăi.

• Poți cumpăra haine noi cel puțin o dată la trei luni.

• Te poți îndrăgosti de persoana pe care o alegi.

• Ai sentimentul că abilitățile tale sunt apreciate și respectate în societatea în care trăiești.

• Poți utiliza internetul și să te bucuri de avantajele sale.

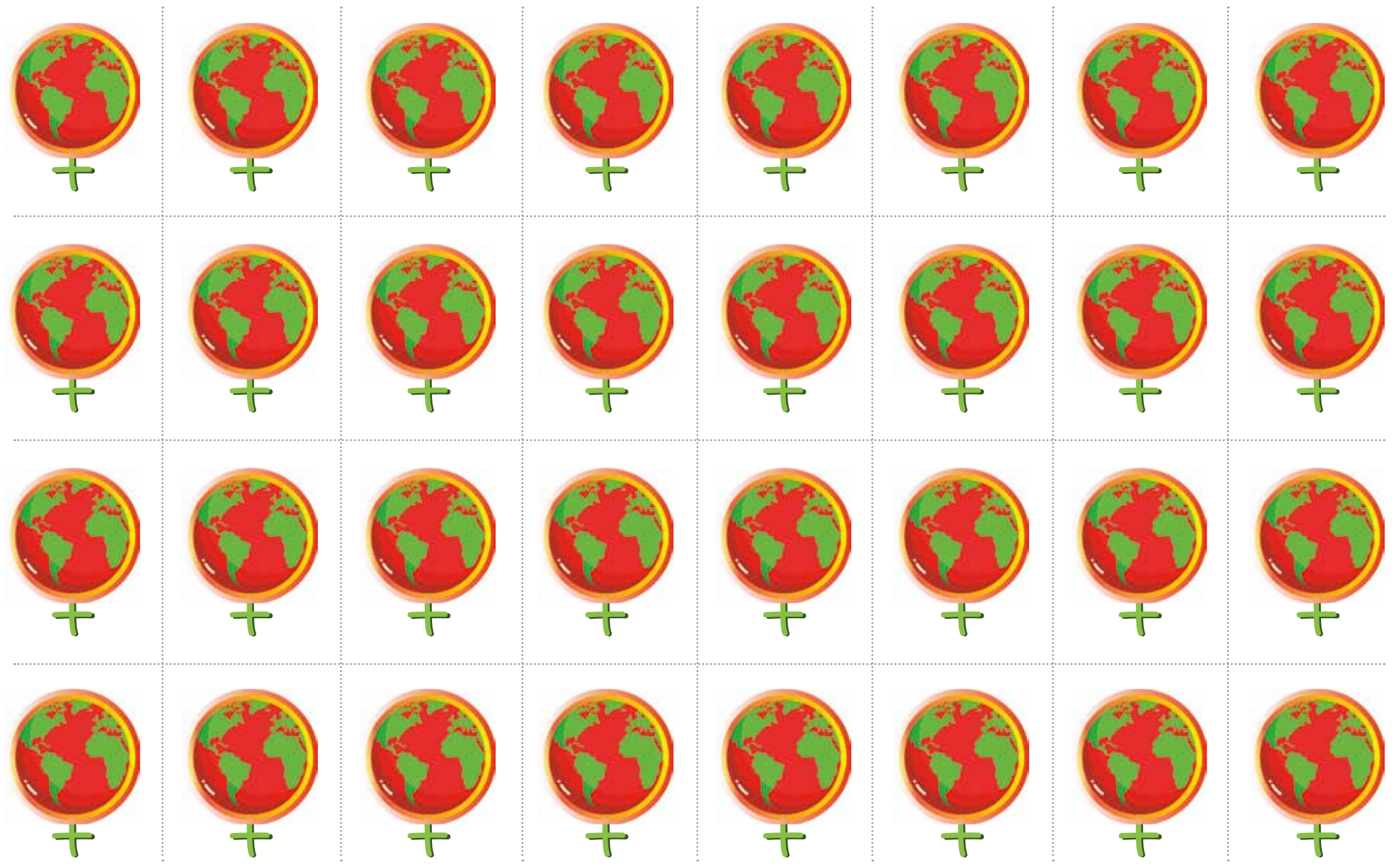

• Nu te temi de consecințele schimbărilor climatice.

• Ești liber să vizitezi orice site web fără teama de cenzură.

ANEXA 3 - JETOANE

Activitatea Nr. 5

O LUME CU SUSUL ÎN JOS

OBIECTIVE

Această activitate explorează legăturile dintre inegalitățile de gen și nedreptatea climatică.

Aceasta stimulează, de asemenea, gândirea critică cu privire la ecofeminism prin luarea în considerare a:

- dependenței ființelor umane de natură;
- relației dintre putere și de privilegiu în ceea ce privește intersecția dintre îngrijire, protecția mediului și profit;
- paradoxul liberei circulații a mărfurilor și controlul în ceea ce privește circulația persoanelor.

INFO SUCCINTE

Activitatea examinează relația dintre diferite locuri de muncă și impactul acestora asupra mediului, economiei, drepturilor omului și muncii de îngrijire.

GRUPA DE VÂRSTĂ 16+

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

O cameră sau o zonă exterioară

MATERIALE NECESARE

- Carduri imprimare
- O tablă albă, un panou flipchart sau foi mari de hârtie
- Pixuri colorate sau markere
- Bandă adezivă

SUBIECTE ABORDATE

- Inegalități economice
- Poluarea și degradarea mediului
- Justiția de gen
- Muncă de îngrijire neremunerată

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Climă, justiție și mediu
- Justiție socială, echitate și justiție de gen
- Identitate, diversitate și intersecționalitate
- Drepturile omului
- Globalizare și interdependență.

Valori și Atitudini:

- Simțul identității, stima de sine și valorizarea diversității
- Angajamentul față de justiția socială, echitate, îngrijire și comunitate
- Respectul pentru oameni și drepturile omului
- Participarea activă la protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile.

Competențe:

- Gândire critică, independentă și creativă
- Empatie și solidaritate
- Conștientizarea de sine și reflecția
- Comunicare, colaborare și soluționarea conflictelor

PREGĂTIRE

Împărțiți grupul în trei subgrupuri și invitați fiecare subgrup să se așeze în cerc în jurul unei mese sau lângă o foaie mare de hârtie unde pot lipi cartonașele.

Fiecare grup primește un set de cartonașe cu o culoare diferită:

Grupul 1: Oranj

Grupul 2: Verde

Grupul 3: Galben

Vă puteți pregăti mai bine pentru această activitate citind Secțiunea 2 a ghidului, care acoperă subiectul ecofeminismului.

PASUL 1

Cereți fiecărui grup să se uite la cartonașele lor și să le clasifice de sus în jos, luând în considerare diferite perspective.

Pentru această activitate, există propoziții care pot fi decupate și lipite pe partea de sus sau de jos a foii de hârtie. Încercați să vă asigurați că grupurile nu își văd reciproc lucrările, deoarece fiecare grup are propoziții diferite.

> **GRUPUL 1** ar trebui să plaseze activitățile pe care le consideră cele mai bine plătite în partea de sus, iar cele mai prost plătite în partea de jos.

> **GRUPUL 2** trebuie să clasifice cartonașele care reflectă activitățile care cauzează cea mai mare poluare în partea de sus și cele mai puțin poluante în partea de jos.

> **GRUPUL 3** ar trebui să ordoneze cartonașele care prezintă cele mai pozitive efecte asupra comunității lor în partea de sus, iar cele care au cel mai mic impact pozitiv asupra comunității lor în partea de jos.

DURATĂ: 10 MINUTE

PASUL 2

După ce grupurile au terminat prima sarcină, rugați-i pe tineri să mute ușor spre dreapta orice activități sau locuri de muncă care, în opinia lor, sunt realizate în principal de femei, fără a schimba ordinea verticală a cardurilor.

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 3

Rugați grupurile să își adune fișele împreună, astfel încât să poată fi comparate cu ușurință. Invitați toți tinerii să arunce o privire la listele de fișe ale celorlalte grupuri și explicați că fiecare grup a trebuit să își ordoneze fișele după criterii diferite, precizând care sunt prioritățile pentru fiecare.

DURATĂ: 10 MINUTE

PASUL 4

DEZBATERE ÎN PLEN

Adresați întregului grup următoarele întrebări:

- Care sunt principalele diferențe și asemănări dintre liste? De ce există acestea?
- Care sunt cele mai bine plătite locuri de muncă sau activități? Cine le face de obicei? Care este impactul lor asupra mediului?
- Care sunt cele mai prost plătite locuri de muncă/activități? Care este impactul acestora asupra mediului și asupra comunităților lor?
- Din punctul dumneavoastră de vedere, de ce se întâmplă acest lucru?
- Ce putem face pentru a schimba acest aspect?
- Ce valori ne pot face societățile, mediul și economia mai empatică, mai durabile și mai echitabile?

Vă puteți pregăti mai bine pentru această activitate citind secțiunea 2 din ghid, care oferă informații utile pentru a ghida discuția despre interdependențele globale, intersecția dintre inegalitățile de gen și nedreptatea climatică, relația dintre putere și privilegiu și valorile ecofeministe.

*Sfatul facilitatorului:

În cazul în care apar opinii stereotipe, cum ar fi "Ei bine, femeile sunt mai bune la îngrijit", încercați să puneți întrebări care să stimuleze o analiză mai aprofundată a acestor opinii stereotipe și să încurajeze o reflecție asupra răspunsurilor lor. De unde provin percepțiile de gen? Ce consecințe au acestea?

DURATĂ: 20 MINUTE

OPȚIONAL

Dacă aveți mai mult timp la dispoziție, împărțiți grupul în grupuri mai mici și dați fiecăruia dintre ele unul dintre cartonașele deja utilizate, care ilustrează un loc de muncă sau o activitate. Cereți grupului mic să o analizeze folosind modelul iceberg de mai jos din anexă. Alternativ, puteți alege câteva dintre joburi sau activități și să le discutați în plen cu întregul grup. Întrebări posibile:

- Care este impactul său asupra economiei?
- Care este impactul său asupra mediului?
- Care este impactul său asupra oamenilor și drepturilor omului?
- De ce sunt acestea afectate?
- Cum putem schimba situația?

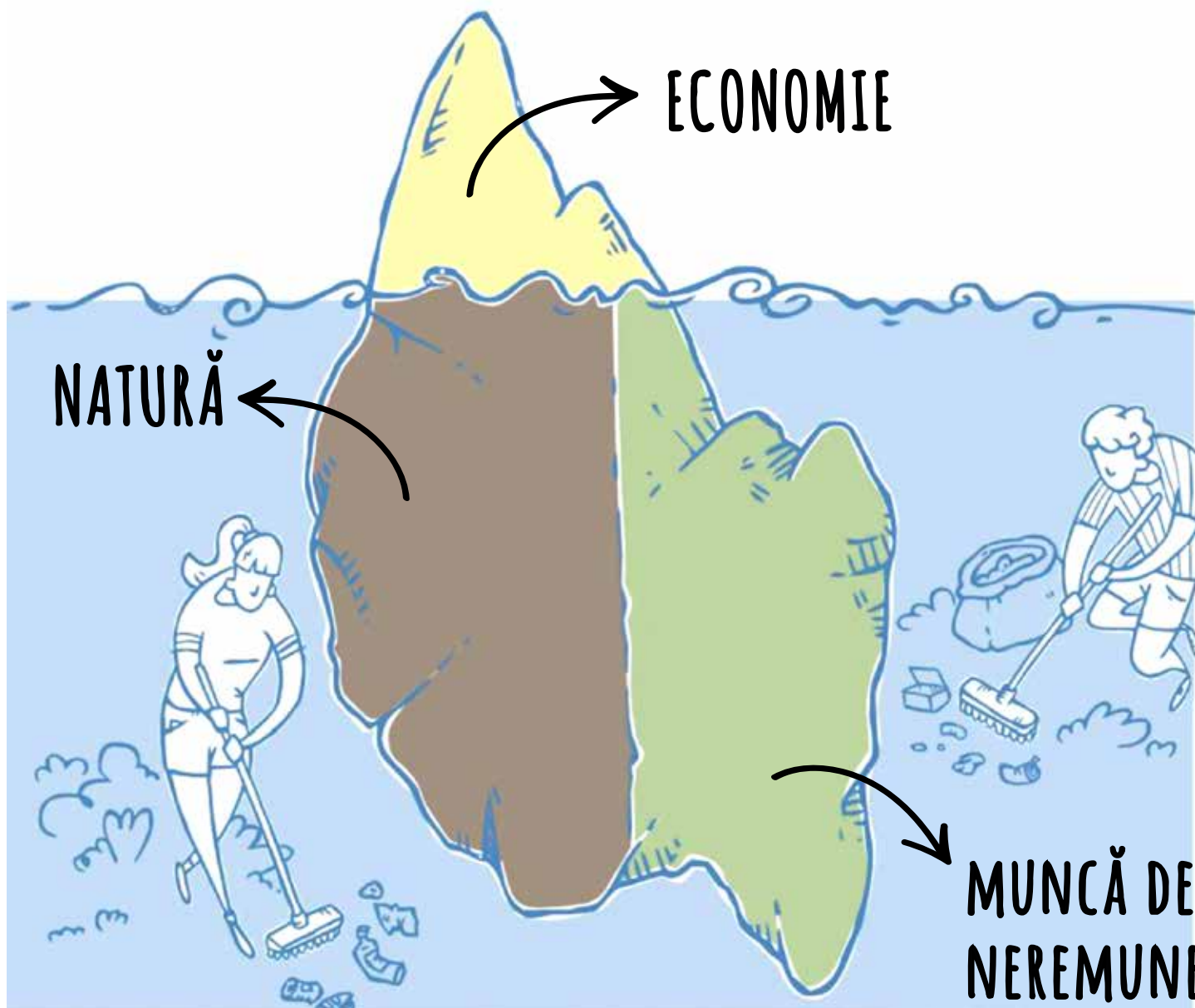
De asemenea, este posibil să folosiți locurile de muncă sau activitățile ca bază pentru a discuta apoi dacă inegalitatea de gen rămâne o problemă pentru femeile care ar dori să urmeze anumite cariere, de exemplu, un loc de muncă în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei sau matematicii? Există prejudecăți față de fetele și femeile care se gândesc să devină oameni de știință sau ingineri? Cu ce dificultăți se confruntă acestea? Vă puteți gândi la locuri de muncă în care băieții și bărbații se confruntă cu prejudecăți similare bazate pe gen? Un exemplu ar putea fi un băiat, un bărbat sau o persoană non-binară care dorește să devină îngrijitor de grădiniță.

*Sfatul facilitatorului:

Ar putea fi util să le cereți participanților să caute și/sau să analizeze unele statistici privind diferențele de gen în anumite locuri de muncă, ca o sarcină de cercetare ulterioară.

DURATĂ: 30 MINUTE

De exemplu, într-o familie, banii se câștigă pentru asigurarea condițiilor de trai. Totuși, cum sunt ei folosiți din momentul în care intră în visterie ca să contribuie eficient la viața noastră de zi cu zi?

Noi plătim scutecele cu acești bani, dar cine schimbă scutecele?

Cumpărăm legume, dar cine le gătește pentru a putea fi mâncate?

www.tiempodeactuar.es

Benería L., Borderías C., Carrasco C., Carmichael F., Charles S., Duran M.A., Folbre N., etc.

**MUNCĂ DE ÎNGRIJIRE
NEREMUNERATĂ**

ANEXA

ORANJ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**ÎNGRIJIREA
UNUI
COPIL
DE
3 LUNI**

**ÎNGRIJITOR
PENTRU O
PERSOANĂ
ÎN VÂRSTĂ**

ANEXA

ORANJ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**FERMIER
PENTRU
UN TEREN
SAU O
FERMĂ
MICĂ**

**ANTREPRE-
NOR
FERMĂ
INTENSIVĂ
DE PORCI**

ANEXA

ORANJ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**PRODU-
CĂTOR
DE ARME**

**PRODU-
CĂTOR
DE
PESTICIDE**

ANEXA

ORANJ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**GĂTIREA
MÂNCĂRII**

**DIRECTOR
EXECUTIV LA
O COMPANIE
PRODUCĂ-
TOARE DE
SEMINȚE**

ANEXA

ORANJ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**POLITICIAN
LOCAL**

**SELECTAREA
SEMINȚE-
LOR PENTRU
URMĂTORUL
SEMĂNAT**

ANEXA

VERDE

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**ÎNGRIJIREA
UNUI
COPIL
DE
3 LUNI**

**ÎNGRIJITOR
PENTRU O
PERSOANĂ
ÎN VÂRSTĂ**

ANEXA

VERDE

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**FERMIER
PENTRU
UN TEREN
SAU O
FERMĂ
MICĂ**

**ANTREPRE-
NOR
FERMĂ
INTENSIVĂ
DE PORCI**

ANEXA

VERDE

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**PRODU-
CĂTOR
DE ARME**

**PRODU-
CĂTOR
DE
PESTICIDE**

ANEXA

VERDE

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**GĂTIREA
MÂNCĂRII**

**DIRECTOR
EXECUTIV LA
O COMPANIE
PRODUCĂ-
TOARE DE
SEMINȚE**

ANEXA

VERDE

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**POLITICIAN
LOCAL**

**SELECTAREA
SEMINȚE-
LOR PENTRU
URMĂTORUL
SEMĂNAT**

ANEXA

GALBENĂ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**ÎNGRIJIREA
UNUI
COPIL
DE
3 LUNI**

**ÎNGRIJITOR
PENTRU O
PERSOANĂ
ÎN VÂRSTĂ**

ANEXA

GALBENĂ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**FERMIER
PENTRU
UN TEREN
SAU O
FERMĂ
MICĂ**

**ANTREPRE-
NOR
FERMĂ
INTENSIVĂ
DE PORCI**

ANEXA

GALBENĂ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**PRODU-
CĂTOR
DE ARME**

**PRODU-
CĂTOR
DE
PESTICIDE**

ANEXA

GALBENĂ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**GĂTIREA
MÂNCĂRII**

**DIRECTOR
EXECUTIV LA
O COMPANIE
PRODUCĂ-
TOARE DE
SEMINȚE**

ANEXA

GALBENĂ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**POLITICIAN
LOCAL**

**SELECTAREA
SEMINȚE-
LOR PENTRU
URMĂTORUL
SEMĂNAT**

ANEXĂ

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**CEL MAI MIC
EFECT POZITIV ASUPRA
COMUNITĂȚII LOR**

**CEL MAI PUTERNIC
EFECT POZITIV ASUPRA
COMUNITĂȚII LOR**

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**CEL MAI
BINE PLĂTIT**

A card with a white background and rounded corners, enclosed in a dotted line. It features several overlapping circles in teal, orange, and yellow. The text 'CEL MAI BINE PLĂTIT' is written in a bold, black, sans-serif font across the center.

**CEL MAI
POLLUANT**

A card with a white background and rounded corners, enclosed in a dotted line. It features several overlapping circles in teal, orange, and yellow. The text 'CEL MAI POLLUANT' is written in a bold, black, sans-serif font across the center.

Vă rugăm decupați
fiecare cartonaș.

**CEL MAI
SLAB PLĂTIT**

**CEL MAI PUȚIN
POLUANT**

2. ACTIVITĂȚI SUPLIMENTARE

Activitățile suplimentare din acest ghid sunt concepute pentru a completa activitățile de bază, oferind participanților oportunități extinse de a aprofunda temele justiției climatice, justiției de gen și ecofeminismului.

Aceste activități oferă abordări variate pentru explorarea problemelor complexe, permițând educatorilor și tinerilor să se angajeze în gândire critică, discuții și aplicații practice. Există cinci activități suplimentare de 45 de minute. Acestea au o ordine gândită să ajute cursanții să parcurgă treptat temele abordate.

Prin aceste activități suplimentare, participanții **vor examina în continuare nuanțele egalității și justiției, vor înțelege importanța sustenabilității și vor afla despre contribuțiile activiștilor locali și globali.**

Fiecare activitate este concepută pentru a spori înțelegerea de către participanți a interconexiunii dintre problemele ecologice și sociale și pentru a inspira acțiuni în vederea unui viitor mai just și mai durabil.

Aceste exerciții sunt menite să fie flexibile și adaptabile, potrivite pentru diferite grupuri de vârstă și contexte, astfel încât depinde de dumneavoastră dacă veți considera că aceste activități sunt potrivite pentru contextul dumneavoastră. Acestea urmăresc să promoveze o conștientizare mai profundă a provocărilor globale și să le permită tinerilor să devină promotori ai schimbării în comunitățile lor. Prin implicarea în aceste activități, participanții își vor dezvolta abilități valoroase de empatie, gândire critică și advocacy, care sunt esențiale pentru abordarea problemelor cu multiple fațete ale timpului nostru.

Activitatea suplimentară Nr. 1

CE ESTE EGALITATEA ȘI CE ESTE JUSTIȚIA?

OBIECTIVE

Această activitate urmărește să ajute tinerii:

- Să înțeleagă și să exploreze diferențele dintre (a) egalitate și justiție și (b) egalitatea de gen și justiție în mod specific
- Să prezinte intersecționalitatea de gen și impactul pe care aceasta îl are asupra oamenilor.

INFO SUCCINTE

Activitatea se concentrează pe diferențele dintre justiție și egalitate și stimulează gândirea critică asupra acestor doi termeni în raport cu genul.

GRUPA DE VÂRSTĂ 15+

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

Un spațiu deschis

MATERIALE NECESARE

- Anexa
- Whiteboard/flipchart
- Hârtie reciclată

SUBIECTE ABORDATE

- Justiție
- Egalitate

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Justiție socială, echitate și justiție de gen
- Drepturile omului

Valori și Ațitudini:

- Angajamentul față de justiția socială, echitate, îngrijire și comunitate
- Respectul pentru oameni și drepturile omului

Competențe:

- Gândire critică, independentă și creativă
- Empatie și solidaritate
- Conștientizarea de sine și reflecția

PREGĂTIRE

Vă puteți pregăti mai bine pentru această activitate citind Secțiunea 2 a ghidului, care acoperă subiectele egalității de gen, justiției de gen și justiției climatice.

Scrieți o listă de întrebări pentru fiecare grup pe tablă, panou flipchart sau hârtie reciclată. Acestea vor fi împărtășite în **pasul 3** și (dacă este necesar) în **pasul 5**.

PASUL 1

Împărțiți participanții în grupuri și distribuiți-le imaginea 1. Cereți fiecărui grup să facă un brainstorming cu un titlu posibil pentru imagine. Deși imaginea poate fi interpretată, aceasta este menită să reprezinte "egalitatea", deci țineți cont de acest lucru atunci când conduceți discuțiile.

DURATĂ: 10 MINUTE

PASUL 2

Rugați fiecare grup să își prezinte titlul și să își explice alegerea. Dacă grupurile au deviat și au interpretat imaginea în mod diferit, partajați cu toți participanții informația că imaginea reprezintă "egalitatea".

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 3

Acordați participanților timp și spațiu pentru a reflecta în grupurile lor asupra termenului "egalitate", adresând următoarele întrebări:

- **Ce înseamnă egalitate?**
- **Soluția cu blocurile asigură egalitatea pentru toți trei?**
- **Este soluția egală și corectă pentru toți trei? De ce?**
- **Ce aspecte nu au fost luate în considerare în această soluție?**
- **Cum poate fi modificată această imagine pentru a reprezenta mai bine calitatea de gen?**
- **Ce alte exemple de egalitate de gen există în societate? (de exemplu, în societate, la locul de muncă, în școli etc.)**
- **Care sunt alte aspecte ale identității unei persoane, împreună cu genul, care pot influența negativ sau pozitiv nivelul egalității de gen în zona dumneavoastră locală? De exemplu, faptul de a fi fată, băiat sau persoană non-binară și de a proveni dintr-un context urban sau rural și/sau dintr-un mediu cultural, religios sau un grup minoritar diferit?**

DURATĂ: 15 MINUTE

PASUL 4

Folosind aceleași persoane și obiecte, cereți fiecărui grup să discute ideile lor despre cum să reconstruiască și să recreeze Imaginea 1, astfel încât imaginea să reprezinte "dreptatea" și nu "egalitatea".

DURATĂ: 5 MINUTE

Ascultați toate ideile grupurilor și apoi împărtășiți "soluția" prezentată în Imaginea 2. În plen, puneți următoarele întrebări:

- **Ce părere aveți despre această soluție?**
- **Cum ați defini cuvântul "justiție"?**
- **Vă puteți gândi la exemple care vă vin în minte și care descriu justiția de gen?**
- **Ce este justiția de gen? ***
- **Cine are puterea de a revendica și de a stabili dreptatea de gen?**

PASUL 5

*Următoarea definiție poate fi partajată:

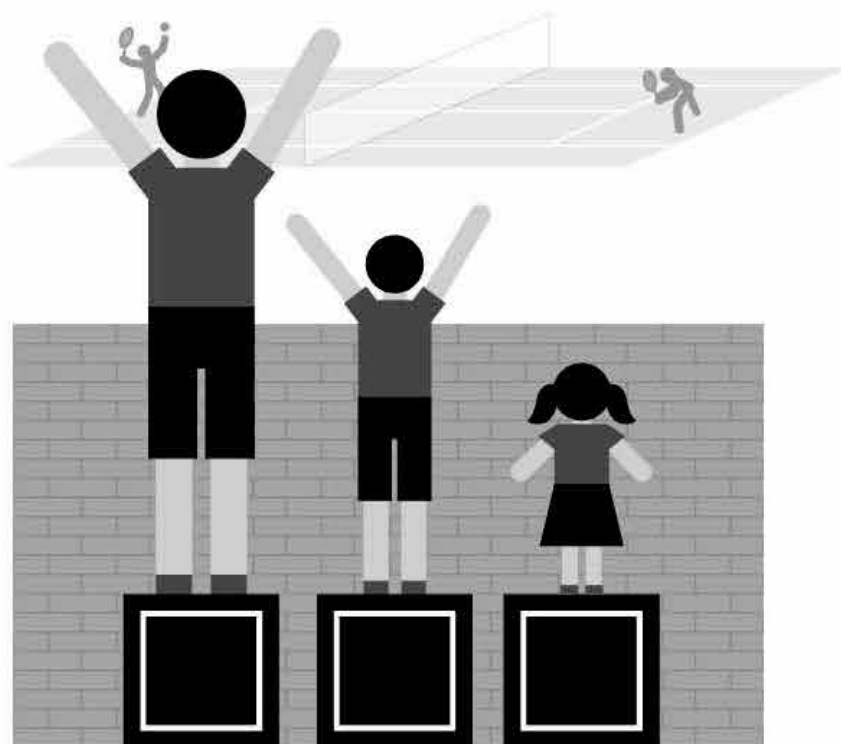
Justiția de gen înseamnă investigarea și desființarea modurilor în care sistemele (de exemplu, școlile și locurile de muncă) oprimă diferite genuri și creează privilegii pentru anumite persoane. Justiția de gen vizează, de asemenea, protejarea și promovarea drepturilor femeilor și fetelor, astfel încât acestea să poată trăi o viață fără teama de violență și discriminare..

Dacă prezentați această definiție, întrebați participanții dacă sunt de acord sau nu cu ea și de ce?

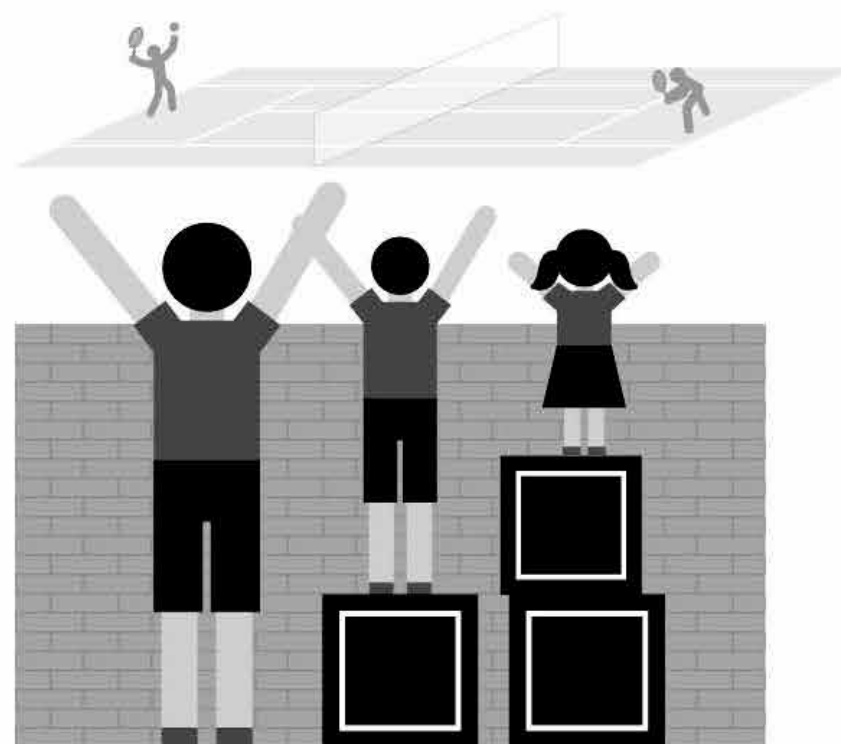
DURATĂ: 10 MINUTE

ANEXĂ

IMAGINEA 1

IMAGINEA 2

Activitatea suplimentară Nr. 2

LINIA DE CLIMĂ

OBIECTIVE

Această activitate urmărește să ajute tinerii:

- Să-și stimuleze gândirea critică și capacitatea de luare a deciziilor.
- Să asculte activ și să înțeleagă opinii diferite.
- Să se exprime în fața unui grup.
- Să își explice și să își susțină alegerile și pozițiile, participând în același timp în mod constructiv la dezbateri.

INFO SUCCINTE

Participanții sunt rugați individual să adopte o poziție cu privire la o afirmație: sunt de acord sau nu? Ei dezbate apoi și învață să argumenteze, să se asculte reciproc și să decidă dacă își schimbă sau nu poziția.

GRUPA DE VÂRSTĂ 15 - 29 ani

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

O cameră mare pentru ca participanții să se poată mișca liber

MATERIALE NECESARE

Copii tipărite din anexă:

- Declarații / Moțiuni
- Semnul „ACORD”
- Semnul „DEZACORD”

SUBIECTE ABORDATE

- Inegalități
- Justiția de gen
- Intersecționalitate

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Identitate, diversitate și intersecționalitate
- Justiție socială, echitate și justiție de gen

Valori și Atitudini:

- Simțul identității, stima de sine și valorizarea diversității
- Participarea activă la protejarea mediului și promovarea durabilității

Competențe:

- Gândire critică, independentă și creativă
- Comunicare, colaborare și soluționarea conflictelor

PREPARATION

Imprimați declarațiile pe hârtie A3, astfel încât toată lumea să le poată citi. Decupați semnele "de acord" și "dezacord" și lipiți-le pe doi pereți opuși, cu suficient spațiu între ele, sau, alternativ, puneți-le pe podea. Participanții trebuie să dispună de spațiu pentru a se putea mișca liber.

Rugați participanții să stea cu fața la facilitator, de preferință în mijlocul celor două semne.

*Sfatul facilitatorului:

Rugați participanții să asculte și să citească declarațiile cu atenție, reflectând dacă sunt de acord sau nu, fără a "urma mulțimea".

PASUL 1

Explicați participanților că le veți citi și le veți arăta o afirmație. Apoi invitați-i să se deplaseze fizic și să stea pe partea care reflectă opinia lor, în funcție de faptul dacă sunt de acord sau nu cu această afirmație.

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 2

După luarea unei poziții, invitați un număr restrâns de persoane să își prezinte argumentele și să îi convingă pe ceilalți să li se alătore.

Spuneți-le participanților că nu trebuie să rămână la mijloc și că trebuie să ia o poziție, dar pot schimba tabăra în orice moment. Cu toate acestea, ei au dreptul la o carte "joker" și li se va permite să rămână o singură dată (și numai o singură dată pentru întreaga activitate și pentru toate întrebările) în mijloc.

Dacă aleg să rămână la mijloc pentru că nu știu cum să se poziționeze, nu li se permite să vorbească și se pot alătura uneia dintre părți în funcție de argumentele care i-au convins. Apoi pot lua cuvântul.

*Sfatul facilitatorului:

În mod ideal, selectați câțiva participanți care sunt total de acord, alții care nu sunt deloc de acord și alții care sunt la mijloc. Participanții sunt invitați să îi asculte activ pe ceilalți atunci când își motivează poziția.

DURATĂ: 10 MINUTE

PASUL 3

Citiți enunțurile grupului unul câte unul și observați mișcările participanților pe parcursul activității, astfel încât să le puteți discuta din nou în timpul fazei de dezbatere. După ce toate afirmațiile au fost citite, treceți la exercițiul de dezbatere.

DURATĂ: 15 MINUTE PENTRU FIECARE DECLARAȚIE

PASUL 4

Efectuați un exercițiu de dezbateri și puneți următoarele întrebări:

- Ce părere aveți despre activitate?
- Este întotdeauna ușor să iei atitudine?
- Cum ați reacționat la aceste afirmații?
- De ce preferă unii oameni să nu ia poziție cu privire la anumite subiecte?
- Ce factori, alții decât opiniile dvs. personale, credeți că ar fi putut influența poziția voastră?
- Ați schimbat tabăra?
- Ce argument v-a motivat?
- A existat un moment în care ați vrut să schimbați tabăra, dar ați ales să nu o faceți? Explicați motivele.
- În viața de zi cu zi, opiniile altor persoane ne împiedică să facem anumite lucruri? Care sunt câteva exemple?
- Cum v-ați simțit în timpul dezbaterii?
- Este confortabil să fii în grupul minoritar? Cum vă face să vă simțiți?
- Care grupuri din societate sunt cel mai puțin auzite? Aveți exemple?
- Au existat dezacorduri profunde? Este grav să nu fim de acord cu privire la schimbările climatice?
- Care sunt consecințele pentru drepturile omului?

DURATĂ: 15 MINUTE

ANEXĂ →

ANEXĂ - DECLARAȚII

- **Revine țărilor responsabile pentru schimbările climatice să acționeze.**
- **Trebuie să luăm măsuri care restricționează drepturile activiștilor de a combate schimbările climatice.**
- **Patronii companiilor poluatoare sunt vinovați de crime împotriva umanității.**
- **Dreptul la egalitate este inutil dacă dreptul la un mediu sănătos nu este respectat.**
- **Este mai urgent să combatem inegalitatea de gen în lume decât încălzirea globală.**
- **Statutul de refugiat climatic este un drept pentru persoanele forțate să își părăsească țările din cauza schimbărilor climatice.**
- **Dacă femeile ar fi la putere, ar exista mai multe măsuri de combatere a schimbărilor climatice.**
- **Cumpărăturile caritabile sau de ocazie sunt o modă în rândul tinerilor, nu un gest ecologist.**

- **Instituțiile care au un restaurant colectiv sau o cantină ar trebui să impună mese vegetariene.**
- **Nu are rost să protejăm drepturile femeilor dacă planeta arde.**
- **Persoanele care au o locuință autosuficientă ar trebui să fie recompensate.**
- **Nu există nicio legătură între justiția de gen și justiția climatică.**

ACORD

DEZACORD

Activitatea suplimentară Nr. 3

COMBATEREA SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

OBIECTIVE

Scopul acestei activități este de a-i ajuta pe tineri să învețe despre persoanele care iau măsuri pentru a combate schimbările climatice și să înțeleagă propriul rol în lupta împotriva schimbărilor climatice

INFO SUCCINTE

Participanții descoperă diferite profiluri, fiecare angajat în "lupta" împotriva schimbărilor climatice. Ei trebuie să aleagă două lupte care îi interesează. Pentru a putea alege o luptă, ei trebuie să accepte o provocare, care este validată de facilitator. Apoi, în grup, ei discută despre luptele pe care le-au ales și despre acțiunile posibile.

GRUPA DE VÂRSTĂ 15-29 ani

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

O cameră mare pentru ca participanții să se poată mișca liber

MATERIALE NECESARE

Carduri tipărite din anexă

SUBIECTE ABORDATE

- Schimbările climatice
- Justiție climatică și de gen

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Climă, justiție și mediu

Valori și Atitudini:

- Participarea activă la protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile

Competențe:

- Gândire critică, independentă și creativă
- Conștientizarea de sine și reflecția
- Comunicare, colaborare și soluționarea conflictelor

PREGĂTIRE

Imprimați cartonașe cu persoanele care conduc luptele pentru climă. Așezați diferitele cartonașe pe pereți, cu suficient spațiu între ele, astfel încât participanții să se poată plimba și să le poată citi cu ușurință.

PASUL 1

Explicați participanților că sunt pe cale să intre într-un muzeu care urmărește diferitele "lupte" purtate de persoane și organizații în lupta împotriva schimbărilor climatice.

DURATĂ: 2 MINUTE

PASUL 2

Individual, ei vor trebui să aleagă două lupte climatice care le sunt dragi sau în care ar dori să se implice. Pentru a putea alege bătăliile, ei vor trebui să îndeplinească câteva mici provocări pe care vor trebui să le valideze împreună cu voi.

DURATĂ: 3 MINUTE

PASUL 3

Dați-le timp participanților să citească despre diferitele lupte, să facă alegerile și să își îndeplinească provocările. Aceștia ar trebui să țină minte diferitele lupte pe care le-au ales, astfel încât să le poată discuta pentru restul activității.

DURATĂ: 15 MINUTE

PASUL 4

După ce fiecare participant și-a ales cei doi luptători pentru climă, formați grupuri de patru sau cinci, astfel încât fiecare grup să prezinte luptătorii pe care i-au ales și diferitele provocări cu care s-au confruntat. Apoi, ar trebui să discute despre lupte și despre mijloacele de acțiune folosite de fiecare luptător. După ce toată lumea și-a prezentat alegerile, treceți la exercițiul de dezbatere.

DURATĂ: 10 MINUTE

PASUL 5

Efectuați un exercițiu de dezbateri și puneți următoarele întrebări

- Cum a decurs activitatea?
- Ce probleme au fost în joc în diferitele lupte?
- Sunteți familiarizați cu aceste probleme?
- În opinia voastră, toate problemele legate de lupta împotriva schimbărilor climatice apar în luptele prezentate? Care sunt cele care lipsesc?
- Îi cunoșteți pe acești luptători înainte de a începe această activitate?
- Cunoșteți alți luptători care militează pentru aceste probleme?
- Ce mijloace de acțiune diferite avea la dispoziție fiecare luptător?
- Ce rol au jucat femeile și fetele în aceste acțiuni?
- Este acțiunea pentru climă mai importantă pentru femei și fete?
- De ce credeți că există mai puțini bărbați activiști? Credeți că acest lucru reflectă realitatea? Dacă da, de ce credeți că femeile și fetele se implică mai activ?
- Ce obstacole pot fi identificate în lupta împotriva schimbărilor climatice?
- Cum v-ați ales luptătorii?
- Provocările au fost ușor de realizat?
- În opinia voastră, care a fost cea mai relevantă, cu impact și constructivă provocare?
- V-a descurajat vreuna dintre provocări?
- Au luat unii oameni în considerare provocările atunci când și-au ales luptătorii?
- Ți-ar fi fost mai ușor să îndeplinești unele dintre provocări dacă ai fi fost în grup? Explică-ți motivele.
- Ce greutate are acțiunea individuală față de acțiunea colectivă în lupta pentru climă?
- Aveți nevoie de sprijin pentru a combate schimbările climatice?
- În opinia voastră, o luptă justifică întotdeauna acțiunile întreprinse?
- Credeți că anumite acțiuni întreprinse în numele unei lupte sunt incompatibile cu drepturile omului? Aveți exemple?
- Cu ce luptă te identifici cel mai mult?
- Este necesară acoperirea mediatică în lupta împotriva schimbărilor climatice?
- Cine poate fi un luptător?

DURATĂ: 15 MINUTE

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Camille Etienne și contul ei de Instagram "Graine de possible":

Camille Etienne este o activistă de mediu franceză și purtătoare de cuvânt a colectivului "Suntem pregătiți". Scopul acestui colectiv este de a conecta lumea științifică (care este un actor-cheie în justiția climatică) și lumea culturală, creând povești imaginare captivante care vor mobiliza tinerii, precum și actorii politici către un viitor dorit. În prezent, ea lucrează alături de Greta Thunberg pentru a alerta deputații europeni cu privire la urgența climatică.

În 2020, ea a postat pe YouTube un scurtmetraj intitulat "Réveillons-nous". Videoclipul a primit peste 15 milioane de vizualizări și a fost tradus în mai multe limbi. Acesta face apel la oameni să devină conștienți de criza climatică și să acționeze pentru un viitor mai bun.

În 2021, alături de cineastul activist Cyril Dion și de deputatul european Pierre Larrourou, ea a depus o plângere împotriva guvernului francez pentru lipsa sa de acțiune în domeniul schimbărilor climatice. Plângerea lor arată cu degetul insuficiența-manifest a Legii privind clima, care ar fi trebuit să preia Convenția cetățenilor privind clima.

În 2023, ea a publicat o carte intitulată "Pour un soulèvement écologique, dépasser notre impuissance collective" (Pentru o revoltă ecologică, depășirea neputinței noastre colective). În ea, ea a apărut o "ecologie eliberatoare, condusă de puterea colectivă și democratică". "Suntem prima generație care trăiește consecințele încălzirii globale și ultima care poate face ceva în această privință".

PROVOCARE: Realizează un scurt videoclip cu un mesaj pozitiv despre mediu

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Txai Surui:

Ea este o femeie braziliană care trăiește în Amazon. Este membră a tribului amazonian Surui. Txai Surui întreprinde acțiuni împotriva fostului guvern Bolsonaro și conduce lupta împotriva defrișărilor din Amazon. Această pădure primară este vitală pentru biodiversitate și calitatea aerului. Acest spațiu este amenințat de fermierii care doresc să cultive ulei de palmier, să crească animale, să vândă lemn exotic și să facă bani prin defrișare. Aceasta a jucat un rol crucial în lupta împotriva despăduririlor și a exploatării ilegale a resurselor naturale în regiunea Amazonului.

Surui au dezvoltat inițiative pentru a-și monitoriza și proteja teritoriul împotriva intruziunilor ilegale și a defrișărilor. Ea a creat o asociație de tineret pentru apărarea mediului amazonian. În aprilie 2021, Txai Surui, însoțită de cinci dintre prietenii săi, a depus o plângere la Tribunalul din São Paulo împotriva statului brazilian pentru nerespectarea Acordului de la Paris privind clima. Această plângere, susținută de opt foști miniștri ai ecologiei, vizează anularea unui text, prezentat cu câteva luni înainte, care autorizează Brazilia să emită în 2030 mai multe gaze cu efect de seră decât promisese în 2015.

PROVOCARE: Ce drepturi ale omului credeți că s-ar afla în centrul unei acțiuni în justiție care să ceară statelor să ia măsuri climatice? Scrieți principalele argumente pe care intenționați să le evidențiați.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Electricieni fără frontiere:

Electricians Without Borders (Electricieni fără frontiere) este o organizație neguvernamentală (ONG) a cărei misiune principală este de a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață ale persoanelor care trăiesc în zone izolate, zone de criză sau regiuni fără acces la electricitate. Scopul său este de a facilita accesul la electricitate, un element esențial pentru sănătate, educație, dezvoltare economică și securitate.

Pentru a-și atinge obiectivele, această organizație mobilizează profesioniștii din domeniul electricității care creează infrastructuri electrice durabile. Aceștia doresc ca producția și utilizarea energiei să ia în considerare schimbările climatice. Prin urmare, ei favorizează resursele regenerabile care emit foarte puține gaze cu efect de seră, cum ar fi resursele solare sau hidroelectrice. De asemenea, doresc să creeze proiecte care să fie mai rezistente în timp la catastrofele naturale, amplificate de schimbările climatice. Ei au realizat un proiect pe insula Dominica: De la urgență la reziliență. În 2017, insula a fost lovită de un uragan. Proiectul lor a constat în dotarea insulei cu structuri electrice mai puțin consumatoare de energie și permiterea funcționării normale a celor șase centre de sănătate în caz de dezastre naturale, prin instalarea de centrale solare autonome. Pentru acest proiect, ei au primit un premiu ONU în cadrul COP 25 de la Madrid.

PROVOCARE: Aflați ce procent de energie regenerabilă este utilizat în țara voastră.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Ridhima Pandey:

Ridhima Pandey este o activistă indiană de mediu, născută în 2007, care s-a făcut remarcată ca tânără susținătoare a drepturilor climatice și de mediu. Ridhima Pandey a devenit faimoasă pentru angajamentul său timpuriu față de protecția mediului și lupta împotriva schimbărilor climatice. Ea a devenit interesată de problemele de mediu și a luat rapid măsuri pentru a sensibiliza publicul cu privire la aceste probleme. Ceea ce a determinat-o să se implice în această cauză a fost o inundație care a lovit India, omorând peste 1 000 de oameni și evacuând 100 000 de persoane.

La vârsta de nouă ani, Ridhima a intentat un proces la Curtea Supremă a Indiei în 2017, susținând că statul nu a luat măsurile semnificative împotriva schimbărilor climatice convenite anterior în Acordul de la Paris privind schimbările climatice. Ea a făcut apel la politici mai stricte de combatere a poluării și a cerut protejarea dreptului generațiilor viitoare la un mediu sănătos. Ea a primit diverse premii și distincții pentru activismul său de mediu, inclusiv "Children's Climate Prize" în 2019, care recunoaște tinerii care se remarcă prin angajamentul lor față de climă.

PROVOCARE: Cunoașteți alți tineri care au intentat un proces privind clima? Numește trei persoane.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Kimiko Hirata:

Kimiko Hirata este o activistă japoneză care se concentrează pe lupta împotriva schimbărilor climatice și pe promovarea energiilor regenerabile. Kimiko Hirata este cunoscută pentru rolul său de apărătoare a mediului și a climei în Japonia și la nivel internațional. Ea își folosește rolul de purtător de cuvânt pentru a sensibiliza publicul japonez și internațional cu privire la problemele legate de schimbările climatice. Ea comunică în mod regulat prin intermediul mass-media, al rețelelor sociale și al discursurilor publice pentru a educa și mobiliza oamenii.

Este fondatoarea Mothers for Future Japan (Mame pentru Japonia viitorului), o mișcare care reunește mame și familii pentru a crește gradul de conștientizare a problemelor legate de climă și pentru a face lobby pe lângă guverne și corporații pentru politici și practici ecologice.

Prin eforturile sale de susținere politică și de sensibilizare, Kimiko Hirata lucrează activ pentru a influența politicile publice în favoarea unor măsuri mai ambițioase de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Ea militează pentru ca Japonia să adopte obiective mai stricte de reducere a emisiilor și să sprijine energiile regenerabile.

Kimiko Hirata întruchipează hotărârea activiștilor pentru climă din întreaga lume de a lupta împotriva schimbărilor climatice și de a proteja planeta pentru generațiile viitoare. Ea continuă să joace un rol-cheie în sensibilizarea publicului și în promovarea politicilor de mediu durabile.

PROVOCARE: Căutați definiția advocacy și încercați să vă imaginați ce problemă legată de schimbările climatice ați susține.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Leah Namugerwa:

Leah Namugerwa este o tânără activistă de mediu ugandeză născută în 2004, care a devenit o figură marcantă în lupta împotriva schimbărilor climatice. Angajamentul lui Leah față de mediu a început la o vârstă fragedă, când, la 14 ani, s-a alăturat mișcării Gretei Thunberg de protest global cu privire la climat în școli. De atunci, ea a fost o voce influentă în această mișcare în Uganda. A folosit grevele pentru a sensibiliza opinia publică cu privire la impactul schimbărilor climatice asupra țării sale.

Este cunoscută pentru campaniile de plantare a copacilor și pentru lansarea unei petiții pentru interzicerea pungilor de plastic în Uganda. Ea a demarat campania de plantare a copacilor în ziua în care a împlinit 15 ani, hotărând să planteze 200 de copaci în loc să organizeze o petrecere aniversară. De atunci, ea a înființat proiectul Birthday Trees (Copaci de aniversare) pentru a distribui copaci tuturor celor care doresc să planteze unul de ziua lor.

Leah folosește rețelele de socializare și platformele online pentru a sensibiliza publicul cu privire la problemele de mediu. Ea împărtășește informații despre efectele schimbărilor climatice în Uganda, inclusiv inundații și secete, pentru a ilustra urgența situației.

PROVOCARE: Realizați un scurt videoclip pentru rețelele de socializare care să explice proiectul Birthday Trees (Copaci de aniversare).

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Luisa Neubauer:

Luisa Neubauer este o activistă germană pentru protecția climei, născută în 1996. Ea este recunoscută pe scară largă pentru angajamentul său activ față de protecția climei și pentru participarea sa la acțiuni și mișcări de mediu. Luisa Neubauer este membră a mișcării globale "Vinerea pentru viitor", lansată de activista suedeză Greta Thunberg. Ea este unul dintre liderii acestei mișcări în Germania, participând activ la protestele legate de climă din școli și la demonstrațiile de mediu.

Luisa Neubauer face lobby la liderii politici germani și europeni pentru a lua măsuri climatice mai ambițioase. Ea subliniază importanța reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și a respectării acordurilor internaționale privind clima și dorește eliminarea cărbunelui din Germania până în 2030. Este membră a mai multor organizații neguvernamentale care luptă împotriva combustibililor fosili și a avut un rol esențial în determinarea Universității din Göttingen să nu mai investească în industria combustibililor fosili.

A participat la conferințe internaționale privind schimbările climatice, cum ar fi Conferința Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice (COP), unde a pledat pentru măsuri mai ferme de combatere a schimbărilor climatice și pentru o tranziție către energia curată. Ea subliniază importanța justiției climatice, subliniind disparitățile dintre țările bogate și cele în curs de dezvoltare în ceea ce privește schimbările climatice.

Luisa dorește, de asemenea, să sensibilizeze publicul cu privire la schimbările climatice și la ceea ce pot face oamenii în această privință prin intermediul rețelelor sale sociale și al podcastului său "1.5 Grad" (1,5 grade).

PROVOCARE: Care ar fi titlul podcastului tău despre schimbările climatice și ce acțiuni ar acoperi acesta?

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Maasai Wilderness Conservation Trust (MWCT):

Maasai Wilderness Conservation Trust (MWCT) este o organizație non-profit cu sediul în Kenya, dedicată conservării vieții sălbatice, protecției mediului și dezvoltării durabile în teritoriile Maasai, o regiune emblematică din Africa de Est. Misiunea Maasai Wilderness Conservation Trust este de a conserva biodiversitatea și de a proteja teritoriul și cultura Maasai, îmbunătățind în același timp condițiile de viață ale comunităților locale.

Una dintre activitățile-cheie ale MWCT este protecția faunei sălbatice, inclusiv a speciilor emblematiche precum elefanții, leii și leopardii. Programele de conservare includ cercetarea și protecția faunei sălbatice, cu pădurari angajați pentru a combate braco-najul și activitățile ilegale. De asemenea, organizația lucrează la conservarea terenurilor, gestionarea resurselor naturale și combaterea despăduririlor, contribuind astfel la regenerarea ecosistemelor.

Abordarea lor constă în încurajarea participării active a membrilor comunității prin împuternicirea acestora ca gardieni ai ecosistemului. Ei implică femeile Maasai în proiecte de restaurare a florei. MWCT este implicată în proiecte de dezvoltare comunitară, în special accesul la educație, sănătate, apă potabilă și locuri de muncă, pentru a îmbunătăți condițiile de viață ale populației locale și pentru a o încuraja să joace un rol activ în conservare.

În colaborare cu Ministerul Educației din Kenya, MWCT oferă programe de educație ecologică pentru tineri și adulți, pentru a sensibiliza populația locală cu privire la problemele de mediu și la valoarea conservării.

În cele din urmă, asociația promovează turismul durabil și responsabil în regiune, permițând vizitatorilor să se bucure de o experiență autentică, contribuind în același timp la proiectele locale de conservare și dezvoltare.

PROVOCARE: Care credeți că este diferența dintre turism și turismul durabil? Scrieți două argumente.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Sea Shepherd:

Sea Shepherd este o asociație care își propune să protejeze speciile marine de braconaj, pescuit nesustenabil, distrugerea habitatului și captivitate. Oceanul este cel mai mare producător de oxigen și cel mai mare factor de reglare a climei, iar Organizația Sea Shepherd intenționează să îl apere.

Asociația se bazează pe Carta Mondială a Naturii a Organizației Națiunilor Unite pentru a aplica dreptul internațional atunci când guvernele nu doresc sau nu pot să facă acest lucru. Sea Shepherd colaborează, de asemenea, cu forțele de poliție naționale sau cu agențiile de aplicare a legii pentru a aduce braconierii în fața justiției și pentru a pune capăt pescuitului ilegal în apele teritoriale ale acestor state. Metodele de acțiune ale asociației încep întotdeauna cu o anchetă asupra unei situații, care este transmisă autorităților atunci când legile care protejează oceanele nu sunt respectate.

Cu toate acestea, metodele folosite de asociație au fost aspru criticate. Asociația folosește metode violente, cum ar fi minele subacvatice, abordajele, scufundările, praștiile și frânghiile în derivă pentru blocarea elicelor.

Sea Shepherd a scufundat numeroase nave în goana sa după vânătorii de balene. Deși Sea Shepherd susține că aplică dreptul internațional, este în relații proaste cu multe țări, inclusiv Japonia, care o descrie drept o organizație de pirați.

PROVOCARE: Pot fi legitime acțiunile violente în favoarea climei? Scrieți două argumente.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Leonardo DiCaprio:

Născut la Los Angeles la 11 noiembrie 1974, Leonardo DiCaprio este un actor, scenarist și producător de film american. În 1998, a înființat Fundația Leonardo DiCaprio pentru a sprijini organizațiile și inițiativele care promovează dezvoltarea durabilă pe planetă.

A fost co-autor la scenariu și co-producător pentru mai multe filme și documentare care prezintă lupta împotriva încălzirii globale drept provocarea numărul unu în apărarea mediului și denunță problemele de mediu legate de dezvoltarea activităților umane. În 2014, a fost numit "Mesager al păcii" de către secretarul Organizației Națiunilor Unite, Ban Ki-Moon, având ca prioritate lupta împotriva încălzirii globale.

"Încălzirea globală nu este doar principala provocare de mediu cu care ne confruntăm astăzi, ci și una dintre cele mai importante probleme cu care se confruntă întreaga umanitate."

PROVOCARE: Imaginează-ți că ești Leonardo Di Caprio. Citește declarație sa ("Încălzirea globală nu este doar principala provocare ecologică cu care ne confruntăm astăzi, ci și una dintre cele mai importante probleme cu care se confruntă întreaga umanitate.") fie ca și cum ai fi un sceptic al schimbărilor climatice (nu crezi, te îndoiești de existența schimbărilor climatice), fie ca și cum ai ține un discurs la ONU pentru a convinge liderii lumii să ia măsuri. De asemenea, poți filma acest lucru dacă dorești!

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Lu Guang:

Lu Guang este un fotojurnalist independent chinez stabilit în Statele Unite din 1993. Fost muncitor în fabrică, el relatează despre condițiile de viață dure din zonele rurale și orașele industriale, precum și despre daunele ecologice, sociale și de sănătate cauzate de dezvoltarea industrializării.

Lu Guang denunță prețul plătit de o parte a populației pentru creșterea economică a țării sale. Din 2004 până în 2015, lucrările sale au primit numeroase premii. A primit în trei rânduri premiul World Press Photo, premiul Henri Nannen pentru fotografie și premiul Claus. Reportajele sale sunt renumite la nivel internațional. Ele sunt văzute în întreaga lume.

Pentru că expun și denunță, fotografiile sale deranjează guvernul chinez. Pe 3 noiembrie 2018, el a dispărut în provincia Xinjiang, una dintre cele mai militarizate și supravegheate provincii din China. În această regiune apropiată de Tibet, milioane de uiguri sunt închiși în lagăre de reeducare. Cu toate acestea, motivele arestării lui Lu Guang rămân necunoscute. Timp de mai mulți ani, acesta a realizat reportaje pe teme precum epidemia de SIDA, problema drogurilor de-a lungul graniței dintre China și Birmania, impactul asupra mediului al construcției unei linii de cale ferată în Tibet și poluarea industrială și efectele acesteia asupra sănătății.

De atunci, soția sa, alături de organizații internaționale precum Reporterii fără Frontiere, au luptat pentru eliberarea imediată a lui Lu Guang. ***“Sunt convins că sunt de partea bună a umanității în fața industriașilor care ar dori să continue să comită fraude fără a fi deranjați.”***

PROVOCARE: Găsiți o fotografie a lui Lu Guang care, în opinia dumneavoastră, denunță poluarea industrială.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Hugh Evans:

A co-fondat GLOBAL CITIZEN în 2012, cu scopul de a eradica sărăcia extremă până în 2030. Comunitatea împărtășește ideea fondată pe Umanitate: există o singură lume, cu un singur popor, unde fiecare persoană trebuie să aibă șanse egale de a se dezvolta. Pentru Hugh Evans, cele 17 obiective de dezvoltare durabilă elaborate de Organizația Națiunilor Unite oferă ghidare liderilor, asociațiilor și cetățenilor cu privire la probleme precum sărăcia, încălzirea globală, egalitatea, educația, protecția mărilor și oceanelor etc. Comunitatea Global Citizen este formată din persoane care acționează folosind diferite mijloace: rețelele sociale pentru a posta, tweet-uri, trimit mesaje, lansează provocări, semnează petiții și votează. Scopul este de a provoca liderii și cetățenii să ia măsuri.

În 2012, a fost organizat un festival: Festivalul Cetățeanului Global în Central Park. Pentru a obține un bilet, trebuia să întreprinzi o acțiune, care reprezenta moneda de schimb. Acțiunile posibile constau în sensibilizarea liderilor mondiali prin susținerea schimbării, fie prin scrierea unei petiții, fie prin telefoane sau tweet-uri. De atunci, în fiecare an, au fost organizate mai multe festivaluri cu artiști internaționali precum Beyoncé, Coldplay și Lady Gaga. ***“Istoria arată că toate mișcările de protest se bazează pe simboluri: boicoturi, greve, sit-in-uri, steaguri, cântece. Acțiunile simbolice la orice scară [...] sunt concepute pentru a perturba complacerea noastră de zi cu zi și pentru a forța pe cei de sus să gândească.”***

PROVOCARE: Vrei să te implici în comunitatea ta. Gândește-te la o petiție pentru o cauză care îți este aproape de suflet și pentru care merită să lupți.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Vandana Shiva:

Născută în India în 1952, Vandana Shiva este o activistă ecofeministă care, prin ONG-ul său NAVDANYA, sprijină protecția biodiversității și dezvoltarea agriculturii ecologice. Oponându-se brevetării semințelor de către marile multinaționale, ea a permis conservarea mai multor mii de specii de plante și semințe specifice Indiei, care sunt acum păstrate în bănci de semințe. Acestea sunt apoi împărțite cu fermierii care doresc să se angajeze într-o producție mai respectuoasă față de mediu și de planetă.

În plus față de activitatea sa în favoarea agriculturii ecologice, ea explică faptul că femeile, în special în țările în curs de dezvoltare, joacă un rol esențial în protejarea naturii. Deși ele sunt cele care au grijă de majoritatea terenurilor agricole, este mai puțin probabil ca acestea să le dețină sau să fie independente din punct de vedere financiar. Prin urmare, trebuie să ne străduim să le includem în procesul decizional și să le facem mai autonome.

Astăzi, Vandana Shiva continuă să lupte pentru cauza sa și să fie o voce pentru protecția biodiversității. Ea participă în mod regulat la conferințe internaționale și ține discursuri online pentru a discuta despre importanța reconectării dintre oameni și natură. ***“Ori vom avea un viitor în care femeile vor conduce, pentru a face pace cu Pământul, ori nu vom avea deloc un viitor uman.”***

PROVOCARE: Căutați pe internet o sămânță care a fost protejată de Vandana Shiva.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Grace Ineza Umuhoza:

Grace Ineza Umuhoza este o activistă rwandeză în vârstă de 28 de ani care face demersuri pentru a se asigura că vocile celor mai vulnerabili sunt auzite în fața schimbărilor climatice. Afectată încă din copilărie de un dezastru natural care i-a forțat familia să se mute, ea militează acum pentru participarea copiilor și a femeilor, care sunt afectate în mod disproporționat de fenomenele climatice.

În 2017, ea a înființat ONG-ul "THE GREEN PROTECTOR" (Apărătorul verde), o asociație care are ca scop educarea elevilor de școală primară în domeniul protecției mediului. În același timp, asociația lucrează pentru reîmpădurire și lupta împotriva deșertificării. Grace Ineza Umuhoza este, de asemenea, co-fondatoare a "Coaliției tinerilor pentru pierderi și daune", un colectiv înființat în 2020 care reunește aproape 1 000 de tineri din peste 70 de țări din întreaga lume, ajutându-i în lupta lor pentru a obține despăgubiri în urma daunelor climatice.

Recunoscută drept una dintre cele mai influente personalități africane în materie de mediu, Grace Ineza Umuhoza participă la principalele reuniuni mondiale privind clima. În special, la COP 27, ea negociază crearea unui fond specific pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare să facă față pierderilor și daunelor. ***"Luarea de măsuri cu privire la criza climatică nu ar trebui să fie privită ca o problemă politică. Este vorba despre unirea noastră în solidaritatea globală, astfel încât nimeni să nu fie lăsat în urmă".***

PROVOCARE: Numiți trei dezaastre naturale care au devenit mai frecvente ca urmare a schimbărilor climatice

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Winona LaDuke:

Născută în 1959 în Statele Unite, Winona LaDuke este o activistă nativă americană din națiunea Anishinaabe, renumită pentru activitatea sa în favoarea justiției ecologice și a drepturilor popoarelor indigene. Fondatoare a ONG-ului White Earth Land Recovery Project (Proiectul de recuperare a terenurilor Pământului Alb), ea s-a angajat să restabilească suveranitatea funciară și culturală a populației Anishinaabe din Minnesota. Luptând împotriva proiectelor de conducte și a extracției de resurse care amenință pământurile indigene, ea promovează alternative durabile, precum agricultura tradițională și energia regenerabilă, care refac ecosistemele locale și îmbunătățesc rezistența comunităților.

Pe lângă activitatea sa în domeniul mediului, Winona LaDuke militează pentru suveranitatea alimentară a populațiilor indigene, subliniind importanța sistemelor alimentare locale pentru autonomia și reziliența acestora. Ea subliniază că femeile indigene, care se află adesea în prima linie în ceea ce privește protejarea pământului și a tradițiilor, trebuie să fie incluse în procesele decizionale și să beneficieze de sprijin pentru a-și consolida independența economică. În acest scop, ea a co-fondat REȚEAUA FEMEILOR INDIGENE, pentru a crește profilul femeilor indigene.

Astăzi, Winona LaDuke continuă să militeze pentru protejarea drepturilor populațiilor indigene, a mediului și a justiției sociale.

PROVOCARE: Identificați alte trei popoare indigene care suferă consecințele exploatării resurselor naturale.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Francisco Vera:

Francisco Vera, născut în 2009 în Columbia, este un tânăr activist de mediu care a fondat "GARDIENII PENTRU VIAȚĂ" la vârsta de nouă ani. Această mișcare, care reunește mai mult de 400 de copii și adolescenți din diferite țări latino-americane, are ca scop sensibilizarea tinerilor cu privire la mediu și dezvoltarea leadership-ului în domeniul climei. Membrii mișcării, în principal din Columbia, lucrează împreună pentru a promova politici ecologice și pentru a încuraja tinerii să se implice activ în acțiuni concrete pentru planetă.

Francisco a atras rapid atenția pentru angajamentul său de a susține problemele de mediu, organizând campanii de sensibilizare și luând cuvântul în forumuri naționale și internaționale. În ajunul COP26, a inițiat un curs intensiv despre climă pentru câțiva copii, încurajându-i să scrie scrisori către liderii mondiali și solicitând politici ambițioase de acțiune pentru climă. Aceste scrisori au fost predate UNICEF la conferință, subliniind importanța includerii tinerilor în discuțiile privind clima.

Astăzi, Francisco continuă să își desfășoare acțiunile cu determinare, inspirând tinerii din America Latină să participe activ la protecția mediului și la lupta împotriva schimbărilor climatice.

PROVOCARE: Scrieți o scrisoare scurtă pentru a atenționa statele cu privire la consecințele schimbărilor climatice asupra tinerilor.

ANEXĂ - CARDURI CU PERSOANE CARE CONDUC LUPTA

Yero Sarr:

Născut în 1992 în Senegal, Yero Sarr este un tânăr activist de mediu recunoscut pentru rolul său de co-fondator al mișcării "VINEREA PENTRU VIITOR" din Senegal. De la vârsta de 16 ani, el s-a implicat în lupta împotriva schimbărilor climatice, motivat de preocuparea sa pentru viitorul tinerilor în fața provocărilor de mediu.

Yero Sarr este, de asemenea, co-fondator al Act on Sahel și membru al Young Afro Climate Warrior (Tânărul luptător afro pentru climă), unde pledează pentru soluții la impactul distructiv al pescuitului industrial asupra comunităților din Africa de Vest. Capacitatea sa de a mobiliza și de a implica tinerii în acțiuni colective este unul dintre punctele sale forte majore, reflectat în activitatea sa cu diverse organizații de mediu.

În prezent, este vicepreședinte al Universității Internaționale a Camerei Juniorilor "Dakar Espoir", unde conduce inițiative pentru consolidarea rezilienței comunității și promovarea antreprenoriatului social. Angajamentul său i-a adus recunoașterea de către Forbes Africa și Greenpeace International drept unul dintre cei mai influenți tineri africani în lupta împotriva schimbărilor climatice.

El continuă să împărtășească perspective inovatoare și soluții practice la conferințe globale, afirmându-și rolul de lider emergent în domeniul schimbărilor climatice în Africa.

PROVOCARE: Aflați mai multe despre MARELE ZID VERDE și identificați două puncte forte ale proiectului.

Activitatea suplimentară Nr. 4

LIBER SĂ FIU EU

OBIECTIVE

Această activitate urmărește să îi ajute pe tineri să exploreze conceptul de justiție de gen Ecoality.

INFO SUCCINTE

Această activitate crește gradul de conștientizare cu privire la nedreptatea de gen prin stimularea discuțiilor și a gândirii critice care implică observarea și împărtășirea experiențelor cu privire la inegalitățile de gen care există în fiecare zi.

Aceasta este inspirată de cadrul HEADSUP și de resursele pentru profesori privind pedagogia problemelor etice globale (a se vedea: <https://www.mmu.ac.uk/research/projects/teaching-sustainable-development>)

GRUPA DE VÂRSTĂ 15+

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

O cameră sau o zonă exterioară

MATERIALE NECESARE

- Anexă
- O tablă albă, un panou flipchart sau foi mari de hârtie
- Pixuri colorate sau markere
- Hârtie reciclată
- Pixuri sau creioane pentru participanți

SUBIECTE ABORDATE

- Justiția de gen
- Intersecționalitate
- Justiție socială

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Justiție socială, echitate și justiție de gen
- Identitate, diversitate și intersecționalitate
- Drepturile omului

Valori și Atitudini:

- Simțul identității, stima de sine și valorizarea diversității
- Angajamentul față de justiția socială, echitate, îngrijire și comunitate
- Respectul pentru oameni și drepturile omului

Competențe:

- Gândire critică, independentă și creativă
- Empatie și solidaritate
- Conștientizarea de sine și reflecția

PREGĂTIRE

Amenajați un spațiu interior sau exterior în care este ușor să creați grupuri mici care pot sta împreună fără să se deranjeze reciproc. Tipăriți anexa pentru fiecare grup. Vă puteți pregăti mai bine pentru această activitate citind Secțiunea 2 a ghidului, care abordează subiectul justiției de gen și al intersecționalității.

*Sfatul facilitatorului:

Scrieți definiția justiției de gen (a se vedea Pasul 4) în avans pentru a economisi timp.

PASUL 1

Împărțiți participanții în grupuri mai mici. Dați fiecărui grup o copie a anexei și invitați-i să selecteze un scenariu care analizează modul în care indivizii sunt tratați diferit în diverse contexte, în funcție de sexul lor:

- La școală
- La serviciu
- În timp ce se află în spații publice (cum ar fi străzi, parcuri, magazine, stații de autobuz etc.)
- În timp ce fac sport
- În artă
- În timpul activităților de voluntariat
- În timpul participării la grupuri de tineret

Alte contexte pot fi identificate și adăugate la listă după cum considerați necesar.

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 2

Rugați fiecare grup să discute idei, să facă schimb de experiență și să reflecteze asupra diferențelor existente. Asigurați-vă că fiecare grup își notează observațiile folosind cuvinte-cheie, propoziții și/sau schițe. Invitați fiecare grup să răspundă la următoarele întrebări, care sunt, de asemenea, enumerate în anexă:

- Care sunt principalele cauze ale acestui tratament nedrept?
- Care sunt punctele de vedere diferite ale acestei situații?
- Cine este cel mai afectat de această problemă?
- Cine este în cea mai bună poziție pentru a face o schimbare pentru toată lumea?
- Care este o opțiune bună pentru îmbunătățirea acestei situații? *
- Cum credeți că va fi acest context în viitor?

*Sfatul facilitatorului:

Ideile* se pot referi la imputernicirea fetelor/femeilor, percepția masculinității, curajul civil, cadrul legal, actele de solidaritate, responsabilitatea politică etc. În cazul în care apar idei care blamează sau aruncă responsabilitatea asupra fetelor sau femeilor, încurajați o discuție în jurul problemei că o victimă a discriminării nu este niciodată responsabilă pentru aceasta.

DURATĂ: 20 MINUTE

PASUL 3

Stimulați o discuție de grup prin adresarea următoarelor întrebări:

- Este justiția de gen o problemă de interes doar pentru femei?
- Cât de des ne simțim limitați de normele și categoriile de gen?

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 4

Scrieți următoarea definiție a justiției de gen pe orice material ați ales să îl folosiți, astfel încât să fie vizibilă pentru toți:

Justiția de gen înseamnă investigarea și desființarea modurilor în care sistemele (de exemplu, școlile și locurile de muncă) oprimă diferite genuri și creează privilegii pentru anumite persoane. Justiția de gen vizează, de asemenea, protejarea și promovarea drepturilor femeilor și fetelor, astfel încât acestea să poată trăi o viață fără teama de violență și discriminare.

În timpul ședinței plenare, invitați o persoană din grup să citească definiția. Încurajați participanții să dea din mână atunci când sunt de acord cu o afirmație. Dacă aveți timp, puteți stimula continuarea reflecției prin adresarea următoarelor întrebări:

- Dacă eliminăm categoriile de gen, nu reușim să recunoaștem și să abordăm inegalitățile de putere dintre bărbați și femei, precum și efectele pe care acestea le au?
- Cine este cel mai afectat de aceste inegalități de putere?
- Ce identități marginalizate (etnie, religie, capacitate etc.) se intersectează sau se întrepătrund pentru a provoca opresiuni specifice în contexte specifice?

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 5

Încheiați activitatea solicitând participanților să reflecteze în mod colectiv dacă expresia sau etosul "liber să fiu eu" este o soluție pentru realizarea justiției de gen.

Dacă timpul este limitat, rugați participanții să completeze acest exercițiu individual acasă și acordați-le timp suplimentar (de exemplu, câteva zile sau o săptămână) pentru a oferi un răspuns scris și/sau oral.

DURATĂ: 10 MINUTE

ANEXĂ

În cadrul grupului vostru, analizați diferențele potențiale în tratamentul persoanelor în funcție de gen, în legătură cu unul dintre următoarele contexte:

- > **La școală**
- > **La serviciu**
- > **În timp ce se află în spații publice** (cum ar fi străzi, parcuri, magazine, stații de autobuz etc.)
- > **În timp ce fac sport**
- > **În artă**
- > **În timpul activităților de voluntariat**
- > **În timpul participării la grupuri de tineret**

Alte contexte pot fi identificate și adăugate la listă.

Iată câteva întrebări care vă pot ghida discuția și observația:

- **Care sunt principalele cauze ale acestui tratament nedrept?**
- **Care sunt punctele de vedere diferite ale acestei situații?**
- **Cine este cel mai afectat de această problemă?**
- **Cine este în cea mai bună poziție pentru a face o schimbare pentru toată lumea?**
- **Care este o opțiune bună pentru îmbunătățirea acestei situații?**
- **Cum credeți că va fi acest context în viitor?**

Activitatea suplimentară Nr. 5

EXPLORAREA ECOFEMINISMULUI

OBIECTIVE

Această activitate urmărește să ajute tinerii:

- Să reflecteze în mod critic asupra relației dintre gen, natură și justiție socială prin compararea și contrastarea unor exemple din viața reală.
- Să promoveze dialogul și reflecția asupra naturii interdependente a justiției climatice și de gen.
- Să discute despre mișcările climatice contemporane și să reflecte asupra evoluției lor din trecut până în prezent.

INFO SUCCINTE

Această activitate crește gradul de conștientizare a ecofeminismului și a mișcărilor climatice și evidențiază diferențele culturale care există în atitudinile față de climă. Ea oferă informații generale și sugerează o căutare pe internet pentru documentare cu privire la activismul climatic.

GRUPA DE VÂRSTĂ 16-26 ani

DURATĂ 45 minute

SPAȚIU NECESAR

O sală de clasă sau un spațiu adecvat pentru discuții de grup

MATERIALE NECESARE

Din anexe, veți avea nevoie de copii tipărite ale:

- Fișei de lucru 1: Ecofeminismul
- Fișei de lucru 2 (a) și (b): Chestionar privind ecofeminismul - cunoștințe și convingeri

Alte materiale necesare:

- O tablă albă sau un panou flipchart
- Pixuri colorate sau markere

Materiale opționale:

- Un dispozitiv electronic (cum ar fi un laptop sau un smartphone pentru documentare pe internet)
- Resurse suplimentare privind ecofeminismul

SUBIECTE ABORDATE

- Conștientizarea climei
- Ecofeminismul

CADRUL KUVAS

Cunoaștere și Înțelegere:

- Climă, justiție și mediu
- Justiție socială, echitate și justiție de gen
- Identitate, diversitate și intersecționalitate
- Globalizare și interdependență

Valori și Atitudini:

- Simțul identității, stima de sine și valorizarea diversității
- Angajamentul față de justiția socială, echitate, îngrijire și comunitate
- Respectul pentru oameni și drepturile omului
- Participarea activă la protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile

Competențe:

- Gândire critică, independentă și creativă
- Empatie și solidaritate
- Conștientizarea de sine și reflecția

PREGĂTIRE

Imprimați și distribuiți **Fișa de lucru 1**. Aranjați participanții să stea în cerc, astfel încât să se poată auzi și vedea mai bine unii pe alții pentru o comunicare deschisă.

Răspunsurile la unele dintre întrebările de mai jos sunt enumerate, dar nu trebuie să fie oferite participanților. Nu există răspunsuri "corecte", deoarece cele mai multe dintre acestea sunt deschise, dar pot oferi informații de bază suplimentare pentru facilitator.

Vă puteți pregăti mai bine pentru această activitate citind **Secțiunea 2** a ghidului, care acoperă tema ecofeminismului și a mișcării Chipko.

*Informații generale suplimentare:

Ecofeminismul constă în două ideologii diferite (esențialistă și constructivistă) care sunt extrem de diferite una de cealaltă. Este important să nu încredințați participanții să creadă că ecofeminismul înseamnă "femeile vor salva clima", deoarece această abordare este patriarhală, chiar dacă este punctul de vedere ecofeminist clasic.

Preconcepțiile precum "femeile sunt mai aproape de natură" și că ele sunt îngrijitoare naturale ar trebui, de asemenea, deconstruite, deoarece acestea consolidează și mai mult normele patriarhale. Prin urmare, este importantă o viziune echilibrată asupra ecofeminismului, care să evidențieze impactul femeilor în susținerea priorităților climatice, afirmând în același timp că ecofeminismul înseamnă că toate genurile ar trebui să aibă același angajament și sacrificiu pentru a conserva clima. Un bun exemplu contemporan în acest sens este Greta Thunberg, o adolescentă care se dedică activismului climatic.

Una dintre principalele concluzii ale ecofeminismului este că patriarhatul (exploatarea femeilor) și epuizarea resurselor și a climei (exploatarea naturii) sunt legate.

Cu toate acestea, este important ca toate genurile să fie împuternicite să fie apărători ai climei și ca raportul dintre activiști și lideri care iau măsuri să fie mai echilibrat proporțional. În prezent, există mai multe femei activiste și mai mulți bărbați în funcții de conducere. Toate genurile pot contribui la realizarea justiției climatice și de gen, precum și la deconstrucția normelor și valorilor patriarhale.

SESIUNE PRE-BRAINSTORMING:

Scrieți următoarele întrebări pe tablă sau pe panoul flipchart și discutați-le pe scurt:

- **Ați mai auzit de termenul "ecofeminism"? Ce vă vine în minte când auziți termenul "ecofeminism"? La ce credeți că se referă?**
- **Credeți că femeile sunt mai apropiate de natură decât bărbații?**
- **Credeți că același lucru poate fi aplicat la diferite culturi?**
- **Nu vă simțiți confortabil folosind termenul "ecofeminism"? De ce credeți că este așa?**

Încurajați participanții să răspundă sincer și atent.

DURATĂ: 5 MINUTE

PASUL 1

PASUL 2

PARTAJAȚI POVEȘTEA AMRITEI DEVI

Citiți cu voce tare participanților povestea Amritei Devi și a mișcării Chipko.

După aceasta, facilitați o discuție în grup despre semnificația poveștii lui Amrita Devi și relevanța acesteia pentru ecofeminism. Utilizați următoarele întrebări de brainstorming pentru a stimula continuarea discuției:

- **Ce le-a motivat pe Amrita Devi și pe femeile din mișcarea Chipko să acționeze?**
- **Cum sfidează povestea lor noțiunile tradiționale de gen și natură?**
- **Ce lecții putem învăța din mișcarea Chipko pentru activismul de mediu contemporan?**

DURATĂ: 20 MINUTE

DISCUȚII DE GRUP DESPRE EXEMPLE CONTEMPORANE

Rugați participanții să se gândească la posibile asemănări și diferențe între Mișcarea Chipko și mișcările climatice pe care le cunosc. Dacă participanții cunosc mișcări recente, discutați despre acestea. Dacă nimeni nu știe, oferiți acest exemplu contemporan:

Exemplul 1: GRETA THUNBERG

>>> Greta Thunberg, o activistă suedeză pentru climă, care, la vârsta de 15 ani, a început un protest individual în august 2018, stând în fața Parlamentului suedez cu o pancartă pe care scria "Grevă școlară pentru climă".

>>> Acțiunile sale au inspirat rapid studenți din întreaga lume să i se alătore, ducând la crearea mișcării globale Vineri pentru Viitor.

>>> La fel ca mișcarea Chipko, care a fost condusă predominant de femei, Fridays for Future (Vineri pentru viitor) se remarcă prin conducerea puternic reprezentată a tinerilor și a femeilor.

>>> Ambele mișcări evidențiază puterea activismului la nivel local și importanța protestului non-violent. Grevele școlare ale Gretei au atras atenția asupra urgenței crizei climatice, la fel cum mișcarea Chipko a subliniat necesitatea protejării pădurilor locale.

>>> Fridays for Future (Vineri pentru viitor) a mobilizat milioane de tineri din întreaga lume să ceară măsuri privind schimbările climatice, la fel cum mișcarea Chipko a inspirat un val de conștiință și activism ecologic.

>>> Acum, Greta este o activistă politică și climatică în toată regula și este cunoscută de toată lumea.

PASUL 3

Exemplul 2: BILL MCKIBBEN

- >>> Bill McKibben este ecologist, scriitor și fondator al 350.org, o mișcare globală pentru combaterea schimbărilor climatice.
- >>> Activitatea lui McKibben evidențiază intersecția dintre schimbările climatice și justiția socială, subliniind modul în care comunitățile marginalizate sunt afectate în mod disproporționat de degradarea mediului.
- >>> Pledoaria sa subliniază importanța participării bărbaților la activismul de mediu, contestând rolurile tradiționale de gen și promovând o abordare mai cuprinzătoare a ecofeminismului.
- >>> El evidențiază dispersarea puterii - atât puterea propriu-zisă care ne face să funcționăm în case, vehicule, ferme și fabrici, cât și puterea politică (ambele consolidate în corporații, după cum susține el), precum și locul în care ar trebui să ne punem speranțele: într-o mișcare climatică globală descentralizată, la nivel de bază, orientată către tineri.
- >>> El pledează pentru renunțarea la combustibilii fosili, îndemnând instituții precum universități, fonduri de pensii și biserici să își retragă investițiile de la companiile producătoare de combustibili fosili.
- >>> Prin intermediul 350.org, a ajutat la organizarea a mii de mitinguri și evenimente climatice în întreaga lume, promovând un sentiment de solidaritate globală și acțiune colectivă împotriva schimbărilor climatice.
- >>> McKibben colaborează cu o gamă variată de activiști, inclusiv lideri indigeni, fermieri și tineri, pentru a promova o abordare holistică și incluzivă a justiției climatice.

Puteți afla mai multe despre misiunea 350 vizionând acest videoclip: <https://www.youtube.com/watch?v=m95K7LCIIC4>

Unele dintre cărțile sale renumite includ: *Sfârșitul naturii, al petrolului și al mării, Combateți încălzirea globală acum, Epoca informațiilor lipsă.*

Având în vedere ambele exemple, încurajați participanții să discute despre asemănările și diferențele generale, adresând următoarele întrebări:

- **Credeți că Greta a fost inspirată de Mișcarea Chipko?**
- **Care credeți că a fost cel mai important factor distinctiv între Greta și Mișcarea Chipko?**
- **Cum sfidează activitatea lui Bill McKibben noțiunile tradiționale de gen și activism ecologist?**
- **În ce fel sunt similare mișcările climatice?**
- **Cum poate activitatea lui Bill McKibben și a Gretei Thunberg să inspire tinerii să acționeze în comunitățile lor?**

Apoi întrebați participanții care sunt opiniile lor personale. Întrebați dacă și cum și-au schimbat opiniile după ce au aflat despre ecofeminism și formulați următoarele întrebări:

- **Credeți că există o legătură între gen și problemele de mediu?**
- **Ați dori să participați la o mișcare pentru climă? Explicați-vă motivele.**
- **Ce altceva ați putea face, în afară de a vă alătura unei mișcări?**
- **Gândindu-vă la diferite perspective culturale, ce aspecte ale identității unei persoane (cum ar fi vârsta, religia, mediul cultural, capacitatea, educația, identitatea de gen, statutul familial, mediul de viață sau locul de reședință etc.) influențează rolurile de gen ale acesteia?**
- **Gândindu-vă la diferite perspective culturale, ce aspecte ale identității unei persoane (cum ar fi vârsta, religia, mediul cultural, capacitatea, educația, identitatea de gen, statutul familial, mediul de viață/locul de reședință etc.) influențează atitudinile și relația acesteia cu natura?**

CONCLUZIE

- Rezumați principalele concluzii ale atelierului.
- Încurajați participanții să continue să exploreze și să pledeze pentru ecofeminism. Acest lucru poate fi realizat prin împărtășirea site-urilor web online care promovează știri despre climă și gen, cum ar fi globalcitizen.org și unwomen.org și prin trimiterea la studiile de caz prezentate în **Secțiunea 2**.

DURATĂ: 20 MINUTE

FIȘE DE LUCRU

FIȘA DE LUCRU 1 ECOFEMINISMUL

DECONSTRUCȚIA TERMENULUI DE ECOFEMINISM

Termenul ecofeminism a apărut pentru prima dată în 1974, în cartea *Le Feminisme ou la Mort* (Feminismul sau moartea), de Françoise D'Eaubonne, care stabilea o relație între devastarea naturii, suprapopulare și dominația masculină. Ecofeminismul este, în esență, o mișcare care face legătura între opresiunea femeilor și exploatarea mediului, militând pentru justiție socială și ecologică prin contestarea structurilor patriarhale.

Ecofeminismul a fost întotdeauna o mișcare activistă și academică comună și, în consecință, ecofeministele au fost implicate în probleme cruciale precum deșeurile toxice, drepturile animalelor, despădurirea sau dezvoltarea agriculturii. La începutul secolului XXI, a existat o regresie a așa-numitului ecofeminism clasic. Cu toate acestea, în ultimii ani, acesta a cunoscut o resurgență în mâna unor noi propuneri care sunt mai mult incluzive decât exclusive.

În acest sens, Yayo Herrero (2016) propune să se distingă două curente ecofeministe principale. Primul este ecofeminismul clasic sau esențialist, care înțelege că femeile sunt mai apropiate de natură și tind să o conserve, deoarece sunt capabile să nască, să alăpteze și să aibă menstruație. Al doilea este ecofeminismul constructivist, care susține că diviziunea sexuală tradițională a muncii și distribuția puterii și a proprietății în societățile patriarhale fac ca relația dintre femei și natură să fie mai intimă și, prin urmare, conștiința lor ecologică specială este o construcție socială. Astfel, în multe culturi, femeile sunt responsabile pentru protejarea naturii, nu din cauza predispoziției genetice sau a gustului, ci pentru că ele trebuie să se ocupe de aprovizionarea cu energie și materiale, garantând condițiile de subzistență.

FISA DE LUCRU 1 ECOFEMINISMUL

POVEȘTEA AMRITEI DEVI

Amrita Devi a fost o femeie Bishnoi din Rajasthan, India, care a trăit în secolul al XVIII-lea. În 1730, în timpul domniei Maharajului Abhai Singh din Marwar, un grup de bărbați a sosit în satul ei cu intenția de a tăia copacii din pădurea Khejarli. Copacii urmau să fie folosiți ca materie primă pentru construcția unui nou palat. Cu toate acestea, Amrita Devi și femeile din satul ei cunoșteau importanța vitală a copacilor pentru supraviețuirea lor. Pădurea Khejarli nu era doar o sursă de subsistență, ci și o livadă sacră adânc înrădăcinată în credințele lor culturale și spirituale.

Amrita Devi, împreună cu cele trei fiice ale sale, au înfruntat cu curaj tăietorii de lemne și i-au implorat să cruțe copacii. Când apelurile lor au rămas fără ecou, Amrita Devi și fiicele ei au recurs la ultimul act de sfidare. Au îmbrățișat copacii și au declarat că preferă să își sacrifice viețile decât să permită tăierea copacilor. Văzând determinarea de nezdruccinat a acestor femei, tăietorii de lemne au fost mișcați și au ales să cruțe copacii, refuzând să își execute ordinele.

Sacrificiul Amritei Devi și al fiicelor sale a stârnit un val de rezistență în rândul comunității bishnoi și nu numai. Evenimentul a devenit un simbol al activismului de mediu la nivel local și a inspirat mișcarea Chipko, care a apărut în anii 1970. Termenul "Chipko" se traduce prin "îmbrățișare", reflectând tactica de protest non-violentă de îmbrățișare a copacilor pentru a preveni distrugerea lor.

Mișcarea Chipko, condusă în principal de femei din comunitățile rurale, a avut ca scop protejarea pădurilor împotriva exploatarei forestiere comerciale și promovarea practicilor de mediu durabile. Femeile au jucat un rol central în cadrul mișcării, bazându-se pe cunoștințele lor intime despre pământ și pe responsabilitățile lor de îngrijire în cadrul familiilor și comunităților lor. Mișcarea a contestat structurile patriarhale și a subliniat interconexiunea dintre gen, ecologie și justiție socială.

Acțiunea curajoasă a Amritei Devi și mișcarea Chipko care a urmat reprezintă o reamintire puternică a rolului vital pe care femeile l-au jucat și continuă să îl joace în eforturile de conservare a mediului. Activismul lor transcende simplul ecologism, întruchipând un etos feminist care subliniază interconexiunea dintre drepturile omului, egalitatea de gen și durabilitatea ecologică.

FIȘA DE LUCRU 2 (A)

CHESTIONAR PRIVIND ECOFEMINISMUL - CUNOȘTINȚE ȘI CONVINGERI

- 1. Ați mai auzit de termenul “ecofeminism”? La ce credeți că se referă?**
- 2. Credeți că femeile sunt mai apropiate de natură decât bărbații?**
- 3. Credeți că același lucru poate fi aplicat la diferite culturi?**
- 4. Ce le-a motivat pe Amrita Devi și pe femeile din mișcarea Chipko să acționeze?**
- 5. Cum sfidează povestea lor noțiunile tradiționale de gen și natură?**
- 6. Ați mai găsit și alte exemple de mișcări climatice similare cu aceasta? Sau inspirate din aceasta?**
- 7. Ce lecții putem învăța din mișcarea Chipko pentru activismul de mediu contemporan?**

FIȘA DE LUCRU 2 (B) (PENTRU FACILITATORI)

CHESTIONAR CU ÎNTREBĂRI ȘI EXEMPLE DE RĂSPUNSURI

1. Ați mai auzit de termenul “ecofeminism”? La ce credeți că se referă?

RĂSPUNSURI POSIBILE:

- A se vedea Informații generale suplimentare în cadrul activității.
- Definiția ecofeminismului din glosarul ghidului este: O mișcare care face legătura între opresiunea femeilor și exploatarea mediului, care militează pentru justiție socială și ecologică prin contestarea structurilor patriarhale și promovarea unor moduri de viață interconectate, durabile și echitabile.

2. Credeți că femeile sunt mai apropiate de natură decât bărbații?

RĂSPUNSURI POSIBILE:

- A se vedea Informații generale suplimentare în cadrul activității.

3. Credeți că același lucru poate fi aplicat la diferite culturi?

RĂSPUNSURI POSIBILE:

- A se vedea Informații generale suplimentare în cadrul activității.

4. Ce le-a motivat pe Amrita Devi și pe femeile din mișcarea Chipko să acționeze?

RĂSPUNSURI POSIBILE:

- Acestea au fost motivate de nevoia de a-și proteja resursele naturale, pe care le-au considerat esențiale pentru supraviețuirea și mijloacele lor de trai.
- Credințele lor culturale și spirituale subliniau caracterul sacru al copacilor.
- Ei doreau să păstreze mediul pentru generațiile viitoare și să conteste exploatarea de către forțele externe.

5. Cum sfidează povestea lor noțiunile tradiționale de gen și natură?

RĂSPUNSURI POSIBILE:

- Acestea arată că femeile pot fi activiste puternice în domeniul mediului, contestând ideea că bărbații sunt principalii apărători ai naturii.
- Acestea evidențiază faptul că rolurile tradiționale ale femeilor le pot ajuta să ia măsuri de mediu semnificative.
- Povestea ilustrează faptul că activismul de mediu nu este dominat doar de bărbați și că femeile pot conduce și inspira mișcări.
- Greta Thunberg, o tânără activistă suedeză pentru climă, a început un protest individuală în august 2018, stând în fața Parlamentului suedez cu o pancartă pe care scria "Skolstrejk för klimatet" (Grevă școlară pentru climă).
- Acțiunile sale au inspirat rapid studenți din întreaga lume să se alătore, ducând la crearea mișcării globale Vineri pentru viitor.
- La fel ca mișcarea Chipko, care a fost condusă predominant de femei, Fridays for Future (Vineri pentru viitor) se remarcă prin conducerea puternică a tinerilor și a femeilor.
- Ambele mișcări evidențiază puterea activismului la nivel local și importanța protestului non-violent. Grevele școlare ale Gretei au atras atenția asupra urgenței crizei climatice, la fel cum mișcarea Chipko a subliniat necesitatea protejării pădurilor locale.
- Fridays for Future (Vineri pentru viitor) a mobilizat milioane de tineri din întreaga lume pentru a cere măsuri privind schimbările climatice, la fel cum mișcarea Chipko a inspirat un val de conștiință și activism pentru mediu.

6. Ce lecții putem învăța din mișcarea Chipko pentru activismul de mediu contemporan?

RĂSPUNSURI POSIBILE:

- Mișcările de bază pot fi puternice și eficiente în producerea de schimbări.
- Protestele non-violente și acțiunile directe pot fi strategii eficiente în activismul de mediu.
- Implicarea femeilor și a comunităților marginalizate este esențială pentru succesul mișcărilor de mediu.
- Activismul de mediu este interconectat cu justiția socială și ar trebui să abordeze probleme mai ample de echitate și drepturi. Scopul său este de a sensibiliza bărbații și băieții cu privire la socializarea lor colectivă, astfel încât aceștia să se poată gândi critic la modul în care ar putea consolida sau transmite aceste convingeri dăunătoare și astfel să poată contesta aceste convingeri la alți bărbați.

GRIJA PENTRU PLANETA NOASTRĂ: GHIDUL ECOALITY PENTRU TINERI

AUTORITĂȚI LOCALE
PARTENERE

Regione Toscana

L_nz

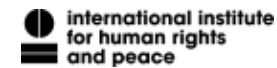

ASOCIAȚII
PARTENERE

anthro polis

act:onaid

PARTENERI
ASOCIAȚII

